DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 172. SZÁM. *Debrecen, 1937 augusztus 1 vasárnap* ÁRA: 24 FILLÉR.

Fellázadt csendőrök megölték az északkinai kormányt

Tokió, július 31. A hadügyminiszterium jelentése szerint Peking vidékén

a japánok vesztesége 11 halott és 21 sebesült volt. Csinghossennél 40 halottat és 114 sebesültet vesztettek a japánok.

Csütörtökön Tientsin környékén japán részről 9-en estek el és 22-en sebesültek meg.

Tokió, július 31. Ideérkezett jelentések szerint *a peking—hankaoi vonatot a kínaiak kisiklatták.* Az áldozatok száma 12, további jelentések szerint a japánok bombázták a Marcopolo hídtól délre fekvő paotingi pályaudvart.

Sanghai, július 31. A központi kormány a tartományi kormányokhoz intézett körtávíratban *általános védkötelezettséget rendelt el.* A távirat hangsúlyozza, hogy az általános védkötelezettség megvalósítása, amely a nemzeti védelem gerincét alkotja, nem tűr már halasztást. *A törvény alkalmazásaképpen Nankingban már 26.000 húsz és huszonkét év közötti hadkötelest hívtak be szolgálatra.*

London, július 31. A tungesaui kínai rendőrség elfogta a keleti hopeji független kormány elnökét, tagjait és agyonlőtte őket. Ezt a hírt még nem erősítették meg. Tény, hogy ezer kormányhű csendőr fellázadt a pekingi japánbarát kormány ellen és megkísérelte, hogy Pekingbe betörjön.

A csendőröknek állítólag sikerült elfogni a pekingi kormány tagjait és e pillanatban senki sem tudja, hogy a kormány tagjai életben vannak-e.

Londonban feszült figyelemmel kísérik a Távol-Kelet eseményeit. Ugyanesak nagy az izgalom Észak-Amerikában is. Roosevelt elnök a japán-kínai helyzet miatt nem utazott hétvégi pihenőre, hanem Washingtonban maradt.

A törvényhatósági inségbizottság elfogadta a „Debreczen" javaslatait

A nyomortanyák megszüntetésére nagyszabású programot dolgoznak ki a jövő évi inségakcióban és megpróbálnak az OTI-tól kölcsönt felvenni — Felemelték az inségbért, játszótereket létesitenek

Debrecen törvényhatósági inségbizottsága dr *Kölcsey Sándor* polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen nagyjelentőségű határozatokat hoztak. Őszinte örömmel állapíthatjuk meg, hogy *az inségbizottság felemelte a munkabéreket és elvileg elfogadta a nyomortanyák megszüntetésével kapcsolatban a »Debreczen« legutóbbi számában közölt és felvetett javaslatokat.*

Dr *Kölcsey Sándor* polgármester megnyitotta az ülést és az 1937—38. évi inségakció programot terjesztette elő. Mivel ezt már minden bizottsági tag irásban megkapta, így felolvasás helyett mindjárt megkezdték a vitát.

Gombosi Zoltán törvényhatósági bizottsági tag volt az első szónok. Hangsúlyozta, ha azt kívánják, hogy résztvegyenek a bizottságban, akkor működtessék is az inségbizottságot. A részletekbe is bele akarnak szólni. A programban nagyobb koncepciójú munkát nem lát.

Javasolja, építsék meg a versenyuszodát és létesítsenek gyermekjátszótereket.

Kifogásolja az 1.40 pengős munkabéreket és *az elsőrendű élelmiszerek drágulására tekintettel javasolja, hogy 1.60 pengőre emeljék fel.* Kéri, hogy az inségakcióban elsősorban azokat a munkásokat részesítsék, akik Debrecenben maradtak, nem jutottak a fővárosban vagy vidéken munkához. Ennek igazolására kérjék be a munkakönyveket.

Felhívja a polgármester figyelmét arra, hogy a közmunkáknál csak helybeli munkásokat alkalmazzanak és a béreket előre kössék ki.

Ezután foglalkozott Gombosi Zoltán a Ghillányi-laktanyabeli nyomortanya ügyével. Emlékeztette a bizottságot, hogy ezt a kérdést ő már régebben felvetette, de a közgyűlés — mint az utóbbi időben ez szokás — nem tárgyalja az indítványokat, mert a bizottsági tagok sietnek haza. Ezeken a nyomortanyákon az emberek nagyobb része tuberkulotikus beteg és veneriás. Nem kívánatos — hangoztatta Gombosi Zoltán —, hogy az ilyen betegek elszaporodjanak. Ezt a problémát tehát tisztiorvosi kérdéssé kell tenni és módot találni arra, hogy megakadályozzák az ilyen betegek szaporodását.

— Ami a polgármester úrnak azt az elgondolását illeti, hogy lakbérsegélyt ad ezeknek, erre az a megjegyzésem, kizártnak tartom, hogy a házigazdák ilyen nagy taglétszámú beteg családot befogadjanak. *Ez az a kérdés, amelyet a »Debreczen« is igen élénken szóvá tett és amelyben valamit kell csinálni.*

Dr *Nagy István* egyelőre elégnek tartja az 1.40 pengős inségbért, mert később úgyis fel kell majd emelni. *Reméli, annyi munkaalkalom lesz a közeljövőben, hogy szükségtelenné válik az inségakció.* Kérte, hordassák el a Nagyerdőről a volt katonai lövölde golyófogóját, mert nem szép.

Kállai Sándor szintén kevesli az 1.40 pengős napszámbért. Kéri minden vonatkozasban, tisztázzák az akkordbéreket.

Pál János teljes mértékben azonosítja magát Gombosi felszólalásával. *A polgármester által beígért munkákkal elkéstek, mert már augusztusban vagyunk.* Ha megindulnak is az építkezések, már nem lesz sok munka belőle az időjárás miatt. Az emberek ismét inségakcióra szorulnak. Kéri, hogy a temetőárkot ne tisztítsák ki, hanem ellenkezőleg tömjék be, mert szörnyű állapotok vannak ott. Inkább huzzanak egy kis kerítést. Van elég öreg munkanélküli, akiket beállíthatnának ellenőrökül.

Javasolja, hogy munkáslakásokat építsenek s kezdjék a telepítési akciót és erre az OTI-tól szerezzenek pénzt, mint ahogy ez Albertirsán is történt.

Vitéz dr *Szily Tibor* szintén kifogásolja a régi temetőkben uralkodó állapotokat. Az árkokat tényleg be kell tömetni. A Ghillányi-laktanya ügyében egyetért Gombosival. *Ezek a szerencsétlen emberek széthordják a betegséget a városban. Lakókul schol sem fogadják be őket.* Ezután a csecsemővédelemmel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozott, *köszönetét fejezte ki a polgármesternek a tejmennyiség felemeléséért.* A csecsemőhalálozási statisztika máris nagyon szépen javul.

Dr *Lengyel Zoltán* főorvos a Ghillányi-laktanyában uralkodó szörnyű állapotokat festette le megrázó erővel és hangoztatta, hogy mindenre tekintet nélkül feltétlenül gyors segítségre van szükség.

A polgármester elfogadja a javaslatokat

Dr *Kölcsey Sándor* polgármester szólalt fel ezután. *A Ghillányi-laktanya ügyét mindenki szóvátette — mondotta. Jelenleg más megoldást nem tudnak találni, hat hónapra vagy egy évre bérbevesz a város lakásokat, a bért garantálja és reméli, hogy ezalatt az év alatt sikerül az embereket megfelelően elhelyezni.* Nem kívánatos, hogy egy tömegben legyenek a nyomorgók.

Elfogadja azt a gondolatot, hogy az OTI-tól kérjenek kölcsönt és ebből oldják meg intézményesen a nyomorgók elhelyezését. Ennek a problémának a megoldására azonban egy-két év kell, amíg a gondolat megvalósulhat. *Megfelelő vándorszállót és hajléktalanok menhelyét kell felépíteni. A jövő évi inségakcióprogramba ezt fel is veszik és 1939-ben meg is csinálják.*

Az inségbizottságot működtetni kívánja és szükséges, hogy a részletkérdésekben is megbeszélések történjenek. Minden kérdést a bizottság elé hoz. *Elfogadja Gombosi érvelését az inségbér felemelésére vonatkozólag és egyelőre 1.50 pengőt már most megad.* A versenyuszodát csak azért nem lehet már most megépíteni, mert nincs elég víz. Így is kifogásolják, hogy az uszoda vizét nem váltják állandóan. Amint elegendő víz lesz, szó lehet a versenyuszoda megépítéséről. *A mostani programban is van két nagyobb létesítmény, a nádudvari és balmazújvárosi útszakasz kiépítése. A gyermekjátszóterekre vonatkozó javaslatát elfogadja, utasítást ad a műszaki ügyosztálynak, hogy a megfelelő területeket jelölje ki a városban.*

Végül köszönetet mondott a bizottság tagjainak támogató munkájukért és hangsúlyozta, hogy amint szükséges lesz, újból összehívja a bizottságot s az ülést bezárta.

Kánya külföldi kitűntetései

Budapest, július 31. A kormányzó megengedte Kánya Kálmán külügyminiszternek, hogy a német Sas-rend, a Máltai lovagrend magisztrális nagykeresztjét és a brit koronázási emlékérmet elfogadja és viselje.

A Kamaraszinház 2000-ik előadása

Gazdag, szép irodalmi műsor keretében jubilálta tegnap este a Magyar Komédia Kamaraszínház kétezredik előadását. A Csokonai Színház nézőterén lelkes közönség gyült össze az ünnepi előadásra, mely minden tekintetben méltó volt ahhoz a küzdelmekben és eredményekben egyaránt gazdag úthoz, melyet négy esztendő alatt a magyar kultúra gazdagodására meg tett **vitéz Bánky Róbert** lelkes, igazi művészekből álló társulata.

Az ünnepi előadás fényénél visszatekintve a Magyar Komédia Kamaraszínház működésére csak a megbecsülés és elismerés hangján lehet szólanunk a magyar művészet e maroknyi csapatának hősies küzdelméről, célkitüzéseiről s annak a megalkulvás nélküli megvalósításáról. A problémák tól zajló, gondokba fulladt magyar földön igazi művészet varázsával megnyitni a lelkeket a szépség számára olyan feladat, amit megcsinálni és jól megcsinálni ahogy vitéz **Bánky Róbert** társulata tette: nagy és gyönyörű teljesitmény.

Az ünnepi előadás **vitéz Bánky Róbert** megnyitó szavaival vette kezdetét Hatalmas taps és ünneplés fogadta a függöny elé lépő igazgatót, aki nemcsak felejthetetlen művészi alakitások sorával, hanem megnyerő úri egyéniségével is belopta magát a debreceni publikum szivébe. Lehetetlen volt meg indultság nélkül hallgatni szavait, a Magyar Komédia Kamaraszínház célkitüzéseiről, lelkes elindulásáról, s heroikus küzdelmeiről, amig eljutott a magyar színészet rögös útján addig, hogy Debrecenben, Csokonai városában leborulva a város nagy költőjének szelleme előtt, ünnepelje meg a társulat működésének ezt az emlékezetes határkövét, a kétezredik előadást. — Meghatott hangon mondott köszönetet vitéz **Bánky Róbert** direktor mindazoknak, akik eddigi útján segitették, **művésztársainak és elsősorban a közönségnek,** amely szép példáját adta annak, hogy szereti a művészetet, az igazi irodalom örök szépségeit.

A zúgó tapssal fogadott szavak után a debreceni cigányok monstre-zenekara játszott Csokonai dalokat, **Rácz Jancsi** kitünő primásnak a vezetésével. Közel félszáz cigány hegedüjén zsongtak fel a Lilla-dalok költőjének legszebb dalai. A nagy költő nevéről elnevezett színházban Csokonai pillangó lelke csapongott a szebbnél-szebb melódiákban s a közönség lenyügözve hallgatta. Hatalmas tetszést váltott ki a monstre-zenekar játéka, élén a kitünő Rácz Jancsival s külön sikere volt **Rácz Jancsi két kis fiának,** akik máris pompásan kezelik a vonót.

Csobán Endre a Csokonai Kör főtitkára **„Csokonai a színészetben"** cimen tartott irodalmi értékü, remek előadást, **őszinte elismeréssel emlékezve meg vitéz Bánky Róbert igazgatóról, aki először adja elő magyar színpadon Csokonai „Gerson du Malheuraux"** darabját, másfélszáz év óta, mikor a költő azt Csurgón diáktársaival előadatta. Meleg szavakban emlékezett meg **Oláh Gáborról,** kiben Csokonai szellemének reinkarnációját hiszik.

A nagysikerü előadás után megkezdődött Csokonai Vitéz Mihály izes, magyaros humorú remek darabjának majd Oláh Gábor gyönyörü versesdrámájának a **„Három a tánc"**-nak az előadása. Mindkét darab forró siker mellett került szinre. Az előadásról részletes méltatást a következő számunkban közlünk.

A Magyar Komédia Kamaraszínház jubileumi előadásához meleg hangon gratulált, vitéz Bánky Róbert igazgatónak az előadást végignéző dr **Kölcsey Sándor** poglármester. Meleghangú táviratban üdvözölte a Kamaraszínházat 2000-ik előadása alkalmából **Pálffy József,** Szeged polgármestere is.

(kiss.)

Jegyezze meg: **Keszler** műszerész mindenkinél olcsóbb.
Steyr, Waffenrad, Csepel stb. **kerékpárok** kedvező részletre, legolcsóbban.
Nagy alkatrész raktár. legolcsóbb **javító műhely.**

Külső köpeny	P 3·80-tól	Pedál	P 2·60
Tömlő	P 1·44	Csengő	P —·38
Vim lánc	P 2·80	Küllő	P —·04

Sorozatos magyar győzelmek a svéd-magyar uszóviadalon

Vizipoló: Magyarország—Svédország 3:1

Budapest, július 31. A Császárfürdő versenyuszodájában szombaton kezdődött a MUSz kétnapos nemzetközi úszóversenye a svéd úszók és vizipolósok részvételével.

Eredmények: 100 m-es hölgygyorsúszás: 1. Harsányi Vera BSE 1.10.4, 2. Ács Ilona BSE 1.12.4. 200 m-es ifjúsági gyorsúszás: 1. Angyal TSC 2.25, 2. Végházy BBTE 2.28.4. 100 m-es mellúszás: 1. Julin (svéd) 1.15.2, 2. Vágó UTE 1.17.2, 3. Fábián MAC 1.18. — 200 m-es gyorsúszás: 1. Gróf UTE 2.17.8, 2. Zólyomi BBTE 2.19.4, 3. Kőrös UTE 2.20. 100 m-es hátúszás: 1. Lengyel BEAC 1.11.6. 2. Somogyi FTC 1.16.2, 3. Carleton (svéd) 1.16.4.

Budapest kerület 1937. évi 1000 m-es gyorsúszóbajnoksága: 1. Gróf UTE 13.22.4, 2. Péczely BBTE 14.31.2, 3. Sefer UTE 15.09. Csapatversenyben az UTE 6 ponttal első, a második a BSE 15 ponttal. 200 m-es hölgymellúszás: 1. Szigethy-Varga Emőke BSE 3.16, 2. Hidegh Kató BSE 3.19.2. 3. Szabó Ágnes FTC 3.29.

100+200+100 m-es staféta (vegyes): 1. Svédország 5.11, 2. BEAC 5.14, 3. MAC.

Vizipoló: Budapest—Stockholm közötti válogatott mérkőzés 3:1 (1:1). Az első gólt Hazai dobta rajtaütésszerüen a 22 mp-ben, de azután a svéd csapat kitünő játékba fogott s a magyarok fölénye csak a második félidőben domborodott ki. A félidő kiegyenlitő gólját Julin átadásából Lindasen szerezte az 5.32 pereben. A második félidő 1.25 percében Németh dobott gólt, majd több kapufát lőtt Németh. A 4.56 pereben Neumann kiöklözte ugyan Németh labdáját, de Németh újabb lövése a felső kapufáról Neumann mögött a hálóba pattant. A mérkőzés végéig mezőnyjáték folyt.

Tömeges betörések gyanusitottja került a debreceni rendőrség kezére

A debreceni rendőrségre tegnap délelőtt előállitották Nagy Sándor 27 éves asztalossegédet, akit a nyirmedgyesi csendőrség az országúton elfogott s mivel *az a gyanu merült fel ellene, hogy többrendbeli betörést követett el Debrecenben és Nyiregyházán, Debrecenbe hozták.*

Nagy Sándor kihallgatása során előadta, hogy Szegeden szolgált, de megszökött s mindenfelé bujdosott az országúton. Mint szökött katona, *nem mert munkát vállalni, mert félt a felfedeztetéstől. Ezért kénytelen volt lopásból fenntartani magát.*

Az a gyanu Nagy Sándor ellen, hogy *Debrecenben álkulcsos betörést követett el Maróthy József postafőtiszt Bocskai-téri bérházban lévő lakásán. Ezenkivül részben álkulcsos betöréssel, részben besurranó lopással gyanusitják, amiket az Arany János, Apafy, Teleki uccákon követett el. — Betört Nagy Sándor, Kellner Tibor mérnök Thaly Kálmán uccai lakására is, ahonnan egy eltöny férfiruhát, egy nadrágot, valamint fényképezőgépet vitt el • ezenkivül Nyiregyházán is több betörést követett el a gyanu szerint.*

A rendőrség egész halom bünjelt foglalt le, amelyekről az a gyanu, hogy lopásokból származó tárgyak. *Töltőtolltól kezdve borotválkozó készülékig minden megtalálható ezek között a tárgyak között, melyeknek nagyrésze mégis ruhanemű.* Körülbelül 12 lopás gyanuja merült fel eddig Nagy Sándor ellen. Arra is rájött a rendőrség, hogy Nagy a lopott holmik egy részét Mátészalkára és Miskolcra címezve postára adta.

A kihallgatás során fog tisztázást nyerni Nagy Sándor teljes bünlajstroma.

Szeged ünnepi zászlódiszben a játékok megkezdésén

Szeged, július 31. A szegedi ünnepi játékok túlzás nélkül az egész világ érdeklődése mellett kezdődnek meg. A hatodik évi szabadtéri játékokra 48 külföldi ujságiró érkezett. A város zászlódiszben áll, a főútvonalakat parkirozták. Örökzöld növények mindenfelé. Sok külföldi özönlötte el a szállodákat.

Szeged méltán büszke lehet ezekre az ünnepekre, melyek évről évre megismétlődnek. Ezekre az évekre esik »Az ember tragédiájának« külföldi nyelvekre való lefordítása. Most 24-szer adják elő a Dóm téren a remekművet.

A Verhovayak magyar csoportja Budapestre érkezett

Budapest, július 31. Ma délután 6.10 órakor érkezett meg a keleti pályaudvarra az amerikai Verhovay Egyesület második magyar generációból összeállított csoportja az óhaza meglátogatására. A magyarok világkongresszusa nevében báró *Perényi Zsigmond* üdvözölte az amerikaikat. *Bencze János*, a Verhovay Egyesület titkára mondott köszönetet az üdvözlésekért.

— Eljöttünk ide — mondotta —, hogy mégegyszer meglássuk azt az országot, ahol születtünk s *elhoztuk magunkkal gyermekeinket, hogy megmutassuk nekik azt a hazát, amelyért szivünk még mindig dobog.*

Hotel Auguszt Abbázia

Elsőrangú magyar szálloda és konyha. Központi fekvés. Minden komfort. Hideg, meleg folyóviz a szobákban. Felvilágositást nyujt tenti szálloda. Pensio összege befizethető Budapesten Auguszt cukrászdában I. Krisztina tér 3.

— **Ha belei el vannak dugulva** és **gyomra rossz,** úgy folyamodjék azonnal a természetes **Ferenc József** keserüvizhez, mer tez már csekély, alig egy pohárnyi mennyiségben is gyorsan biztosan és mindig kellemesen kitisztitja az emésztés útjait s jó étvágyat s friss közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

Debreceni vizipoló csapat győzelme

Szeged, julius 31. A szombati országos vasutas uszóverseny során az 1500 m-es Peplár szegedi vasutas győzött 22.55 mp alatt, Mayer debreceni vasutas előtt, akinek ideje 25.30 mp. volt. Az est folyamán 2 vizipólómérkőzés volt, mind kettő Vannie dr vezetése alatt játszott. — Eredmények: Debreceni VSC—Székesfehérvári MÁV 2:0 (1:0), Szegedi Vasutas—Szolnoki MÁV 4:0 (1:0).

Késelés a Nyugati uccán

Kéki György, 50 éves gépész, Acél ucca 39. szám alatti lakos tegnap este cséplőgépétől jött be a városba. — A Nyugati uccán bement az egyik üzletbe vásárolni. Mikor kilépett az üzlet ajtón ismeretlen férfi, állitólag K. Imre nevü gépmunkás megtámadta s késsel a szeme alá szúrt. Súlyos sérülését a mentők kötözték be.

Vonatkisiklas 8 halottal

Newyork, július 31. Az Ontario állambeli Sudbury közelében kisiklott egy tehervonat. Több kocsi egy szakadékba zuhant, nyolc ember meghalt.

VÁSZON
106 EV OTA
MEGBIZHATÓAN
Kardos László cégnél

A belga király és az angol miniszterelnök levelet irt Mussolininek

Londoni jelentés szerint az angol külügyi hivatalhoz közelálló körökben megerősitették azt a hirt, hogy Chamberlain miniszterelnök Grandi olasz nagykövettel folytatott megbeszélése végeztével sajátkezüleg irt levelet intézett a Ducehoz.

Ugyancsak sajátkezüleg irt levél kiséretében küldötte meg I. Lipót belga uralkodó a Van Zeeland belga miniszterelnök által kidolgozott tervezetet Mussolininak.

Vígszinház
WILLY FRITSCH és PAUL KEMP
remek vigjátéka
BOCCACCIO,
a szerelem kalandora
ma 3-5—7—9 órakor
HÉTFŐN UTOLJÁRA 5—7—9 órakor

Darányi miniszterelnök nyilatkozata a választójogi törvényjavaslattal kapcsolatban

Sem a belügyminiszter ur, sem én ne mfoglalkoztunk a kérdéssel, — mondotta a miniszterelnök.

Budapest, julius 31. Darányi Kálmán miniszterelnök a választójogi törvényjavaslattal kapcsolatban megjelent közleményekről a következokben nyilatkozott:

— Néhány lapban a választókerületek uj beosztásáról szóló tervezet jelent meg. Erre nézve cáfolatot adott ki az arra illetékes tényező. Ennek ellenére egyes sajtóorganumok tovább foglalkoznak ezzel a kérdéssel s azt azzal az átlátszó tendenciával kommentálják, hogy politikai körökben bizonyos nyugtalanságot keltsenek. **A választókerületi beosztás kérdésével sem a belügyminiszter ur, sem én nem foglalkoztunk, mert ennek ezidőszerint nem is lenne semmi értelme, mielőtt még a választójogi törvényjavaslat alapelvei nem tisztázódnak.** Terveket természetesen bármiről minden magánember készithet, de az csak akkor helyes, ha azokat a forrás megjelölésével közlik a lapok.

Annak ellenére, hogy „hivatalosan" cáfolják a választójogi tervezetet, amelyről azt mondják illetékes helyen, hogy nem a kormány terve, mégis a politikai élet élénken foglalkozik az uj lehetőségekkel.

A keresztény pártban és a független kisgazdapártban az a vélemény alakult ki, hogy a tegnap nyilvánosságra hozott tervezet, amely az uj kerületi beosztásokról szól, valóban nem a kormány hivatalos tervezete, nem végleges tervezet, **de mégis tervezet, még pedig a kormányhoz közelálló helynek a próbatervezete, amely** — ez is lehetséges — **nagyjában fedi a kormány elgondolását.**

Hir szerint **a választójogi reform alapelvei tekintetében már megtörtént a megegyezés a kormány és a pártok között.** Eszerint 95-re vagy 100-ra csökkentik az egyéni kerületek számát, **külön megyei lajstrom és országos lajstrom szerint is választanak. Országos lista alapján 25 mandátum kerül betöltésre.**

A független kisgazdapárt tegnap értekezletet is tartott a választójogi tervezet ügyében. A kisgazdapárt az alapelveket illetőleg helyesli a választójogi reformot és ne mvolna kifogása az ellen, hogy 95 egyéni kerületre osztanák az országot. A párt már régebben megbizta egyik tagját, hogy szerezze be a párt részere a megfelelő statisztikai adatokat a vármegyéknél és városoknál.

A kisgazdapártban most ezeknek az adatoknak az alapján dolgoznak ki tervezetet az egyéni kerületek beosztásáról.

Az Egyesült Keresztény Pártban általában egyetértenek a nyilvánosságra került tervezettel, csak a kerületi beosztások ellen vanak észrevételeik. A kereszténypárt azt kivánja, hogy az uj egyéni kerületeket nem a választók száma, hanem a lélekszám szerint kell megalkotni és figyelembe venni a járási és megyei határokat, nem pedig eltörölni ezeket a közigazgatási határokat, mint ahogy ez az uj terv szerint történnék.

A kereszténypárt azért helyez sulyt a lélekszámszerint való kerületi beosztásra, mert az egyéni képviselőknek nem bizonyos számu választót, hanem a kerület egész lakosságát kell képviselniök a Házban. Hangoztatják a kereszténypártban, hogy **titkosság esetén is a helyi hatóságok kegyétől függ, kit vesznek fel a választói névjegyzékbe.** Ezért tehát **a lélekszám legyen irányadó** a kerületek megalkotásában.

A párt elhatározta, hogy szeptember elején választójogi ankétot tart, egy héten át megvitatja a választójogi reform egész kérdéskomplexumát, igy az ajánlás, majd a titkosság kérdését, a hatóságok szerepét, a programbeszédek biztositásának problémáját és a kerületi beosztásokat. A kereszténypárt is tervezetet dolgoz ki az uj kerületi beosztásról.

Darányi miniszterelnöknek a terve az, hogy a nyár végén a pártok vezetőivel megbeszéli a választójog reformjának kérdését. Ekkorra már elkészül a kormány végleges terve az uj kerületi beosztásokról és arról is, hogy a megyei lajstromos választásnál kiknek kivánja megadni a választójogot és miképpen akarja megvalósitani az országos lista alapján történő választást.

Uj üzlet! Olcsó üzlet!
Üveg, porcellán, evőeszköz, képkeret, táblaüveg
Molnár János Kossuth u. 3.
Nyitás: augusztus 3.
Uj üzlet! Olcsó üzlet!

A londoni olasz követ Chamberlain üzenetét viszi Mussolininek

London, július 31. Illetékes helyen sem meg nem erősitik, sem meg nem cáfolják azokat a Rómából eredő értesüléseket, hogy Grandi gróf londoni olasz nagykövet a közeljövőben *Londonból Chamberlain miniszterelnök személyes üzenetét viszi Rómába Mussolini miniszterelnöknek.* Hivatalos körökben kijelentették, hogy azért nem áll módjukban megerősíteni, vagy megcáfolni a hírt, mert az érdekeltek a legteljesebb tartózkodást tanusítják multkori megbeszélésük ügyében.

London, julius 31. Mint a Reuter Rómából jelenti, az olasz külügyi hivatalba ma megérkezett Chamberlain miniszterelnök személyi jellegü levele Mussolini miniszterelnök részére. A levelet haladéktalanul továbbitották a Riminiben tartózkodó olasz kormányfőnek.

Vizsgálják az angol kormány palesztinai politikáját

Genf, július 31. A mandátumok állandó bizottsága tegnap kezdte a belga Orts elnöklésével rendkívüli ülésezését. *Feladatai megvizsgálni Nagybritánniának, mint mandatárius hatalomnak Palesztinára vonatkozó 1935—36. évről szóló jelentését, valamint a királyi vizsgálóbizottságnak ajánlásait s a nagybritánniai kormánynak palesztiniai politikáját.* A bizottság zárt ajtók mögötti izgalmas tárgyalásokat folytat. A tárgyalások előreláthatólag két hétig fognak tartani. Erre az alkalomra arab és zsidó küldöttségek érkeznek Genfbe, hogy figyelemmel kisérjék a bizottság munkálatait.

Világvárosi szinvonalon álló üveg és porcellánüzlet nyilik meg a Kossuth uccán

Értékes és nagyjelentőségü vállalkozás indul meg augusztus 3-án Debrecenben. Egy kiváló szakember, *Molnár János* nyitja meg üzletét a *Kossuth ucca 3. szám alatt*, ahol világvárosi szinvonalú üveg- és porcellánüzletet rendezett be.

Molnár János neve rendkívül előnyösen ismert az üvegszakmában. Itt Debrecenben is 15 esztendős gyakorlati tapasztalatot szerzett, de ezt nem említve is elég volna róla csak annyit irni, hogy *tiz esztendőt töltött a pécsi Lukafai üveggyárnál, ami valósággal márkát jelent egy szakember számára. Molnár János* ezt a 25 esztendős, becsületes munkában eltöltött gazdag tapasztalatot, kereskedői gondosságot, kifinomodott ízlést, a hagyományos puritán debreceni kereskedő felfogást óhajtja érvényesiteni a debreceni piacon.

A cég szolid működését azzal kezdte, hogy kizárólag kitűnő minőségü, tökéletesen megbizható és ennek ellenére nagyon olcsó árut szerzett be. A cikkeket a legkiválóbb gyárak szállitották.

Molnár János csekély haszonnal nagy forgalmat óhajt elérni. Ez biztosan sikerül is neki, mert előzékeny, udvarias, kitűnő modorú, nagylátkörü férfiú, aki hamar nagy vevőtáborral fog rendelkezni.

Luxus kivitelü, olcsó 4 és 6 személyes áramvonalas
Bérautók
megrendelhetők bármikor bárhova külföldre is. Opel, Balilla, Buick stb. Telefon 24-28. Ferenc József 41.

BALESETEK

Király Zsigmond 27 éves Dugó ucca 22. szám alatti lakos a DVSC pályán birkozás közben orrcsontját törte. A mentők részesitették első segélyben. — *Barát Andrásné* 36 éves Berek ucca 5. szám alatti lakos tegnap délután Csapó uccai piacon dinnyehéjon elcsúszott s olyan szerencsétlenül esett el, hogy jobb térdét összezúzta. A mentők ktözték be sebét.

Jelentkezés vadőri szakvizsgára

Budapest, július 31. A földmüvelésügyi miniszter felhivást tett közzé a vadőri szakvizsgára vonatkozó jelentkezés ügyében. *A szakvizsgát ez év október 25—27 között Gödöllőn a m. kir. vadászhivatalban tartják. A szakvizsgára azok jelentkezhetnek, akik október hó 11-től kezdődően kéthetes előkészitő tanfolyamon résztvesznek.* A tanfolyamra, illetőleg szakvizsgára jelentkezők bélyegköteles kérvényüket augusztus 31-ig kötelesek a m. kir. földmüvelésügyi miniszterhez intézni. Bővebb felvilágositásokkal a m. kir. földmüvelésügyi miniszterium vadászati osztálya szolgál.

A spanyol nemzetiek mindenütt előretörnek

Teruel, július 31. Az Abracintól délre elfoglalt Torriendő helységből szombaton a nemzetiek folytatták előnyomulásukat s most innen mintegy 80 kilométerre állanak. Abracintól 28 kilométerre a nemzetiek átlépték a Cuence tartomány határát és fontos állásokat szállottak meg. A Terueli szakasz déli részén a legutóbbi 14 nap alatt a nemzetiek mintegy 28 kilométerre haladtak előre. Az ellentámadás megindítása óta a nemzetiek mint egy ezer négyzetkilométernyi terepet nyertek ezen a hadszintéren, ezáltal Teruel városa, melyet a köztársasági csapatok három oldalról bekerítettek, lényegesen jobb helyzetbe került.

Harminchatéves nagyapa

Duca nevü román városka Ailancan nevü polgármestere a világ legfiatalabb nagyapája. A polgármester most 36 éves, 17 éves korában nősült, s amikor 17 éves házasvolt férjhez adta leányát, aki a napokban egészséges fiúgyermeknek adott életet.

KIEMELTEK EGY ELSÜLLYESZTETT CSATAHAJÓT.

London, július 31. Scapaflow mellett szombaton kiemelték a **Nagy Frigyes** német csatahajót, amelyet ott a háború befejezésekor elsüllyesztettek. A hajóroncsot Portlandba viszik.

x A nagyerdei tiszta levegőben pompás üdülés a nagyerdei csónakázó tavon az evezés.

Megnyugtatja önmagát, ha kanná s
GARGOYLE MOBILOILT-
használ

Kapható a főlerakatnál
Grünberger és Glück
fűszernagykereskedés
T.: 24-75. CSAPÓ-U. 18. T.: 24-75

A Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézet

m. sz. és a Tiszántuli Általános Segélyző Egyesület irodahelyiségeit Ferenc József ut 22-24, sz. alá a Debreceni Első Takarékpénztár r. t. Pénztártermébe helyezte át.

Levél a cserkésztáborból

Édes jó Anyám!

Szinte hihetetlennek tűnik fel, hogy az Alföld után itt vagyunk Nógrád vármegye hegyekkel borított vidékén. Szemünk alig tud eltelni azzal a szépséggel, amit a Felvidék nyújt. Midőn Hatvan állomását elhagytuk, Salgótarjánig víg nótaszóval utaztunk, hol vártak bennünket igazi magyaros szeretettel. Csomagjainkat elszedték s mi a városon keresztül mentünk és ismét vonatra szálltunk s a fogaskerekű vonat hozott bennünket Salgóra. Egész úton nem tudtunk eltelni a szépséggel, bár fáradtak voltunk, de minduntalan hangzott lelkes kitörésünk: »Jaj, de szép; jaj, de gyönyörű«.

Maga a bányatelep, Salgó elragadóan szép, nemcsak a házak virágos kertjei, hol teljes pompájában virít a kertek ékessége, a rózsa, hanem olyan az egész telep, mintha egy tündérkert lenne. Rend és tisztaság mindenütt, ilyen tiszta magyar falut, ahol oly sok gond van fordítva az egészségre, jól esik látni. Külön fürdőhelye van, amit a munkásnép ingyen használ a meghatározott időben, amikor is vígan lubickolhat akár a hideg, akár a meleg vízben.

Nemcsak a felnőttek kísértek el minket a táborhelyünkig, hanem a gyermekhadsereg is, kik állandó vendégei táborunknak, kiknek alig értettük meg palócos kiejtésüket. Nem egy-két édesanya mondta: »Tessék csak hazaküldeni a kis fiamat, mert mióta a cserkészleányok itt vannak, csak este jön haza, még álmában is a cserkészleányokkal beszél. A játszótéren nem hallani más nótát, csak azt, amit a cserkészleányoktól tanultak«.

Mi nem sokáig tudtunk Salgón maradni, amint kipihentük az út fáradalmait, mentünk a hegyekre. Gyönyörű virágos udvarok között vezet az út a salgói várromhoz. A szerpentinút felvezet a csúcshez, ahol a vár van, honnan gyönyörű a kilátás. Talán Petőfi lelkét is ez a sok szépség ihlette meg »Salgó« verse megírására. Nem is lehet még a rímekben sem visszaadni azt a szépséget, amiben szemünk, lelkünk részesül. A várból lejönni nem a szerpentinutat választottuk, hanem a másikat, hol négykézláb ereszkedtünk le a völgybe. Estére nem is maradt hangos a tábor, mindenki gyorsan elaludt, hogy a hegymászás fáradalmait kipihenje.

Másnap a vízválasztót, bányát tekintettük meg. Szemünk alig tud eltelni a sok széppel, lelkünk a sok ismeretszerzéssel. Van még sok hátra, mennyi hely, telep, gyár, ahol cserkésztudásunkat bővíteni óhajtjuk.

Hála legyen az Istennek, hogy bennünket ennyi széppel megajándékoz. Hálás szeretetünk és szívünk köszönete azoké, akik elősegítették ezt nekünk. A Kálvinisták Templomegyesületének, főtiszteletű püspök úrnak úgy, mint az egyesület tagjainak, a kedves szülőknek, kik megvonták maguktól azt a keveset is, csakhogy gyermekeiknek odaadhassák, hogy részesülhessenek abban a sok áldásban, amit egy-egy tábor nyújt a cserkészeknek.

A leányok ajkáról száll az ének, a dal, mint egy imádság: »Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország, gyönyörűbb mint a nagyvilág«.

Salgó, 1937 július 28.

Kovács Julia
tanítónő, táborvezető.

Kaland

Irta: RASOVSZKY MIKLÓS.

Pesten történt.

A Rákóczi-úton ődöngtem a sétáló embereket és a kirakatokat nézegettem. Azzal a felelősségtelen szabad érzéssel és könnyű, derűs hangulattal eltelten csavarogtam, amit csak a húszévesek töretlen fiatalsága adhat meg. Így értem egy kézimunkaüzlet elé, melynek kirakata előtt feltűnően csinos fiatal lányt láttam nézelődni. Melléálltam s a kirakatnézés ürügye alatt előbb csak titkon, oldalról, majd elámulva teljesen nyíltan csodáltam a leányka hamvas szépségét. Csodálatosan üde arca, finom bőre volt és amint kissé nyitott, nedves, piros ajkát néztem, éreztem, hogy enyhe, szelíd vérhullám önti el agyamat. A szeme is nagyon szép volt, nagy kék beszédes szemek, csak mintha túl tágranyílt pupillákkal nézné a kirakatba tett holmit. Bizonyosan nagyon szeretheti a kézimunkát, hogy így elcsodálkozik rajta. Ekkor mintha megérezte, volna, hogy figyelem, felém fordította fejét és előbb elcsodálkozva, majd valami enyhe kedvességgel mosolyogva nézte szépségének arcomra irt hatását. Ettől nekibátorodva megemeltem a kalapomat.

— Szereti a szép kézimunkákat? — kérdeztem halkan tőle.

A mosolya hirtelen eltünt, s kissé — mint akit enyhe áramütés ér — megrándult az arca, teste, lassan elfordult, még egy pillantást vetett a kirakatra és tovább sietett.

De bennem már vad érzések kavarogtak, nem nyugodhattam, mentem utána és amikor a Sip-uccába befordult, ismét mellé értem.

— Ne haragudjon rám, — kértem, — semmi rosszat nem akarok, de talán maga nem is tudja, hogy milyen csodálatosan szép. Szeretném órákig elnézni, csak nézni és csodálni, mint egy oltárképet.

Látja, tudja, hogy mellette megyek, de nem válaszol, rámnéz és a nézésén látom, hogy nem haragszik, amiért kísérem és beszélek hozzá. Csak megy valami különösen furcsa arckifejezéssel, ami megmagyarázhatatlan szorongó érzést kelt egy pillanatra bennem, de amikor kissé lassítok és visszanéz rám, mint aki megijedt, hogy elmaradok, újult erővel kezdem az ostromot. Húszéves, szerelemre éhes lelkemnek minden hevét, kedvességét beleadom a hangomba amint halkan, félig suttogva mondom neki a lágyan simogató szavakat. Most ő kezd lassabban menni és az egyik kapu előtt bizonytalanul megáll egy pillanatra, majd rámnéz és beljebb lép a kapu alá. Utána lépek és megfogom a kezét, kérem, hogy csak egy szót szóljon, ne legyen ilyen makacs, ugye találkozunk még.

Néz rám, sok szeretettel, valami enyhe szomorúsággal nézi az arcomat, megszorítja a kezemet és megszólal. Tagolva hördülnek torkából a szavak, amint elnyujtott búgó hangon kibugyannak üde kis ajkán:

— Nnemmm ssza-bbbad!...

Mint akit hirtelen jeges zuhannyal öntenek le. A megdöbbenéstől szinte megdermedek. Hang nem jön ki a számon. Megrázkódok és önkéntelenül is megrándul a kezem.

Siketnéma!...

Észrevette, érezte, hogy visszarándult a kezem, látja megdöbbenésemet.

Lassan elfordítja a fejét, szája megvonaglik, visszahúzza a kezét és lehajtott fejjel gyorsan besiet.

SZÍNHÁZ

A szinház utolsó heti müsora:

Vasárnap délután: **Timosa.** (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap este: **Pajtás házasság.**

A Kamara Színház meghosszabbitott müsora:

Hétfőn este: **Kreutzer szonátája.** (ketten egy jeggyel).

Kedden este: **Százhúszas tempó.** (ketten egy jeggyel).

Szerdán délután 5 órakor: **Fruska.** (filléres helyárak).

Szerdán este: **Gyógyszerész úr,** (ketten egy jeggyel).

Csütörtökön délután: **Egy pohár víz,** (filléres helyárak).

Csütörtökön este: **Haláltánc.** (Búcsú előadás, ketten egy jeggyel.)

Vasárnap délután olcsó helyárakkal a nagysikerü **Timosa** van müsoron este pedig Lakatos László kacagtató szerelmi komédiája a **Pajtás házasság.** Ennek a kitünő vigjátéknak minden egyes jelenete és frappáns helyzetei állandó kacagásban tartják a közönséget. A főszerepeket a társulat legjobb erői játszák.

Hétfőn este olcsó propaganda előadás keretében (ketten egy jeggyel) Tolsztoj remekművét a **Kreutzer szonátát** ismétli meg a társulat, a premier kitünő szereposztásával.

Csütörtökön délután a nagy érdeklődésre való tekintettel a szezon legnagyobbsikerü vígjátékát az **Egy pohár viz**-et adja elő a társulat, filléres helyárakkal, 12—90 fillérig. (:)

x A nagyerdei fürdőben fedett gyógyvizü thermál medencében fürödhet. Külön férfi és külön női nap.

Megérkeztek a Nyári Egyetem külföldi hallgatói

A Nyári Egyetem 22 nemzet fiaiból álló hallgatósága zöme tegnap érkezett meg Debrecenbe. Délben a müncheni német hallgatók csoportja jött meg Eberhart Horst Ottó és Frantz Weinberger vezetése alatt. A csoportot dr *Némedy Lajos* üdvözölte a Nyári Egyetem nevében.

Meleg fogadtatásban részesítették a délután érkező lengyel, észt és svéd csoportot. Debrecen város közönsége nevében *Zöld József* polgármesterhelyettes, a Nyári Egyetem részéről *Hankiss János* professzor köszöntötte a vendégeket, akiket még dr *Bacsó Jenőné* és *Tuster Jolán* üdvözölt. A poznani csoport élén érkező *Hidy János* egyetemi lektort debreceni ismerősei köréből sokan üdvözölték. Este Nyíregyháza felől megérkezett a varsói lengyel csoport is, akiknek fogadtatása szintén meleg, bensőséges volt. A Nyári Egyetem nevében *Kovács Máté*, míg a MANSz nevében *Münnich Aladárné* üdvözölte a varsóikat.

A NYÁRI EGYETEM MEGNYITÁSÁRA ELŐKELŐ VENDÉGEK ÉRKEZTEK VÁROSUNKBA

Tegnap este érkezett városunkba dr *Ruday Rezső* egyetemi magántanár, miniszteri titkár, a kultuszminiszterium képviselője, vele együtt érkezett dr *Nagy Iván* miniszteri titkár. A megnyitó ünnepélyre megérkezett Lipcséből *Henrich Junker* feleségével, *Herbert Schönebaum* lipcsei egyetemi magántanár, Bécsből *Karl Hackl* egyetemi professzor. A lengyel csoporttal érkezett *Pajevszki János* egyetemi professzor, *Hidy János* egyet. lektor, *Pietrzykowsky László* miniszteri titkár, egyetemi tanársegéd.

DOJÁRÁS

Hazánkban több helyen volt kisebb zivatar, a Pilis hegységben pedig kiadós zivataros eső, így a Dobogókőn 22 mm volt. A hőmérséklet Budapesten elérte a 28 C fokot, az Alföld többi részén a 29 fokot.

Jóslás: **Déli, délnyugati szél, a hőmérséklet alig változik, több helyen zivatar.**

Összetört szivvel fájdalmasan tudatjuk, hogy drága jó férj, gyermek, testvér és rokon

ifj. Longauer István

hadirokkant tart. tiszt, Debrecen sz. kir. város gazdasági hiv. tisztviselője

életének 39-ik, boldog házasságának 8-ik évében, háboruban szerzett betegségében, hosszu, de különösen 5 heti sulyos szenvedés után julius hó 31-én drága jó lelkét visszaadta Teremtőjének.

Drága halottunk földi részeit 1937 augusztus hó 2-án, hétfőn délután 5 órakor fogjuk a Köztemető disztermében az ág. h. ev. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni.

Lelke Teremtőjéhez megtért, áldott emlékezetét soha el nem muló kegyelettel őrizzük.

Debrecen, 1937 julius 31-én.

Adj Uram örök nyugodalmat neki!

Bánatos szülei:	Bánatos neje:	Sógorai:
id. **Longauer István** és neje **Elischer Emilia.**	ifj. **Longauer Istvánné** szül. **Vágujhelyi Nyizsnyánszky Mária**	**Vágujhelyi Nyizsnyánszky József.**
Apósa:	Testvérei:	**Vágujhelyi Nyizsnyánszky Lajos** nejével és gyermekeivel
Vágujhelyi Nyizsnyánszky Géza.	**Longauer Albin** feleségével **Horebhegyi Sinay Ibolyával,**	**Vágujhelyi Nyizsnyánszky Anna.**
Lakás: Kálvin tér 13.	**dr Longauer Árpád.**	

Én mindig a fiuk tanárja voltam és Debrecenben is a fiuk igazgatója akarok lenni, mondotta Bátori József piarista igazgató

Beszélgetés a magyar fiuk jamboree igazgatójával

Tóth Sándor cserkésztiszt rajza a „Debreczen" részére.

(A »Debreczen« fővárosi tudósítójától.) A Keleti pályaudvar hatalmas üvegcsarnoka alatt óriási és szokatlan nyüzsgés. Négyszázötven magyar cserkész indul a hollandiai világjamboreera. Árvalány hajas cserkészkalapok alól vidám arcok mosolyognak a bucsuzó szülők, rokonok, barátok seregére. A cserkészzenekar játszik, vezénysza vak röpködnek és Pluhár is ott áll a perronon a mikrofon mellett: a válogatott magyar jamboreeküldöttség bucsuját közvetiti.

A hatalmas szerelvény közepetáján az egyik vagonban fehér tányérsapkás vizicserkészek helyezkedtek el. Zömök, izmos, mosolygósarcú, napbarnított, fiatal fehér sapkás cserkésztiszt dirigálja a vizicserkészeket. Csupa jóság, csupa szeretet, csupa eleven élet ez a fiatal cserkésztiszt. derü és nyugalom árad belőle, ahogy nagy útra induló fiait rendezgeti. Éppen érte jönnek és hívják el valahova, a nevét kiáltják:

— Bátori atya!

A fiatal cserkésztiszt, a világjamboreera induló vizicserkészek parancsnoka: dr. Bátori József, ed dig a budapesti piaristagimnázium egyik legjobban szeretett professzora és ősztől kezdve a debreceni kegyesrendiek igazgatója.

Ahogy az utikészülődés izgalma kicsit enyhül, odajárultunk Bátori főtisztelendő úrhoz és megkértük, hogy mondjon pár szót, mielőtt elindul Hollandiába, mint debreceni igazgató a debreceni közönség számára.

Bizony először szabódik, mosolyogva, de erélyesen a fiatal igazgató, azután a beszélgetés során kialakul előttünk egy hallatlanul rokonszenves, modern pedagógus portréja.

— Magyar, latin szakos tanár vagyok 14 éve a pesti gimnáziumunkban, — mondja Bátori igazgató —, itt kezdtem a tanári pályámat és egyhuzamban itt tanítottam csaknem másfél évtizeden át. Egész meglepetésszerűen ért az a megtisztelés, hogy kineveztek a kitünő hirű debreceni gimnáziumunk igazgatójává. Régi vizicserkész vagyok, most is éppen Salzburgban voltam a kajakosokkal, mikor hazajövet, Szobnál a hajón ért el igazgatói kinevezésem hire. Nem mondom, kissé nehezemre esik, szívemhez nőtt pesti fiaimat itt hagyni, de

nagy lelkesedéssel megyek Debrecenbe, hogy kiváló elődöm, dr Karl János nyomdokain haladva, a nagy magyar alföldi metropolis piarista diákjaival folytassam tanító és nevelő munkámat. Én mindig a fiúk tanárja voltam és Debrecenben is a fiúk igazgatója akarok lenni.

— Azelőtt sosem voltam Debrecenben, csak most kinevezésem után mentem le rövid időre és hivatalosan is átvettem az intézetet. Elődöm olyan pompás rendben vezette a debreceni gimnáziumot, hogy e tekintetben nem igen maradt tenni valóm.

Most elmegyek a fiúkkal, mint a vizicserkészek parancsnoka Hollandiába, **augusztus 15-én jövünk vissza, akkor még elintézem Pesten a dolgaimat és megyek le végleg Debrecenbe.** Az én vizicserkészcsapatom itt jórészben a pesti piaristadiákokból áll, **de a jamboreera induló cserkészek között van 8 debreceni piarista diák is és igy máris megkezdhetem a kapcsolatot felvenni debreceni diákjaimmal.**

— **Rendkivül nagy sulyt helyezek az ifjúság testi és lelki nevelésére a cserkész munka útján.** Annakidején Londonba is én vittem a vizicserkészeket, **amikor az emlékezetes és dicsőséges nagy bemutatónkkal becsületet szereztünk Angliában is a magyar ifjúságnak és a magyar cserkészetnek.** Örömmel halottam Debrecenben, hogy Bessenyei főigazgató úr milyen szivesen és szeretettel fogadja bennem a cserkész-igazgatót, hiszen ő maga is lelkes és nagymunkájú cserkésztiszt és bizonyára sikerülni fog a magas erkölcsü cserkészszellem továbbfejlesztésével hasznára lennem a debreceni piarista ifjuságnak.

Beszélgetésünk alatt már beszállásra harsannak a kürtök és búcsuznunk kell. Valami furcsa nagy bizakodás és jóleső érzés fog el bennünket. Ugy érezzük, hogy a neves elődök után **az új generáció egyik legértékesebb szellemü tagjának kezébe kerül a debreceni piarista gimnázium vezetése** aki az összetartozás és tisztult emberiség annyira szükséges szellemében fogja továbbvinni a debreceni piaristaatyák remek nevelőmunkáját. Olyan férfiú kerül a gimnázium élére, aki a legfrissebb generáció legnemesebb értékeihez tartozik aki telve van ambicióval, tettre és munkára vágyással és akit **a debreceni diákok, szülők és rendtársak nagyon fognak tisztelni és szeretni.**

Dr. Bátori József, a debreceni piarista gimnázium igazgatója 1900-ban született. Mindössze 38 esztendős.

(ista)

Bel és külföldi Női és férfi **Kerékpárok**
jók - olcsón nagy választékban
Soltész-nál
Kálvin-tér 2 szám.

Meghalt Zala György európaihirü magyar szobrász

A kormány a nemzet halottjának tekinti, a főváros díszsírhelyet ajánl ott fel

A legnagyobb magyar képzőművészek egyike, *Zala György* szobrász, közel nyolcvanéves korában meghalt.

Az európai hirű szobrászművész egész sereg alkotása díszíti a fővárost, a magyarság világvárosát. *A milleniumi emlékmű, a budai honvédszobor, id. Andrássy Gyula gróf lovasszobra* s egész sora a nagy alkotásoknak, mind a *Zala György* már régen műtörténelemmé vált művészetét hirdetik.

Zala György halálát hosszas szenvedés előzte meg. Áprilisban szállították be a Pajor szanatóriumba gyomorvérzéssel. Orvosai már az utóbbi hetekben válságosnak találták állapotát, vérátömlesztéssel is kísérleteztek. Ezután az idős művész némileg jobban lett. De csakhamar visszaesett gyengeségi periódusába s tegnap délután ismét elővette a végzetes gyomorvérzés, elvesztette eszméletét és hajnalra meghalt.

Zala György 1858-ban született. Tanulmányait Budapesten, Bécsben és Münchenben végezte. Tehetsége korán kibontakozott s egész pályáján keresztül a legszebb remekművek sorát alkotta.

Budapest, július 31. Zala György elhunyta alkalmából ma délben értekezlet volt a kultuszminiszteriumban *Szily Kálmán* elnökletével. *Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter Zala Györgyöt a nemzet halottjának tekinti és temetéséről a kormány fog gondoskodni a kultuszminiszterium útján.* A temetés időpontját augusztus 3-án, kedden délután félötben állapították meg és Zala György tetemeit az Üllői úti iparművészeti múzeumban fogják felravatalozni. A távollevő Hóman Bálint kultuszminiszter helyett a kormány nevében Szily Kálmán államtitkár fogja elbúcsúztatni.

Az államtitkár után a képzőművészeti tanács parentálja el a halottat, majd a képzőművészeti főiskola és a képzőművészeti társulat kiküldöttei mondanak gyászbeszédet. *Szendy Károly, a székesfőváros polgármestere, előkelő díszsírhelyet ajánlott fel a nagy szobrász tetemének.*

Albrecht főherceg szerencsés kimenetelü repülőbalesete Del-Amerikaban

Paraugayban a Parana-folyó mellett szerencsés kimenetelü repülőbaleset érte Albrecht főherceget.

A repülőgép motorja felmondta a szolgálatot, de a főherceg, aki tapasztalt és ügyes repülő, nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem hirtelen végrehajtott siklórepüléssel leszállt. A gép egyik szárnya fához ütődött s a főherceg eközben könnyebben megsebesült. A sebet bekötöztek és a főherceg folytatta útját Asuncionba, ahol a kormány vendége.

— **Gibraltárt megerősitették az angolok a spanyolok ellen.** Az angolokat nyugtalanitja az a tény, hogy a spanyolok Gibraltárral szemben nehéz ütegeket ástak be. Az angol hadvezetőség most Gibraltárt megerősitette és az erődítmény jobban elkészült a háborura, mint valaha. Készülékeket helyeztek el az erődítményben, melyek jó előre **jelzik a repülők közeledését.**

A „Debreczen" nemzetközi-ankétja

Egy európai ország, ahol lecsökkentették a munkanélküliséget, mert nem takarékoskodnak

Dr. Némedy Lajos Németországról, ahol hatmillióról 670 ezerre apadt a munkanélküliek száma, a szellemi pályákra nem tolong a fiatalság és szociális intézmények gondoskodnak minden állampolgárról

Dr. Némedy Lajos a mult év őszén doktorált a debreceni egyetemen. Sub auspicis gubernatoris. Azelőtt már egy évig kint élt Németországban. Aztán pár nappal a doktorátus után visszament Lipcsébe, ahol mint ösztöndíjas egészítette ki tanulmányait.

Rendkívül képzett, értékes ember. Minden szava elárulja azt a férfit, akinek mindenről meg van a maga egyéni véleménye. És ezekben a ragyogóan formulázott véleménynyilvánításokban egy nyitottszemű, mindent tisztán látó, a mai élet furcsaságaival megbarátkozott nemzedék hangja csendül ki. Dr. Némedy Lajosnál alkalmasabb embert nem is találhattunk volna arra, hogy őszinte képet nyerjünk arról, ami Németországban egyre tökéletesebben kialakulóban van.

— Milyen az általános helyzet Németországban? — érdeklődünk.

— Erősen javul . . .

A munkanélküliséget sikerült annyira leszorítani, hogy ma már a hatalmas Németbirodalom területén a munkanélküliek száma a nyilvántartások alapján 670 ezerre apadt le. Viszont, mikor Hitler kezébe vette az uralmat, hatmillió munkanélküllije volt az országnak.

— Milyen eszközökkel sikerült ilyen hatalmas arányban leszorítani a munkanélküliség számát?

— Egyetlen eszköz volt:

nem takarékoskodni, hanem a németek kedvenc kifejezésével élve: a gazdasági életet „felkurblizni". Megkezdődött az óriási autóutak építése, melyekből már 1000 kilométert át is adtak használatnak. A szellemi munkanélküliek magángazdaságokban kaptak helyet.

De megválogatottan olyan helyekre kerültek, ahol használt vették képzettségüknek.

— Németországban különben az

egyetemi hallgatók száma óriási módon megesökkent. Megakasztották a tulzott szellemi pályára tömörülést, mely ma számos országban egészségtelen méreteket öltött

Ez részben szelektálás útján ment végbe, részben magának a német ifjuságnak a belátása folytán. Ma már csak azok mennek főiskolába, akiknek ott valóban keresnivalójuk van s a maguk nemében átlagon felüli tehetségek. Általában

nagy gond van arra Németországban, hogy minden ember olyan posztjára kerüljön az életnek, ahol képességeinek legjobban megfelel.

— A nőkérdés hogyan áll Németországban?

— Sok nőalkalmazott van. Ez meg a másfél évtizeddel ezelőtti idők maradványa. Ma már a nőket vissza szorítják elsősorban a tudományos pályákról s lassan csak bizonyos foglalkozási ágakban nyernek elhelyezkedést.

Ellenben elősegítették a családalapitást s ezt a kérdést igy a legmegfelelőbben oldják meg.

— Milyen segitséget nyujtanak Németországban a családalapitóknak?

— Ugynevezett

házassági kölcsönt kapnak az államtól . . . Ez a kölcsön ezer márka s ez az összeg elegendő ahhoz, hogy két fiatal ember megkezdje az életet. Az első gyermek születésével az összeg negyedrészét kifizetettnek veszik s négy gyermek után nem kell visszatizetni a házasságkötési kölcsönt. Ezáltal a nemzet népességét nagy mértékben gyarapitották.

— Milyenek a német szociális intézmények?

— Gyönyörü munkát fejtenek ki. Ez az oka annak, hogy bár egyes vidéken roppant nagy a szegénység, rongyos embert sehol sem látni az uccákon. Aki még minden intézkedés ellenére is munkanélkül van, azt támogatják. Nem túlzás az a kijelentés, hogy

a mult évben annyi szenet, élelmiszert és ruhát osztottak ki a rászorultaknak, hogy 6000 kilométer hosszuságú vonatsort meg lehetett volna tölteni vele.

A téli segély összegét uccai gyüjtésekből szedik össze. A gyüjtést minden városban az előkelőségek kezdik. Berlinben Göbels és a miniszterek vezetik be a gyüjtést s ezt különböző csinos kis jelvények árusításával kötik össze. Hatalmas összegek folynak be,

a német, ha fajtájáról van szó, rendkivül áldozatkész nemzet. Nemcsak a keresetnélkülieken segitenek a szociális intézményeik, hanek rendszeresen támogatják a kisfizetésüeket is,

hogy bizonyos életszinvonalon alul ne maradjanak.

A munkásokat nyaraltatják és más számtalan példaadó szociális intézményük van. Külön kiemelendő, hogy ezt a segélyt úgy osztják, hogy abban ne legyen semmi meglázó.

A német munkatáborok felől érdeklődünk.

— Ez minden német számára kötelező, ahogy 18 évét betöltötte. A féléves munkatábor után jön a katonai szolgálat. Minden német két és félévet hazájának ajándékoz életéből. De szívesen teszi ezt. Hallatlan fajimádat és fegyelem van ebben a nemzetben...

— A legmegkapóbb azonban az a nagy önmegtagadás, ami a **germán lélekben él. Sok helyen van szegénység Németországban, de bámulatos, ahogyan zokszó nélkül viselik a kiadagolt élelemmennyiség nélkülözését. És még egy . . . Az megtörténhet, hogy valamilyen cikkből csak nagyon kevés van forgalomban, alig pár dekát lehet kapni, de az nem jelenti azt, hogy annak ára horribilisre szökött fel . . .**

Az ár ugyanannyi marad, mintha nagy bőség lenne abból az élelmicikkből.

— Van valami imponáló keménység, felkészültség a német életben. Hitler Németországának ebben van a fővarázsa az olyan külföldi számára, aki mélyebben belepillanthatott a német életbe. Nagy nemzet ez, céljai annak s érzik minden nébet emberen, hogy átérzi ezeknek a céloknak a magasztosságát s alá tudja rendelni egyéni érdekeit a közösségnek. Ez a közösség pedig igazi testvériességet jelent, egymás megsegítését. A német népnek, ezt látni, érezni kell annak, aki közöttük élt: jövője van.

A német irodalom és kulturpolitika új irányai felől kérdezzük Némedy dr.-t.

— 1933 bizonyos tekintetben a német **irodalom** számára is forduló pontot jelent. Nem mintha új irodalmi irányok léptek volna fel, hanem, mert a hatalomra jutó kormányzat a maga hangsúlyozott nemzeti és faji elveit a szellemi élet minden terén igyekezett azonnal érvényesíteni. Az irodalomból is kikapcsoltak mindenkit, aki az ő felfogásuk szerint nem volt odavaló. Igy keletkezett az u. n. irodalmi emigráció.

— Az új német irodalom azonban nem 1933-ban keletkezett. Azok az írók, kiket ma a birodalomban olvasnak és elismernek pl. Hermann Stehr, E. G. Kolbenheyer, Hanns Johst, Hans Carossa stb. szinte kivétel nélkül tul vannak a 45 éven. Irásaikban mindig a nemzeti eszmét szolgálták s mindig a német népről, a német faluról, a német sorsról irtak. Az 1918—1933. időszakban azonban a nemzetközibb szellemű napi irodalom háttérbe szorította őket. Számukra 1933 nem jelent irányváltozást, hanem egyszerüen csak annyit, hogy vetélytársaiktól megszabadulva, most már ők a német irodalom egyedüli vezetői. Hitler harcai az uralomért megteremtették a maguk harci dalait, ilyen a Horst Wessel Lied is, mely ma a második nemzeti dal. Az új éra a dráma terén is jelentős próbálkozásokat hozott. Összefogó ítéletet azt hiszem ma még senki sem engedhetne meg magának az új Németország irodalmi életéről.

— A kulturpolitikát is a szociális eszme uralma jellemzi. Azt hirdetik, hogy a szociáldemokrata uralom elidegenítette a népet a művészetektől. Most tehát ismét az állam feladata a népet visszavezetni a neki megfelelő művészi alkotások tiszteletéhez.

A szociális gondolat pedig azt irja elő, hogy egy polgárt, néptársat (Volksgenesse) sem szabad kizárni a művészetek élvezetéből, ha arra fogékonyságot mutat. Lehetővé teszik tehát, hogy a szegény emberek is eljussanak az állam legelső szinházaiba, megláthassák az ország kultúrhelyeit és művészeti emlékeit. A gyárakban és üzemekben irodalmi előadásokat és felolvasásokat tartanak a munkásoknak megfelelő nivón, melyet ne gondoljunk viszont tulságosan alacsonynak.

A német kulturközösség, mint egyesület gondoskodik tagjai kulturális igényeinek csekély pénzért való kielégitéséről.

— A művészeket az állam bőkezüen támogatja anyagilag. Göbbels, a propagandaminiszter épp a multkor jelentette ki, hogy az állam gondoskodni fog minden szellemi alkotó nyugdijkérdésnek elintézéséről.

— A mai német irodalom és kulturpolitika kérdéseiről különben rövidesen előadást fogok tartani a Nyári Egyetemen.

Ezeket mondotta dr. Némedy Lajos az új arcú Németországról, ahonnan pár hete jött haza s a Nyári Egyetem titkárságában fejt ki tevékeny működést. Igy néz ki Németország mai képe — egy értékes magyar intelektuel szemével nézve.

(kiss.)

Daloljunk együtt . . .

Remegő kézzel, lágyan pengetem
Lantomnak finom ezüst húrjait.
Ámor fülembe szo pránt énekel,
Hangja egy édes álomba andalit.

Dalolj, dalolj, te égi jó, s csodás,
Te rózsaszinü álmok Istene!
Lantom elkisér, h iszen vágya van;
Bár minden húrja neked zengene.

Daloljunk együtt tarka áriát,
Szerelmest, selym est, édes meleget.
Lantom kisérjen csendesen, lágyan,
S dalunk megnyit ja a tiszta eget.

S az angyalok a kék ég ölében,
Egymást ölelni ki tárják a kart,
Ámor szavára lág y ezsüt hangon
Velünk dalolnak s záz szerelmi dalt.

Nagy Lenke Klára.

Ne vigyenek el több vassátrat Debrecenből

Kezdjék meg az erdei túristaszálló kiképzését

A város hirdetményt bocsátott ki, hogy ujabban megüresedett tiz vassátrat a Dégenfeld térről elad.

Ezzel kapcsolatban felemlítjük a napokban közzétett hírünket, hogy a Balaton mellett ezekből a sátrakból nagyszerű kis nyaralókat létesített egy vállalkozó szellemű ember s szivesen fizetik értük az 1.50 pengő napibért.

Felvetünk itt egy életre való eszmét, amelynek megvalósítása már régen kötelessége lett volna a város közönségének. Ne engedjenek elvinni Debrecenből egyetlen vassátrat sem. A város ne is adja el azokat, hanem állítsák fel akár az erdőben, akár más alkalmas helyen és alakítsák át a bódékat turistaszállóvá. Ha a Balaton mellett állandó nyaralásra be lehet rendezni ezeket a jókora sátrakat kétszemélyes weekend házakká, akkor bizonyára könnyen lehet két, sőt négyszemélyes — emeletes ágyakkal — turistaszobát csinálni belőlük.

Már ebből a tiz sátorból lehetne nagyszerű és tiszta 40 ágyas szállót berendezni. Ez is egészen jó üzlet lenne. Nem mondjuk, hogy maga a város tartsa fenn, de úgy adja el s olyan feltétellel, hogy aki megveszi, köteles legyen turistaszállót berendezni belőle. Nem is kell nagyon kényszeríteni, lesz vállalkozó erre biztosan, csak a város segítsen a kezdet nehézségein, adjon ingyen, vagy olcsón helyet a szálló részére a Nagyerdőn, a fürdő közelében. Például a polgári lövölde melletti terület alkalmasnak látszik ilyen célra. Vagy a régi golyó fogó mögötti rész. Azt hisszük, kis jóakarattal szép kezdeményezést lehetni csinálni.

Műasztalosnál elsőrendű kaukázusi
dióhálók
olcsó árban kaphatók, asztalos munkák olcsón, izlésesen készülnek
Kiss Testvérek
műasztalos műhelyében
APAFFY UCCA 131. SZAM.

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél, dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2.— pengő

1 deka eredeti
Corysdor kölniviz 36
Corysdor puder 1 dg. eredeti csg. 40
Sylvia arcszesz zsiros, pattanásos arcra 1.20
Fenti áruk kizárólagosan és garanciával:

Megbizható Szegedi paprikát, füszert, ecetet Jónásnál vegyen. — Árban, minőségben vezet. Csapó-u. 37

PAPP LAJOS illatszertáraiban Kossuth-u. 1. Csapó-u. 58.

Befőttes-, ugorkásüveget, táblaüveget Kaszanyitzky Endre üzletében vegyen Ferenc József-út 57. szám.

Tóth Gábor uriszabósága Debrecen. Piac-u. 89. Mindig a legujabb vonalu ruhák, tökéletes bricsesz nadrágok.

Fürdőcikkek nyári divat ujdonságok legolcsóbban Feuer Divatházban szerezhetők be CSAPÓ-U. 26 Szabott ár! Takarékosság!

Mindig szép lesz frizurája ha dauerját MINK csinálja Hatvan-u. 6. sz.

Bőröndök, retikülök, utazási cikkek a készitőnél legolcsóbbak. Feuermann böröndös mester, Piac-u. 26. Gambrinus passage

Cipő szükségletét legelőnyösebben Nagy Béla cipőüzemében szerezheti be. Dégenfeld-tér 11. Tiszapalota. Nemzeti áruhitel könyvre is.

Ha elegánsan akar öltözködni, keresse fel Fábián Béla nőidivat szalonját! Péterfia-u. 19.

Órákban, ékszerekben legolcsóbb Halász!

Kötött dresszekel, kötött kosztümöket finom gyapjuból jutányosan készit, javitást, szemszedést, talpalást vállalok. Szamet Piac-u. 42 Pannónia udvar

Étkezzen a Revizios étkezdében, vagy hordasson kosztot. Tegyen próbát, Sas-utca 2.

Petrolgázfőző 1 liter petróleummal 5 órán át főz Fehér tüzzománc kéménnyel és tartólappal P 32.- kapható részletre is GULYÁS Piac-u. 59 csillár rádió szaküzlet. Tel. 32-19.

Kilós gyári textil maradék, méteres és végesáru üzlet Debrecen Csokonai-utca 3. szám

HADNAGY! divatcipői finoman kidolgozottak, elegánsak, kényelmesek. Beteg lábakra készit hajlékony betétes cipőket felelősséggel. Piac-utca 44.

Nagy István puskaműves Vár-utca 9. Fegyverek, lőszerek, kilőtt hüvelyek ujra töltése és fegyverjavitások. M. kir. Löporáruda.

Zománcos tüzhelyeket minden szinben felelősséggel készit Levencsik tüzhely üzem Arpád-tér 17

Csokonai ásványviz SZLIUKA Szikvizgyár

S. K. F. Svédgolyóscsapágyak Renisanyagok Ganolszky Lajosnál Hunyadi-utca 23. szám. Telefon: 11—56.

BUTOR hálók, ebédlők, úriszobák, garniturák, jégszekrények, sezlonok, szőnyegek, festmények. Egyes darabok igen olcsón. Butormagazin Szechenyi-utca 6. sz.

Orvosi műszerész és orthopéd kellékek üzeme. Ludtalpbetétek gipszminta után Szabó István Piac-utca 42. (Pannónia udvar).

Szőnyegklinika Simonffy-utca 7. Perzsaszőnyeg vétel, eladás, közvetités, javitás, készités

Futballt, futballcipőt, aktatáskát, retikült, pénztárcát olcsón beszerezhet a készitőnél. Javitást vállalok. Tóthfalussy sportáru böröndös, Szeged-u. 7

Kérje minden üzletben Klein Géza józü kenyerét

Utibőröndök, kalapdobozok, hátizsákok, fehér retikülök legnagyobb választékban Kántor Ernő és Társánál

Előleg nélkül vásárolhat tizhavi lefizetésre ruházati árukat, paplant, szőnyegeket, vásznat, sezlon és ágytakarót, függönyt Reichnál, Jókai-utca 6. szám.

Vágó tüzifa- és széntelepe a Margitfürdőnél a legolcsóbb napi árak, dijtalan házhozszállitás. Telefon 10—24. Télire már most rendeljen!

Nánássy Lajos rádió és villamossági vállalata Kálvin-tér 3. Rádió átalakitás és karbantartás

Iró- és irodagépek MARKOVITS SANDOR mérnök, Piac-u. 58.

Divatcipőt beteg bokasüllyedéses lábakra betétes cipőt rendeljen bizalommal BARNÁNAL Műhelyemet Piac-utca 47. sz. alól József királyi herceg-u. 7. sz. alá helyeztem át.

Maradék kilós és méteres áru legolcsóbb árban Dégenfeld-tér Tiszapalota.

Világitsunk villannyal Főzzünk gázzal Fütsünk gázgyári kokszszal

Debrecen sz. kir. város Világitási Vállalata.

Német világlap kedvező kritikája a Darányi kormány müködéséről

Szombat reggeli számában a Deutsche Allgemeine Zeitung hosszabb cikkben foglalkozik a Darányi-kormány működésével. Megállapitja, hogy amikor Darányi Kálmán 1936 október 12-én átvette a kormányt, azt hitték, hogy átmeneti megoldásról van szó. A kormány megbuktatására irányuló kisérletek azonban nem sikerültek. A lap megállapitja azt is, hogy Darányi munkája, hogy az országnak nyugalmat adjon, sikerrel járt. Magyarország jövőjét biztositja a télire beigért titkos választójog, mely új alapot nyújt a jövő fejlődésnek.

Darányi nagy érdemének tudja be a lap, hogy sikerült megvalósitani a Jugoszláviához való közeledést, melyen Gömbös Gyula hiába fáradozott.

Vezércikkét azzal zárja a lap hogy egyetlen kérdésben nem tudta a kormány még a békediktátum következtében tervét valóra váltani: Magyarország katonai biztonságának kiépitésében. Az őszi politikai tevékenység ezen a téren remélhetőleg Magyarországnak kedvező megoldást fog találni.

Ma lesz a Nyári Egyetem megnyitó ünnepélye

A debreceni egyetemen az idén rendezik a tizenegyedik szünidei tanfolyamot. Ezzel a Nyári Egyetem belép a második évtizedébe. Az új decennium első tanfolyamának ünnepélyes megnyitása ma délelőtt tiz órakor lesz a központi egyetem diszudvarán.

A központi egyetem épülete a résztvevő nemzetek zászlóival diszitve várja az új tanfolyam hallgatóit, akiknek érkezéséről lapunk más helyén számolunk be. A huszonnégy nemzet fiaiból álló hallgatóságon kívül az ünnepségen résztvesz Debrecen város valamennyi hatósága, városunk társadalmi egyesületei és érdeklődő közönsége.

Az ünnepély a mult hagyományaihoz híven impozáns külsőségek között folyik le. A Tisza István Dalkör elénekli a magyar Himnuszt Forray István vezényletével. Rektori megnyitót mond *B. Soó Rezső* bölcsészetkari dékán, a Rector Magnificus képviselője. A vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselője: *Ruday Rezső* egyetemi magántanár a kultuszkormány nevében nyitja meg a tanfolyamot. A Nyári Egyetem rendezőbizottsága nevében *Hankiss János* egyetemi tanár üdvözli a Nyári Egyetem hallgatóit.

Este 8 órakor a Nyári Egyetem hallgatói ismerkedő estén vesznek részt az Arany Bika dísztermében, amelyen megjelenik a Nyári Egyetem iránt érdeklődő közönség is. Belépőjegy nincs, vacsorajegyek a helyszinen válthatók.

Hétfőn kezdődnek meg az előadások a Nyári Egyetemen. A nap egyik kiemelkedő eseménye lesz Hankiss János megemlékezése Tormay Cecilről. Az emlékünnepnek számitó előadáson megjelennek Tormay Cecil rokonai: Tormay Géza államtitkár, felesége és leányai, valamint a helybeli Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének reprezentativ küldöttsége. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Evangélikus egyházmegyei közgyülés

A tiszavidéki evangélikus egyházmegye hétfőn és kedden tartja évi rendes közgyülését Debrecenben az evangélikus egyház templomában és székházában dr *Domján Elek* főesperes, megválasztott püspök és dr *Streicher Andor* alispán, egyházmegyei felügyelő elnöklete mellett.

Hétfőn délelőtt 11 órakor számvevőszéki, délután 3 órakor tanügyi, délután 5 órakor gyámintézeti bizottsági gyülés lesz a tanácsteremben. Este 6 órakor gyámintézeti istentisztelet, amelyen *Nikodémusz János* missziói lelkész prédikál. Istentisztelet után közgyülést előkészitő értekezlet.

Kedden délelőtt 8 órakor istentisztelet, 9 órakor pedig egyházmegyei közgyülés lesz, amelynek a tárgysorozatán 32 ügy elintézése szerepel. Kiemelkedik ezek közül az egyházmegyei felügyelő beszéde és az esperesi jelentés az egyházmegye helyzetéről, a számvevői és tanügyi jelentés, a középiskolák jelentései, az egyházmegyei egyesületek, intézetek, missziók jelentései, egyházközségek fellebbezései és a főesperes lemondása tisztségéről. Dr *Domján Elek* főesperes ugyanis püspökké választása folytán lemond főesperesi tisztéről és az egyházmegyei közgyülés elrendeli az esperesválasztást. Az egyházmegye kormányzatát a lemondó főesperes átadja helyettesének, *Pass László* alesperes, tb. esperesnek. Az új püspök beiktatása, mint irtuk, szeptember 7-én Debrecenben lesz az egyházkerületi közgyülléssel kapcsolatosan.

Egy debreceni asszony gyanus halala

Nagy Ferencné, Böszörményi úton lakó 26 éves asszony a lakásán összeesett és meghalt. A házban lakók a mentőket értesitették, mert azt hitték, hogy Nagy Ferencné csak elájult. A mentők állapitották meg, hogy a fiatal asszony meghalt. A holttestet otthagyták és éppen vissza akartak fordulni, amikor az egyik asszony, aki a szomszédból jött, hogy megnézze Nagy Ferencnét, ájultan esett össze. A mentők elsősegélyben részesitették az asszonyt, aki az izgalom következtében vesztette eszméletét.

A hatósági orvos megállapitása szerint Nagy Ferencné esetében szükséges a boncolás, mert gyanus az eset. Az ügyészség indítványt is tett a boncolásra, melyet dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbiró elrendelt. A boncolás állapitja majd meg, hogy mi okozta a fiatal asszony halálát.

METEOR MOZI MUSORA

Vasárna, hétfőn, magyarfilm: AZ ARANYEMBER, Előadások: 3 5 7 és 9 órakor.

Elkészült az országzászló egyik főalakja

Az impozáns szépségű emlékmű közelesen elkészül és őszre felállításra kerül

Az országzászló emlékmű egyik főalakja.

Annak idején megírta a Debreczen, hogy a debreceni országzászlóbizottság Nagy Sándor János jeles szobrászművész tanárra bízta az emlékmű felállítását. Az impozáns szépségű emlékmű különösen szobor alakjaival ért el nagy sikert, mint annak idején az álmosdi Hajdúemlékmű.

A megbízatáshoz hiven Nagy Sándor János elkezdte az emlékmű figurális alakjainak megmintázását és az egyik héten be is fejezte az egyik főalaknak elkészítését.

Felkerestük a régi Dóczi épületben lévő műtermében a művészt, ahol éppen az utolsó simításokat végezte a szobron.

Ez az alak kaszával munkára készen álló paraszt legényt ábrázol. Abban a nyugalmi pillanatban, mely közvetlen a munka megindulása előtt van. Annyira életszerű és olyan természetes ez az állás, amilyent csak a magyar paraszti élet legszebb ideje adhat: az aratás.

Mi már annak idején, az álmosdi emlékmű elkészítésénél megállapítottuk, hogy Nagy Sándor János parasztfigurák igaz meglátásával tud nagyot és maradandót adni. A népi jelleget domborítja ki és a holt anyagot ezen a szeretetteljes meglátáson keresztül tudja elevenné tenni.

Mert nem könnyű dolog meglátni úgy az életet, amilyen az valóságban. De nem könnyű ezt a meglátást maradéktalanul vissza is adni.

A magyar élet nyugalma, tempós álldogálása, mely azonban csupa mozgalom ebben az álló helyzetben is, olyan valami, ami más nemzet fiánál nincs meg. A mi fajtánk pusztai élete, szabadban eltöltött sok, sok utánozhatatlanul szabad testi élete nagyon sok titkot rejt, amit csak a látó szem tud felfedezni. A magyar plasztikus művészet megérezte, a kiválasztott nagyok vissza is adták ezt a végtelen nyugalmat és a nyugalom alatt rejlő őserőt.

Ez a szobor, mely most készen várja a bronzba öntést, ez a végtelenül szép magyar jelleget adja vissza. Ezt az utánozhatatlan sajátunkat megörökítő szépséget tükrözi vissza.

A természetes méretnél másfélszer nagyobb a figura. Domború mellű, feszülő izmú, csupa lelket sugárzó arcú legény. Úgy fogja a kaszát, ahogy nagy, sőt legnagyobb művészek a hegedűt tarthatják kézben. Kicsit előre lendül, egy hajszálnyit, annyit csupán, amennyit a kezdetek kezdete megkíván a rendvágás előtt. Mintha azt mondaná: no, Isten nevében kezdhetjük emberek. Ott a sor elején, mint első araló.

Van még ennek a szobornak egy különlegesen művészi mondanivalója is. Beszél az anyag. Bronzba készülő agyagmassza muzsikája ez. Nem a tulfinomított, az agyonhajszolt anyag sima, tükörszerű elgondolása, hanem a munkában darabossá érett test bronzos keménysége feszül minden vonásán, minden izmán.

Ha a másik két figurában is ennyi erő, ilyen lendület és a magyar nyugalomnak beszédes szépsége lesz akkor Debrecen nagyon gazdag lesz ezzel a szoborral. Nemcsak a nemzeti bánatot fejezi ki az országzászló árbóca alatt, de kifejezi a magyar élnivágyás és teremtő erőnek a lendületét is. És ez a helyes, mert a szomorú, félárbócra bocsájtott zászló alatt csak olyan magyarok állhatnak, akik telve a jövő hitével, a jelen munkakedvével elfelejtetik velünk azt a sötét multat, mely megteremtette az országzászlók sorát szerte az egész országban.

És ez a szobor ezt felejteti el velünk.

Ezért szép és ezért tökéletesen művészi.

Beszélő szobor.

Egy nemzet legértékesebb rétegének, legszámosabb rétegének beszédes fogadhozása a jövendő megépítésében. És Nagy Sándor János ezért érkezett alkotó művészete egyik jelentős állomásához. *(dr.)*

Méreteiben páratlan, szépségben feledhetetlen lesz a XXXIV. Eucharisztikus kongresszus

Az a nagyszerű munka, mely már is megindult a XXXIV. Eucharisztikus kongresszus megrendezésénél arról beszél, hogy ez a magyar katholikus megmozdulás világviszonylatban is olyan visszhangot kelt, amire aligha volt még példa. A magyar katholicizmus seregszemléje lesz ez a nemzetközi kongresszus, de úgy, hogy egy világ figyel fel reánk. Minden részéből a földnek eljönnek a hívek százezrei és a csonkaország népe napokon keresztül a krisztusi kereszt fényében tündökölhet.

Kiszámíthatatlan jelentőségű események sora.

Felbecsülhetetlen értékű történések szintere lesz az ország néhány napon keresztül. Ezért van tele máris az ország minden zuga ennek a nagy eseménynek előkészítésével.

És ezért visszhangzik az ország minden zege, zuga Magyarország nevével mindenütt, ahol katholikusok élnek.

Mivel a nagy esemény Budapesten játszódik le és éppen ezért, mert erre a nagy, nagy megmozdulásra minden jószándék mellett se mehet el mindenki ebből az országból, a rendezőségnek már most meg kell kezdeni az előkészítő és elrendező munkát. Hogy hány százezren érkeznek a világ tájáról, azt ma még hozzávetőlegesen is nehéz megállapítani. Mondják, hogy félmillió, negyedmillió ember jön el a katholikus világból, de olyan hangok is vannak, hogy milliós forgalomra számíthatunk.

A magyar államvasutak képtelen arra, hogy pl. az ország minden részéből jelentkező utasokat elszállíthassák. Meg kellett határozni országos viszonylatban, hogy melyik város vagy község hány kiküldöttel vehet részt ezen a kongresszuson. Külföldről azonban jöhetnek annyian, amennyien csak vállalkoznak erre az útra.

Mivel ilyen nagy eseménye lesz az országnak, megkérdeztük a legilletékesebb helyi szervét ennek a kongresszusnak, a debreceni hívek lelki gondját ellátó plébániát, ahol Faragó László főtisztelendő, ezeknek az ügyeknek debreceni intézője a következőkben adta meg a felvilágosításait és adja meg a jövőben is minden hétnek eseményeit.

Az első Eucharisztikus kongresszust 1881-ben tartották Lillében, a legutóbbit pedig a Fülöp szigetek Manilla városában, az elmúlt évben. Kezdetben minden esztendőben tartottak ilyen kongresszust, majd később három esztendőnként, vagy két évenként. Nagy jelentősége különösen azóta van ezeknek a kongresszusoknak, mióta a pápa őszentsége az 1905-ik római kongresszus óta külön követtel képviselteti magát. XXXIV. Eucharisztikus kongresszus megrendezéséért a magyarok és a lengyelek versenyeztek, de tekintettel a Szent István esztendőre, mi kaptuk meg. A tulajdonképpeni kongresszus megnyitása most májusban meg is történt, de a világ katholikusainak részvételével lezajló világraszóló ünnepélyek 1938 május 26-tól május 30-áig tartanak. Természetesen a fővárosban . . .

— A világ minden részéből eljönnek a katholikusok. Már is az a hír, hogy az Amerikából hazatérő Svoy püspök úr ötvenezer zarándoknak jöttét fogja jelezni csak az újvilágból. Félmillió, negyedmillió, vagy több lesz az idegen katholikus testvér vendégünk, még nem tudjuk. Növeli ennek a kérdésnek nagyságát az, hogy Európában legutoljára 1914-ben Amszterdamban volt ilyen gyűlés, ha a dublinit nem számítjuk, mely 1932-ben zajlott le. Az Eucharisztikus kongresszus nagyjelentőségét fokozza a Szent István halálának 900 esztendős évfordulóját ünneplő országos Szent István év is.

— Hogy hol tartsák meg az ünnepélyes gyüléseket, sokat töprengtek. Az első terv a Vérmező mellett döntött, de megállapították, hogy ennek a területnek kevés a befogadóképessége, alig kétszázezer ember ha elfér ott. — Aztán az ügetőpályára gondoltak, míg végül is a Milleneumi tér mellett döntöttek, a Hősök terének két emlékcsoport szárnya között fogják felállítani a 32 méter magas oltárt, — tehát toronymagasságban. Erre az alkalomra a városligeti tó vizét leeresztik és a tó betonos alján kétszázezer embernek tudnak helyet biztosítani, míg másik kétszázezret elhelyezhetnek a tér többi részén . . .

— Nagyon sok idegen jön hozzánk, de nem kevésbé jelentékeny azoknak a száma is, akik az ország lakosságából kerülnek ki. Sajnos, mindenki nem mehet fel, csak az egyes közületek 5 százaléka, ezt is két csoportra kell felosztani éppen a helyszűke miatt. Egyik csoport május 26, 27, másik csoport május 29, 30 napján, mivel ezeknek a csoportoknak az elhelyezése is igen nagy gondot okoz, fontos, hogy akik fel akarnak menni, legkésőbb folyó év október elsejéig jelentkezzenek itt a plébánián, mert további jelentkezéseket a legjobb akarat mellett sem vehetünk tekintetbe . . .

— Alkalomadtán a további eseményekről készséggel értesítjük híveinket, — fejezi be magyarázó szavait Faragó főtisztelendő.

A nagy munka megindult. Egy ország került a világ katholikusainak érdeklődései körében. És a jelek szerint ez az ország méltó lesz erre az érdeklődésre.

Svájci leánynevelő-intézet, magaslati helyen,

1937/38. tanévre bármilyen középiskolás, kereskedelmi, vagy továbbképzős

tanulót felvesz.

Sikerrel érettségiztet. Oda-vissza utikiséret. Felvilagositást nyujt Budapesten: Pasaréti-ut 3. Háztulajdonos. Telefon: 15—63—84.

Érdekességek Gold Ferenc, a „magyar Svengáli“ életéből

Élénk emlékezetében él a debreceni közönségnek az a borzalmas gyilkosság, amely 1927 június 10-én történt Debrecenben a Jókai ucca 20. számú házban. A véres napon ismeretlen tettes meggyilkolta özv. Kiss Mártonné 53 éves asszonyt és a bünjeleket eltüntetve, a gyilkos a legmélyebb titokba burkolózott.

A rendőrség a gyilkosságról csak órák múlva, délután fél egy órakor értesült, mikor a nyomozás már semmiféle érdemleges eredményt elérni nem tudott, annál is inkább, mert a bűnös semmiféle bünjelet nem hagyott hátra.

Özv. Kiss Mártonné házában annakidején lakott egy Tóth Lenke nevű nő, akit mindjárt a tett felfedezésekor azzal gyanusított a rendőrség, hogy tudomással bírt a gyilkosságról. Előállításakor Tóth Lenke körömszakadtáig tagadott s a rendőrség bizonyítékok hiányában szabadlábra helyezte. — A nyomozást azonban tovább folytatták és néhány hét múlva újból megidézték a rendőrségre Tóth Lenkét.

GOLD FERENC A »MAGYAR SVENGÁLI« DEBRECENBEN

Abban az időben Debrecenben járt Gold Ferenc a híres szuggerátor, aki felajánlotta szolgálatait a rendőrségnek, hogy hipnotikus álomba merítí Tóth Lenkét és ebben az állapotban kivallatja. A rendőrség ehhez a kísérlethez megadta az engedélyt, de Tóth Lenke kijelentette, hogy nem engedi magát szuggerálni, csak abban az esetben, ha nem ártalmas és maga is meggyőződik, hogy nincs mitől félni, mivel ő ártatlan a gyilkosságban. A rendőrségen azt az ajánlatot tették Tóth Lenkének, hogy menjen el Gold mester előadására, amelyet az Arany Bikában tart.

Másnap két detektív kíséretében Tóth Lenke megjelent az előadáson, áthatólag nagyon jól mulatott az előadás sok érdekes látnivalóin. Másnap lett volna az érdekes kísérlet, azonban Tóth Lenke nagyon izgatottan viselkedett és kijelentette, hogy fél a szuggerálástól és nem engedi magát elaltatni. Tekintve azt, hogy hipnotizálni nem szabad senkit, csak akkor, ha beleegyezését birják, a rendőrség kénytelen volt elállni a tervtől.

Gold mester erre a nemvárt fordulatra kijelentette, hogy tovább is rendelkezésére áll a rendőrségnek és állította, hogy ha alkalmas médiumot talál, a gyilkosság részleteit és magát a gyilkost is kideríti.

Találtak egy médiumot Lugosi Zoltán 22 éves drogista segéd személyében, aki dr Salánky Miklós idegklinikai tanársegéd kíséretében elment a Jókai ucca 20. szám alá a gyilkosság színhelyére, hogy ott kísérletet tegyenek hipnotikus úton való nyomozással.

A kísérlet szenzációsan sikerült. — Lugosi Zoltán hamarosan transzba esett és a szuggerátor gondolatán keresztül *lejátszotta a gyilkosságot, megnevezte a tárgyat, amellyel a gyilkosság történt.* A további kísérletet azonban dr Salánky rendeletére be kellett szüntetni, *mert a médium szívverése nagyon gyors volt.* Másnap megismételték a szuggerálást. A kísérlet a meggyilkolt Kiss Mártonné szobájában folyt le, amelynek eredményeképpen kiderült, *hogy a gyilkos: Tóth Lenke.* A médium által megjelölt helyen a nyomozást végző detektívek megtalálták a kapu mellett lévő illemhely víztartályában eldugott véres ruhadarabokat. Ugyancsak találtak egy levelet, amely össze volt tépve. Ezen a következőket olvasták a detektívek:

... lakást keresek, mert Debrecenben nem maradhatok ...

Az írás Tóth Lenkétől származott és ez a kis rész arra enged következtetni, hogy Tóth Lenke tudta, nem menekülhet a rendőrség kezéből.

Tóth Lenke ennek ellenére tovább tagadott és kijelentette, hogy semmi köze nincs a gyilkossággal kapcsolatban. A rendőrség tehát bizonyítékok hiányában *vele szemben az eljárást megszüntette.* Tóth Lenke kiszabadulása napján kijelentette, hogy feljelenti Gold mestert a sok zaklatás miatt.

A »MAGYAR SVENGÁLI« ÉLETE, MŰKÖDÉSE ÉS HALÁLA

Ki volt Gold Ferenc, akit »magyar Svengáli«-nak neveztek. Gold Ferenc már nincs az élők sorában, mert egy békésgyulai jelentés szerint a napokban ott halt meg a József szanatóriumban tüdőbajban. Ez a sokat hányatott, kalandoséletű ember aránylag fiatalon, 41 éves korában halt meg. Halálával érte egyetlen balsikere: nem érezte meg halálát, az utolsó pillanatig görcsösen ragaszkodott az élethez.

Gold Ferenc mindkét fülére süket, 75 százalékos rokkant zászlós volt. — Önként jelentkezett frontszolgálatra, ahol egy ütközetben gránáttölcsérbe került, agyrázkódást szenvedett és mindkét fülére teljesen megsiketült. — Ennek következtében egyéb érzékszervei annyira kifejlődtek, hogy olyan dolgokat is megérzett, amelyet normális idegzetű ember nem érzékel. *Ugynevezett hatodik érzéke fejlődött ki Goldnak.* Goldot annak idején, amikor elindult pályáján, nagyon sok kiváló idegspecialista vette vizsgálat alá. Megállapították, hogy a »hatodik érzék« tudományosan is elfogadott tulzott kifejlődöttségéről van szó, amikor egy elveszett érzékszervet pótol a természet.

Külföldi útjai során egész Európát bejárta és alig volt város, ahol ne ismerték volna nevét. Németországban csodálatos mutatványai miatt adták neki a »Der ungarische Svengali« nevet.

Gold Ferenc úgynevezett »éberszuggeszcióval« dolgozott. Bámulatos volt a gondolatkitalálásai, amelyek orvosi vélemény alapján a szellemközpontosítás mesterművei voltak. Komoly sikerei éppen abban nyilvánultak meg, hogy a csodák előidézésére sohasem törekedett, viszont gondolatátviteli és más telepátikus mutatványainak komoly sikere volt.

Igen érdekes és kacagtató élménye volt a növényevés apostolával Bicsérdy Bélával. *Bicsérdy, miután végighallgatta szónoklatát a nyerskoszt gyönyörüségeiről és a húsevés borzalmairól s a hipnózisban farkasétvágyúvá szuggerált Bicsérdyvel egy képzelt libacombot etetett meg. — Ennek az ügynek lovagias folytatása is volt.*

GOLD MEGJÓSOLTA GÖMBÖS GYULA KORAI HALÁLÁT

A legutolsó nagy sikerét a »magyar Svengáli« Lázár Andor igazságügyminiszternél aratta. A mult év július 16-án Hévizen nyaralt a miniszter. Itt fogadta Goldot, aki akkor hajszálpontossággal megjósolta a kormányváltságot és Gömbös Gyula korai tragikus halálát. Megmondta azt is, hogy Lázár Andor továbbra is megmarad a kabinetben.

Lázár Andor, ahol csak tehette, mindig segítette. Az ő közbenjárására került súlyos betegen Gyulára a József szanatóriumba, ahol a napokban meghalt. *(Sz. T.)*

BÉCSI VÁSÁR

1937. szeptember 5-től 11-ig.

Technikai és mezőgazdasági kiállitás szeptember 12-ig.

Középeurópa nagy vására

Kiállítók 20 államból **Vásárlók 72 országból.**

Vizumnélkül, vásárigazolvánnyal és útlevéllel bárki szabadon átlépheti az osztrák határt. Cseh átutazóvizum nem szükséges. Jelentékeny menetdíjkedvezmények a magyar, cseh és osztrák vasútakon, a Dunán, valamint a légiforgalomban. Vásárigazolványt (á P 5.—) és mindennemű felvilágosítást készségel ad a

Wiener Messe A. G., Wien VII.,

és a tiszteletbeli képviseletek:

Debrecen: Kereskedelmi és Iparkamara.
Máv. Menetjegyiroda, Ferenc József út 56.

Az Ipartestület elöljárósági ülése

Érdekes ügyek szerepeltek a napirenden

A debreceni ipartestület elöljárósága most tartotta meg havi ülését. *Pataki István* asztalossegédnek jeles előmeneteéért dícsérő oklevelet nyújtott át *Tóth Lajos* elnök.

Foglalkoztak Lázár Andor igazságügyminiszter debreceni tartózkodásával kapcsolatos küldöttségjárással is, amiről a »Debreczen« már részletesen beszámolt.

Bejelentette Tóth Lajos elnök, hogy Pohl Ferenc gazdasági felügyelővel szeptember 30-tól október 6-ig nagyszabású borászati és kertészeti kiállítást fognak rendezni a TIKÁV pavillonban és környékén. Bort préselnek ki és nagyszerű látnivalókról gondoskodnak. Filléres vonatok, nagy vasúti kedvezmények segítik elő a sikert. Célszerű volna, ha az iparosság — saját érdekében — minél élénkebben bekapcsolódna ebbe a nagy megmozdulásba. Nagy vásárlehetőség nyilik.

Lechner Lajos jegyző beszámolt a július 2-án a megyeházán tartott nagy értekezletről az ipartestületi szervezet kiépítése tárgyában.

Örömmel vették tudomásul, hogy a Wesselényi ucca 75. számú házat a város mérsékelt díjért átengedte iparossálló céljára.

A jövő évben Debrecenben óhajtják megtartatni az Országos Iparos Kongresszust.

A borbély, férfi és női fodrászipar összevonták a tanoncvizsgáló bizottságokat.

Elutasította az elöljáróság a kovács, kocsi és kerékgyártó szakosztály kérését, hogy vegyék tárgyalás alá a korábbi beadványukat és abban hozzanak határozatot. Ezt az ügyet már egyszer letárgyalták, sőt most kimondták, hogy a jövőben ilyen ügyekkel nem is kívánnak foglalkozni. Tóth Lajos láttamozza ugyan a kovács szakosztály felterjesztését, de mivel abban a valóságnak meg nem felelő adatok vannak, megtette a feljelentést is

Nem engedélyezte az elöljáróság, hogy a kozmetikusok külön szakosztállyá alakulhassanak, hanem csak alcsoport létesítéséhez járultak hozzá. Nagy Gábor szakosztályi elnök és Ivanovitz Antal lemondását nem fogadták el és felkérték őket, tartsák meg tisztségüket. A felmerült ügyeket kivizsgáltatják. Tóth András kőművesszakosztályi elnök lemondását sem fogadták el, hanem részére — ha szükséges — betegszabadságot engedélyeznek. Hasonlóan Kripkó József kocsi és kerékgyártó szakosztályi elnököt is felkérték, tartsa meg elnöki tisztségét. Tudomásul vették a vízvezetékszerelő vizsgálóbizottságban beállott változásokat és az ipartestületi ügyrend jóváhagyását, melynek egyik érdekes és célszerű újítása az, hogy a jövőben az üléseken nem olvasnak fel jegyzőkönyveket, hanem minden tárgyhoz külön jegyzőkönyvhitelesítőt neveznek ki.

Másodfokon is elutasították Nagy Béla fellebbezését az ipartestület költségvetésével kapcsolatban, valamint Antalffy József és társai a közgyülés határozatai ellen beadott fellebbezéseit, egy pont kivételével, mely a nyolc elöljárósági tag megválasztására vonatkozott.

Az elöljáróság még több más kisebb ügyet tárgyalt le.

Gyártelep:
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

x A nagyerdei fürdőben százados tölgyfák árnyékában gyógyvizben fürödhet.

HIREK

Fut a vonatom

Fut a vonatom
kalászos réten,
Vársz-é majd reám
mint egykor ... régen ...

Kacag-e felém
szerelmed fénye ?
megrészegíte
mámoros kéje ?
Boldog rémület
ül-e ki Rajtad ?
Vágytól sóvárog-é
szomjazó ajkad ?
Derűs arcodon
hajnalpir ég-e ?
Remegsz-é értem
epedsz-é félve ?
Édes éneket
dalol-e lelked ?
Röpít-e álmot
mosolygó perced ?
Gyönyörű titok
él-e szivedben ?
Forró üzenet
drága szemedben ?
Örzöl-e nékem
esdő szavakat ?
Tüzrózsás szájjal
halk mosolyokat ?

Fut a vonatom
pipacsos réten,
Vársz-é rá Édes
mint egykor ... régen ...

Vitéz Soltészné Guldán Olga.

Bugaci tarhonyát

ajánl egyik előkelő szállodánk étterme. Jó étel, mint minden magyar tarhonya étel, nincs is semmi baj ezzel, csupán az volna a kívánságunk, hogy hagyják el ezt a nevet it Debrecenben. Bugac amúgy is megkapja a maga szédületesen nagy reklámját ebben az országban. Minden tíz idegenből jött vendégből kilenc Bugacot látogatja meg, mint a magyar pusztai érdekesség középpontját, holott Bugacot egy napon se lehet emlegetni a Hortobággyal ...

Tudjuk miért. Közelebb van a fővároshoz, feleannyi útiköltség, kevesebb az utazási idő, tehát az idegenforgalmi irodák viszik oda a külföldit, mert az a svájci, vagy svédországi igazán nem tudhatja, hogy a bugaci, vagy a hortobággyi puszta között mi a különbség ...

Mi tudjuk, éppen ezért volna az a kívánságunk, hogy legalább itt, Debrecenben ne csináljunk akaratlanul is propagandát ennek a nagyon jó forgalmú magyar hirességnek ...

Ha nincs hortobággyi tarhonya, akkor csinálni kell.

El kell nevezni, még pedig haladéktalanul.

Mert a városi éttermeknek is fontos az, hogy ez a név szerepeljen mindenütt. Ezt híreszteljük, ennek csináljunk propagandát, erről lásson, olvasson még az étlapon is a külföldi ...

A helyes propaganda talán sokszor egy, egy étlappal is többet használ, vagy árt, mint a rosszul, vagy kevésbé jól értelmezett reklám ...

Egy kitünő ötlettel

sikerült megteremteni az élete existenciáját egy állástalan diplomásnak, annak a tanítónőnek, aki a Hortobágy kellős közepén gyapjúfeldolgozó tanfolyamot rendezett a pásztoremberek családtagjai számára. Bátkai Ilona tanítónőnek jutott eszébe a gondolat és Németh Nándor, a csárda bérlője

Németek érkezése a Nyári Egyetemre.

megvalósította a gondolatot és a legutóbb itt járt báró Kruchina Károly magas miniszteri tisztviselőnek olyan nagyon megtetszett az eszme és kivitel, hogy most állandósítják ezt a tanfolyamot. Most érkezett meg a minisztériumból a leirat, mely szerint háromszáz pengő állandó forgótőkét juttatott erre a célra, ezenkívül a tanfolyam vezetőjének fizetéséről gondoskodnak ...

Olyan ez, mint valami álom, a Hortobággyal szomszédos Balmazujváros község agilis jegyzője, Harsányi Béla is meghívta a tanfolyam tartására Bátkai Ilonát.

Mostanában érkezett értesitő Hódmezővásárhely polgármesterétől, aki gyapjú fonal megrendelést akar eszközölni, hogy ezzel a gyapjúfonallal feltámasszák a híres vásárhelyi gyapjúfonallal hímzett párnavégek háziiparilag elkészíthető munkáját ..

Egy ötlet és ennyi ága, boga lett alig egy hónap alatt.

És azóta a Hortobágy csárdájának szobáit is ezekkel a tanfolyamon készített kerevet-takarókkal, lábszőnyegekkel díszitették fel.

Egy ötlet, melyből nemcsak egy ember él meg, de sokaknak nyujt segitséget.

Erről a módszerről találhatták ki ezt a közmondást: segits magadon, az Isten is megsegit ...

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor dr Lencz G. Sándor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Tamás Ferenc, 11 órakor Kiss Antal Jenő, délután 6 órakor Szabados László. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Horváth György. Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor dr Lencz G. Sándor, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Szenes László, délután 3 órakor Kovács József. Kerekestelepen délelőtt 10 órakor Sulyok Sándor, délután 3 órakor Sulyok Sándor. Wolaffka-telepen délután 3 órakor Fentős Tibor th. Nyilastelepen délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Kecskés József th. Csapókertben délelőtt 10 órakor dr Danesházy Sándor, délután 3 órakor Vándor Ernő th. Nyulason délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Téglaskertben délelőtt 10 órakor Orosz János. Horthy közkórházban délelőtt fél 9 órakor Siposs Imre. Dombos-tanyán délután 2 órakor Halász András. Tukaházán délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. Hármashegyen délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. Ondód, Kádár-dülőben délelőtt 10 órakor Rápolthy Árpád. Szepesen délelőtt 10 órakor Papp Géza. Pallagon délelőtt 10 órakor leánykonferencia megnyitása, Kolozsváry Kiss László.

— **Miserend a Szent Anna uccai róm. kat. templomban és kápolnákban.** Rendes miserend reggel 6, 7, 8 és 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, szentbeszéddel. A további misekezdetek: 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. A kertségi kápolnákban a mult vasárnapi miserend az irányadó.

— **Istentiszteletek a gör. szert. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diák- és katonamise együtt, délelőtt 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, délután 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás. *Augusztus 6-án, pénteken, az Ur színeváltozása ünnepén, vasárnapi rend.*

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet. Prédikál Pass László.

— A DÉRI MUZEUM ma délelőtt 9—1-ig nyitva. Belépődíj nincs. A múzeumi közművelődési könyvtár zárva. A Thaly-szoba megtekintését az igazgatóság bárki kérelmére engedélyezi. A múzeum augusztus többi vasárnapjain zárva lesz.

x Filléresgyors indul Szegedre, aug. hó 7-én Debrecenből, a „Szegedi Ünnepi" játékokra. A vonat indul Debrecenből szombaton, 7-én, 12.33 órakor, Szegedre érkezik 18.28 órakor. Szegedről visszaindul 9-én éjjel 1.38 órakor és Debrecenbe érkezik 6.52 órakor. A menettérti jegy ára 2 darab 50 filléres állóhely jegygyel együtt 6.30 pengő. Az állóhelyjegyek, nálunk a Menetjegyirodában a jegyváltás alkalmával becserélhetők ülőhelyre is. Gondoskodtunk arról, hogy megfelelő szállás álljon az utasok rendelkezésére 2.00 3.50 pengős árban. Jelentkezéseket elfogad a Menetjegyiroda, Ferenc József út 72. szám, telefon : 32-03.

— **Térzene.** A m. kir. „Bocskay István" 11. hajdúezred zenekara f. évi augusztus hó 1-én 11 óra 30 perctől 12 óra 30 percig a Déri téren térzenét tart. Vezényel: Somlai Ádám alhadnagy ezreddobos. Műsor: 1. Béla király ezred induló. 2. Mühlberger: Matild, keringő. 3. Borsay: Horthy nóták, egyveleg. 4. a) Cibulka: Stefánia gavott, b) Lehár: Piave induló. 5. Nem az a fontos az ember hány éves, foxtrott. (Seress.) 6. Paeller: Magyar népdal egyveleg. 7. Friml: Indián szerelmi dal. 8. Figedi: Schwoy induló.

Családi értesitések:

Kárpáthy Editkét
eljegyezte
Dr. Guthy István
Debrecen.
(Minden külön értesítés helyett.)

x Dr Hegedüs Jenő és dr Hegedüs László ügyvédek irodájukat József kir. herceg ucca 5. (Arany Bika bérház félemelet 5.) alá helyezték.

— A Déri muzeum és Közművelődési Könyvtár augusztus havában zárva. A polgármester intézkedése szerint a muzeum és Közművelődési Könyvtár a szokásos nyári nagytakarítások, átrendezések, javítási munkálatok miatt augusztus havában a nagyközönség előtt zárva lesz. A Déri muzeum augusztus 1-én, azaz vasárnap délelőtt 9—1-ig még rendes ingyenes nyitást fog tartani, de augusztus többi vasárnapjain zárva. A muzeum igazgatósága azonban gondoskodik arról, hogy az augusztusi zárvatartás alatt is a Nyári Egyetem hallgatói, vidékiek és külföldiek naponta 10—1 óráig a muzeumot belépőjegy mellett megtekinthessék. A Nyári Egyetem hallgatói polgármesteri engedéllyel a muzeumot ingyen látogathatják. A Közművelődési Könyvtár szeptember 1-én nyilik meg újra a nagyközönség számára.

x Dr Kürthyné Máriássy Magda táncintézetében augusztus másodikán diáktanfolyam kezdődik. Minden vasárnap 6—9 óráig össztánc. Péterfia 30. szám.

— Ünnepség a debreceni csata évfordulója alkalmából. A f. évi augusztus hó 2-án a Hősök temetőjében a „Debreceni Csata" évfordulója alkalmával d. u. fél 6 órakor Debrecen sz. kir. város által rendezendő ünnepély programja: 1. Himnusz. Előadja: A Debreceni m. kir. 11-ik „Bocskey István" hajduezred zenekara. 2. Kozma Andor Rapszódia című versét szavalja Kiss Ferenc ref. lelkész. 3. Hazafias énekszám. Előadja a Máv. „Egyetértés" Dalegylet. 4. Ünnepi beszédet mond dr. Farkas Pál püspöki másodlelkész. 5. Szózat. Játsza a „Bocskay István" hajduezred zenekara. Az ünnepély pontosan fél 6 órakor kezdődik.

x Vattay Margit táncintézetében augusztus hó negyedikén diáktanfolyam kezdődik, Kossuth ucca 11.

— **Erőteljes, vérmes, kövér emberek** igyanak reggelenként felkeléskor egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosit, lényegesen előmozditja az emésztést és az anyagcserét s a vérkeringést az egész szervezetben megélénkíti. Az orvosok ajánlják.

ANYAKÖNYVI HIREK

SZÜLETÉS: Balogh György majoros, leánya, Róza; Pac 4.

HÁZASSÁGOK: Lengyel László okl. gazda, Rakovszky utca 40.—Cserta Irma, Kossuth utca 39. — Daróczi Sándor fm.—Melka Júlia. — Berényi Sándor borbély, Csapó utca 81.—Kanyó Jolán, Kisfaludy utca 2. b) — Bartus László m. tiszty.—Erdei Erzsébet, Vörösmarty utca u. 19. — Bézy István orvostanhallgató, Rothermere utca 8.—Radó Ilona, Vendég u. 28. — Papp László asztalos, Százados utca 20.—Devics Erzsébet, Kishegyesi úti vasöntőde. — Felter János máv. altiszt, Lázár utca 27.—Geszti Erzsébet, Vályi Nagy Gusztáv utca 18. — Csáki Imre fuvaros, Fancsovics utca 29.—Dicső Juliánna, Keresztesi utca 78. — Pálinkás Péter fm., Magoss-tér 8.—Török Róza, Burgundia utca 5.

HALÁLOZÁSOK: Özv. Cs. Kiss Mártonné ref. 81 éves, Kunmadaras. özv. Som Lajosné r. kath. 55 éves, Mpályi.

IRÓGÉPEK KOLCSÖNZÉSE **HURAY,** Iparkamara T: 17-93

x **Orvosi hir.** Dr Salánki József városi orvos, ideggyógyász rendeléseit ismét megkezdte. Rendel magánbetegeinek délután 3—5-ig Batthyányi ucca 22. szám alatt.

— **Budapest vezet a házasságkötések számában.** A fővárosi zsebkönyvek 1937 évi kötete most jelent meg. Érdekes adatok vannak benne. Kitünik többek közt, hogy házasságkötések tekintetében Budapest vezet, mert itt ezer lakosra 11.4 házasságkötés esett. Kecskeméten legnagyobb a születések száma, Debrecen a második helyen áll ebben a tekintetben.

— **Világhirü artista drámája.** Codona Alfredo, a világ egyik leghiresebb trapézművésze, öngyilkosságot követett el, miután előbb feleségét több revolverlövéssel életveszélyesen megsebesitette. Codona meghalt, felesége életveszélyesen megsebesült. A szörnyü tragédia oka egy családi civakodás volt.

— **A leánykonferencia előadásai.** Vasárnap délelőtt prédikál Kolozsváry Kiss, délután 4-kor Nagy István (Vasárnapi iskola), Osváthné (Érintkezés); hétfőn Kónya (Olvasmányaink), Szabados (Egyenjoguság), Tamás (Bibliaolvasás); kedden Ács (Bethel), Kovács Olga (Boldogság), Mezey (Leányszövetség); szerdán Nagy Sándor (Énekeljetek!), Tóthné (Otthon), Kovács József (Egyházunk); csütörtökön Dézsy Ilonka (Lorántffy), Uray (Konfirmáció), Kardos (Nőnevelés); pénteken Yulow (Testnevelés), Fülöp (Diakonia); szombaton Dancsházyné (Házasság), Szenes (Hitvallásaink, Révész (Szikszay); vasárnap Farkas (Ünnepély). Indulás 14 órakor nyirbátori vasuton, 7-kor, 13-kor köznap; 8-kor, 11-kor vasárnap villamoson. Ellátás előzetes jelentkezésre. (+)

— **Üveghangszereken játszó zenekar.** Jénában egy zenekar mutatkozott be, melynek tagjai üvegből készült hangszereken játszottak. A zenekarnak nagy sikere van. Az üveghangszerek hangjai tisztábbak, mint a közönséges hangszerek hangjai.

x **Nyári gyermekfoglalkoztatás** a szabadban. Német társalgás. Torna. Batthyányi u. 16. Német Gyermekotthon.

x **Dr Leitner Adolf** hazaérkezett s rendeléseit Széchenyi uccai lakásán megkezdte.

x **Dr Bohn Ede fogorvos** rendelését ujból megkezdte Széchenyi u. 10. alatt.

— **A Nyilastelepi Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége** aug. 1-én este fél 7 órai kezdettel vendégszereplők felléptével kulturestet tart a Népkör helyiségében, melyre szeretettel hiv és vár mindenkit az Elnökség. (o)

x **Ügyvédi hir.** Dr Fehér László ügyvéd irodáját Debrecen, Vár ucca 11. szám alatt megnyitotta.

— **Uj tengerjáró dunai hajókat épitenek.** A Dunán közlekedő ujrendszerü hajók nagy sikert arattak s különleges szerkezetüknél fogva átrakodás nélkül szállithatják tovább az árut tengeren is. Különösen, mióta Görögország egyre nagyobb mennyiségben vásárolja a magyar gabonanemüeket, alig lehet férőhelyeket kapni ezeken a duna-tengeri hajókon. A kereskedelmi miniszter elrendelte ujabb, hasonló hajók épitését.

— **Ma kezdi meg szabadságát Darányi miniszterelnök.** Darányi Kálmán miniszterelnök ma kezdi meg háromhetes szabadságát és Hóman Bálint kultuszminiszterrel Salzburg környékére utazik egy kis üdülőhelyre. Szabadsága idején Röder honvédelmi miniszter helyettesiti, mig Hóman kultuszminiszter helyettese Bornemisza Géza iparügyi és kereskedelmi miniszter lesz.

— **Ujabb bomba robbant Belfastban.** Tegnap hajnalban felrobbant egy akna Belfastban. A robbanás következtében házak falai dőltek be. Emberéletben nem esett kár. A robbanás szinhelye annak az utvonalnak a közelében fekszik, amelyen szerdán az angol királyi pár a városba bevonult.

Garanciaképes
körzeti képviselőt keres
kozmetikai és fodrászati nagykereskedés és vegyészeti laboratorium. Ajánlatok **„Cosmopharma"** jeligére **Bleckner J.** hirdető irodájába, **Budapest, IV., Városház u. 10.** küldendők.

— **Ciano vacsorája a római jugoszláv követ tiszteletére.** Gróf Ciano külügyminiszter pénteken este Ducsics Jovan távozó jugoszláv követ tiszteletére vacsorát adott. A vacsorán gróf Ciano meleg szavakkal méltatta a követnek az olasz-jugoszláv barátság megerősödése érdekében folytatott értékes közremüködését.

— **Az iskola tanitsa meg a lányokat a szépitőszerek használatára.** A southamptoni egyetem nyári kurzusán Miss Daviss, az angol közoktatásügyi minisztérium főtisztviselőnője érdekes előadást tartott a kurzuson résztvevő tanár társainak, melyben felhivta őket, ne tiltsák el tanitványaikat attól, hogy szépitsék magukat, hanem inkább ők oktassák ki a lányokat, hogy milyen szépitőszerek károsak. A tanárnők arra is tanitgassák a lányokat az iskolai év folyamán, hogyan kell jól öltözködni és hogyan fésülködjenek.

Shvoy püspök 10 éves jubileuma. Tiz éve szentelték a budapesti Szt. István bazilikában püspökké Shvoy Lajos székesfehérvári püspököt. A püspök most amerikai propaganda uton van s hazatérése után augusztus 18-án fogják hivei és papjai a jubileum alkalmából üdvözölni.

— **Bartha Albertet elgázolta egy autó.** Bartha Albertet, a Károlyi kormány hadügyminiszterét tegnap délelőtt Budapesten egy autótaxi elgázolta. A 60 éves Bartha Albertet sulyos sérülésekkel s agyrázkódással szállitották kórházba.

Ciánoztasson
és vizsgáltasson
Nánássyval Kossuth u. 47

— **A Nyári Egyetem—MEFHOSz táncos fagylalt-estje.** Augusztus hó 5. napján csütörtökön este 8 órai kezdettel rendezi meg a MEFHOSz a Nyári Egyetem hallgatói tiszteletére szokásos fagylaltestjét az Angol Királynő összes termeiben. A fagylaltesten résztvevő külföldiek nemzeti viseletben vesznek részt, ezért a rendezőség felhivja a meghivottak figyelmét, hogy lehetőleg magyaros ruhában sziveskedjenek megjelenni. Meghivó igénylés, asztalrendelés, jegyelővét MEFHOSz, Szent Anna ucca 10. és telefon 28-04, vagy 17-20. (o)

— **Felhivás a MANSz tagjaihoz.** A Nyári Egyetem előadássorozatának az első napján egy előadással áldoz országos elnökünknek Tormay Cecile hallhatatlan emlékének. Szeretettel kérjük szövetségünk tagjait, hogy Hankiss professzor ezen előadásán, augusztus hó másodikán, hétfőn délelőtt pontosan 19 órakor a központi egyetem 13. számú termében minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Elnökség. (:)

x **Ne vegyen cserépkályhát** addig, mig meg nem tekintette **Krisch** kályhásmester cserépkályha raktárát, ahol kitünő, tüzálló, szép és olcsó cserépkályhák, kandallók vannak nagy választékban. Vállal minden e szakmába vágó munkát. Ispotály tér 1. sz. (Nagyállomásnál), telefon 12—18.

— **Az első mestervizsgát tett szobafestő.** A szobafestő szakmában az első mestervizsgázó **Pecze József** volt, aki szép sikerrel letette a vizsgát, Zelinger Ede kamarai alelnök, Torda Balázs kamarai fogalmazó, Boldogh József festő, szakosztályi elnök és Csonka József bizottsági tagból álló vizsgáztató bizottság előtt. Ugy az elméleti, mint a szakvizsgát Pecze József teljes sikerrel végezte s ezután a bizottság szobafestő mesterré nipilvánitotta.

— **Rálőttek egy magyar hajóra Romániában.** Bukaresti lapjelentések szerint egy magyar dunai hajóra, melynek nevét eddig még nem tudják, Turnu-Severin előtt Gura Vainál ismeretlen tettesek rálőttek. A nyomozás megindult.

— **A cigányprimás fogházőr akar lenni.** A nyiregyházi ügyészségen három uj fogházőrt alkalmaznak. Sok a pályázó és érdekes, hogy egy cigányprimás, Doma Péter is beadta kérvényét a fogházőri állásra. Nincs mulatós vendégsereg, jobb lenne a nyugalmas fogházőri állás.

x **VIDÉKRE ÉS HELYBEN 4 és 6** személyes modern kocsival, személyfuvarozást vállalok. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37. Nádas.

— **Cserkésztoborzó.** A Debreceni Kálvinisták Templomegyesületének 867. számú „Révész Bálint" cserkészcsapata, mely ez évben ünnepelte 10 éves évfordulóját, elhatározta, hogy az újabb 10 esztendő felé való indulást egy új lelkes csapattal felfrissitve kezdi meg mely csapat hivatva lesz majd előbbre jutni, tovább haladni azon az úton, amelyen a régi öreg fiúk jártak, hogy Isten, Haza és embertársaik szolgálatában munkálkodva megteremtsék majd a boldogabb, és újabb 10 esztendőt Magyarországon. A toborzó alkalmával jelentkezhet minden 12—16 év közötti fiú, aki szeretne bekapcsolódni a magyar cserkészmozgalom és anyaszentegyházunk nevelő munkájába. Jelentkezni lehet: augusztus hó elsejétől 22-éig bezárólag a csapatotthonban, Ispotály tér 12. sz. első emelet, minden kedden és pénteken este fél 8—fél 9 óráig, hol a jelentkezők (szülők is) a kellő felvilágositást megkapják. Parancsnokság. o

— **Csempészik a fegyvereket a spanyoloknak.** A spanyol sajtóiroda jelentése szerint Marseilléből naponta futnak ki a fegyverrel rakott hajók és Valenciába tartanak. A fegyverszállitásban spanyol, francia és négy görög hajó vesz részt.

„Daphniát" (haleieség)
szárított vizi bolhát nagyobb mennyiségben vennék.
Ajánlatokat: **Münz Lászlóné Pécs, Jósai-tér 6.**

— **A pékek is telepitenek?** A Magyar Sütők Országos Szövetsége a vidéki városokban kiélesedett verseny megfékezésére mozgalmat inditott. A szövetség önállósitási alap létesitését kéri a kormánytól, amelyben kölcsönt nyujtanának az olyan pékeknek, akik a tulzsufolt piacokról olyan helyekre tennék át üzemüket, ahol eddig sütőipar nem volt.

— **Mindenki megkapja felemelt családi pótlékát a hét végéig.** A közalkalmazotak felemelt családi pótlékának kiutalása még csak részben történt meg, ezért a pénzügyminisztérium intézkedett, hogy a számfejtő hivatalok haladéktalanul utalják ki. A hét végéig mindenki megkapja a felemelt családi pótlékot, melynek összegét minden kategóriában 50 százalékkal emelték. Ez a harmadik gyermek után május elsejétől jár.

— **Az olasz munkásnők védelme.** A munkásszervezetek tanácsa elhatározta, hogy a női munkákról szóló rendelkezésekhez uj pontokat iktatnak. A terhességet nem sorozzák a betegségek közé, az anyák különböző előnyöket élveznek munkaadójuk részéről és azt az időt, mig szülés miatt távol maradnak, úgy tekintik, mintha szolgálatban lettek volna.

— **Vérmérgezés a rózsától.** Szabó Béla bácsalmási tanító két éves gyermekének kezét rózsatövis szurta meg. A gyermek tetanuszmérgezést kapott és meghalt.

— **Meghalt Heltai Nándor.** Budapesten meghalt 73 éves korában Heltai Nándor nyugalmazott szinigazgató, aki a magyar vidék leghiresebb szinigazgatója volt. Régi szivbaja kiujult és az vitte a sirba.

— **A tatár szovjet „szenthábort" inditott Moszkva ellen.** A tatár szovjetköztársaság fővárosában tegnap tömeges kivégzések voltak. Egyes tatár törzsek „szent háborut" inditottak a szovjeturalom ellen. A moszkvai kormány elfojtotta a zendülést. Hir szerint több ezer tatárt fogtak el, akiket gépfegyvertüzzel végeztek ki.

— **Halálra zuzott a kapufal egy „városromló" gyermeket.** Egy miskolci ucca gyermekei „városromot" játszottak és a szomszéd ház kapuját akarták „bevenni". Középen az egyik pillér összedült és maga alá gyürte a 7 éves Katona Gyulát, aki a helyszinen meghalt. A vizsgálat megindult.

— **Egyháztanácsi gyülés.** Tegnap este 6 órakor az evangélikus egyházban egyháztanácsi gyülés volt **Pass** László alesperes tb. esperes és **Földes** Elek h. pénzügyi gondnok elnöklete mellett. Az egyháztanács több folyó ügyet tárgyalt és előkészitette a mai, délelőtt 11 órakor a templomba összehivott közgyülést.

— **Evangélikus gyámintézeti istentisztelet.** Hétfőn este 6 órakor az egyházmegyei közgyülés alkalmából az evang. templomban gyámintézeti istentisztelet lesz, amelyen Nikodémusz János missziói lelkész fog prédikálni.

— **Olvad a jégtábla az orosz északsarki expedició alatt.** Hirt adtunk már arról, hogy az északsarki orosz expedició tagjai veszélyes helyzetben vannak. Sátraik előtt a hó teljesen elolvadt, alig tudnak védekezni az ellen, hogy a sátrakba a viz behatoljon. Ecelből hósáncot emelnek. A zajló jégtábla napról-napra vékonyodik, ezért előkészületet tettek arra, hogy végső veszély esetén kis gumicsónakjaikba szaljanak.

— **Darkó Magdát már nem lehet kiskorusitani.** Az ismeretes „nőragadási" ügy most már döntő stádiumba jutott. A Kuria jogerősen elutasitotta Sárga Ferencné szüleinek azt a kérését, hogy a biróság hosszabbitsa meg leányuk kiskorúságát. Az indokolás az, hogy a férjhezmenés után más szempontot már nem lehet figyelembe venni ennél a kérdésnél. Sárga Ferencné Darkó Magda nemrégiben pert inditott édesanyja ellen 10 ezer pengő megfizetése érdekében, nagyatyjától pedig 150 ezer pengőt követel hozomány, illetve ajándékozási igéret cimén.

— **Hatvanéves koráig növekszik az ember feje.** A francia kalapgyárosok megállapitották, hogy az emberi koponya 60 éves korig állandóan növekszik és nincs olyan ember, akinek tiz év előtti kalapja ráillene a fejére.

— **Olaszország népi divatot teremt.** Az Olasz Divatügyi Intézet elhatározta, hogy a divatcégek működését kivonja a külföldi minták utánzásának hatása alól és eredeti olasz öltözködési stilust teremt, kizárólag olasz anyagok felhasználásával. Ilyen irányban rendezik meg az októberi kiállitást is.

— **Az USA elnöke akar lenni a sztrájkvezér.** Amerika munkáspárti vezére John Lewis, aki az acélipari bérharcokat rendezte az 1940-ben megtartandó elnökválasztáson jelölteti magát. Remélli, hogy Roosevelt hivelvi szemben sikerrel veheti fel a harcot.

GYÁSZ ROVAT

Szilágyi Istvánné szül. Orvos Róza, életének 25-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután félöt órakor lesz a Köztemető ravatalozó termében. Lakás: Kálvin tér 4. szám. — Temetését Bartha vállalata végzi, ref. püspöki palota.

Szekeres János, életének 43-ik évében elhunyt. Temetését vasárnap délután félhárom órakor a Köztemető ravatalozó termében Bartha vállalata végzi. (püspöki palota).

Makraji Sándorné szül. Hajdú Zsuzsánna életének 68-ki évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető diszravatalozójából. Lakás: Dobó ucca 24. — Temetését Bartha temetkezési vállalata végzi.

Medgyessy Sándor nyug. banktisztviselő, életének 81-ik évében elhunyt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Köztemető 2. A. ravatalozó termében a református egyház szertartása szerint. Az elhunytban Medgyessy Béla anyakönyvi hivatal tisztviselője az édesatyját gyászolja. — A temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Nagy Ferencné Bukszár Erzsébet, életének 25-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a Köztemető ravatalozójából a római katolikus egyház szertartása után. Lakás: Böszörményi út 85. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Harangozó Jucika életének 16-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 6 órakor lesz a Köztemető 2 B ravatalozó termében, a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Munkás ucca 13. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Szeretett édesanyánk temetésén megjelent rokonainknak szives megjelenésüket, a ravatalára küldött koszorúkért és virágokért hálás köszönetünket nyilvánitjuk.

Bartha testvérek, Csillag u. 43

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak, ismerőseinknek és barátainknak, akik felejthetetlen jó férjem és édesapánk temetésén megjelenni szivesek voltak, ravatalára koszorút, vagy virágot küldtek, fogadják hálás köszönetünket.

özv. id. Konkoly Gézáné és gyermekei.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonok, ismerősök és jóbarátoknak, kik felejthetetlen jó édesanyánk temetésén részvéttel voltak, mély fájdalmunkat vigasztaló szavaikkal enyhiteni igyekeztek, ravatalára koszorút és csokrot küldtek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A Boros család.

— **Dr Benedek László feleségül veszi Zilahy Irént.** Az egyik budapesti lap közli, hogy dr Benedek László, az európai hirü ideggyógyász feleségül veszi Zilahy Irént, a hires primadonnát. Az esküvő a jelentés szerint a jövő héten lesz.

TERMÉNYTŐZSDE.

A készárúpiacon búzából 9850 mázsa kelt el, 20—30 filléres árcsökkenéssel. A rozs hivatalos árát 20 fillérrel leszállitották. Az árpa ára változatlan. A zab ára mázsánként 17 P. Tengeri mázsája 5 fillérrel olcsóbb.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.60—20.85 78 kg 20.80—21.05, 79 kg 21.00—21.25 80 kilós 21.20—21.35. — Felsőtiszai 77 kg 20.40—20.70, 78 kg 20.60—20.85 79 kg 20.80—21.10, 80 kg 21.05—21.30 rozs pestvidéki 19.50—19.60, rozs más származású 19.50—19.60, takarmányárpa elsőrendü 16.75—17.00, középminőségü 16.25—16.50, zab elsőrendü 17.80—18.00, középminőségü 17.70—17.80, tengeri 11.65—11.75, korpa 11.50—11.60, 8-as liszt 14.50—14.80 pengő mázsánként.

Debrecen ingatlanforgalma az elmult héten

Serfőző Imre pékmester és neje sz. Erdélyi Mária (Maróthy Gy. u. 31. sz.) veszik a **Maróthy György u. 31. számu** 140 öl **házastelket** 6500 pengőért a Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet m. sz (Kossuth u. 8.) eladótól.

Papp Imre és neje sz. Béres Zsuzsánna (Csigekert u. 13.) veszik a **600 öl macsi szántóföldet** (a debreceni Macs dülőben) 350 P-ért Kiss Imre józsai lakostól. (Orsz. Földbirtokrendező Biróság juttatása.)

Id. Bana Imre józsai lakos veszi a **600 öl macsi szántóföldet** (a debreceni Macs dülőben) 520 P-ért Plávics Gyula földesi lakostól (Orsz. Föld. Bir. juttatása.

Papp József ny. máv. főraktárnok és neje sz. Vincze Mária karcagi (most Debrecen, Honvéd u. 31.) lakosok veszik a **Tócóskertben,** a Méhes, Margit és István uton fekvő 290 öl pusztatelket 1.785 P-ért Szántó Béla pénzintézeti főtisztviselő (Wesselényi u. 2.) és dr. Szántó József orvos (IV., Petőfi u. 6.) budapesti lakosoktól.

Ifj. Dobi József (Kádár dülő 46.) és neje sz. Tóth Juliánna vesznek **2 kat. hold ondódi szántóföldet** (a Kádár dülőben) 1520 P-ért Dienes Sándor sz. Dobi esztertől.

Pokrócz Ferenc és neje Nyujtó Zsuzsánna (Bellegelő 122.) veszik az **Ujföld,** Belsőlegelő. III. dülőbeli 387 öl **házastelket** 1000 P-ért Antal Józsefné sz. Pokrócz Zsuzsánnától (Nyulasi rokkanttelep, Hangyás u. 19.).

Biró István és neje Máté Róza (Domahidy u. 38.) veszik a **Domahidy u. 7. sz.** 133 öl **házastelket** 4500 P-ért Tóth Sándor és neje sz. Kozma Jusztin hajduhadházi (Vásártér u. 11.) lakosoktól.

Lukács Gergely (Árpádtér 5.) és neje sz. Zélényi Irén veszik a **Pacsirta u. 7. sz.** 186 öl **házastelket** 14.500 pengőért Prém Ferenc Pacsirta u. 7.) és neje sz. Nosztrai Máriától.

Teleki Géza, Teleki Károly, ugyis mint kisk. Ibolya és Tivadar gyermekei törv. képv. (Nagycsere 7.) veszik a **Nagycsere 7. sz.** alatt fekvő 3 kat. hold 1221 öl **szántóföldet** 2000 P-ért id. Szima Józseftől. (Nagycsere 112.)

Sipos Ferenc füszerkereskedő és neje sz. Kelchen Karola (Hétvezér u. 5.) veszik a **Bihar u. 4. sz.** (az Ujföldön a Belsőlegelő II. dülőben) 208 öl ingatlant 1486 P-ért dr. Tóth Sándor rendőrtisztviselő és neje sz. Geiringer Margit nyíregyházi (Nyírfa u. 3.) lakosoktól.

Lokcsánszky Lajosné sz. Szabó Klára m. kir. honvédfőhadnagy neje, gyöngyösi (Kálvária u. 3.) lakos veszi az **Ujföldön a** Belső-legelő II. dülőben a 219.220. és 221. házszámú 55 kat. hold 596 öl tanyásbirtokot 26.000 pengőért Eötvös Sándor m. kir. honvédhadnagy gyöngyösi lakostól.

Dr. Gulyás Jenő állatorvos (Vigkedvü Mihály u. 41.) veszi a **Lorántffy u. 44. sz.** 195 öl **házasingatlant** 9000 pengőért Balla Lászlóné sz. Bozóky Zsuzsánna, Balla Irén és Balla László tanító, mint kisk. Balla Klára és Katalis képviselőjétől (mindannyian Ispotály u. 6., iskola).

Gellén Antal gazdálkodó és neje Fábián Zsuzsánna (Nagycsere 66.) vesznek **9 kat. hold nagycserei tanyaföldet** 6000 P-ért Haty Ilona nőiszabó, Haty Emma háztartásbeli (Péterfia u. 14.) és Balla Lajosné sz. Haty Anna vasuti főmérnök felesége, szentesi (Baross u. 2.) eladóktól.

Farkas Bertalanné sz. Sólyom Erzsébet, gazdálkod. felesége (Nagycsere 154.) veszi a **Nagycsere 154. sz.** 6 kat. hold 1439 öl **tanyásföldet** 5560 P-ért, továbbá

Szilágyi Sándor földmives-napszámos (Nagycsere 154.) és neje Bertalan Erzsébet vesznek **2 kat. hold nagycserei szántóföldet** 1600 P-ért Gellén Antal és nejétől sz. Fábián Zsuzsánnától (Nagycsere 66.).

SPORT

A vasárnapi sportmüsor

Debrecenben vasárnap semmi különösebb sportesemény nincs.

Elmaradt vasárnapról a Ferencváros—Lazzio középeurópai kupamérkőzés is későbbre, bizonytalan időre.

A labdarugósport egyetlen eseménye Győrben a Győri ETO és DVTK mérkőzés s most dől el, melyik csapat kerül be a Nemzeti Ligába. A mult héten Diósgyőrben 1:1 volt az eredmény, igy Győrben a Győri ETO a favorit.

Keleten éled a futball: Nyíregyházán az NyKISE—NyTVE játszik 11 éremért, mig Mátészalkán az MTK a nyírbátori Báthori SE-t látja vendégül.

Budapesten a magyar-svéd úszóviadal második napja és svédmagyar vizipolómérkőzés az esemény.

Párisban a hagyományos Grand Prix kerül eldöntésre és indul Csik is, akinek legkomolyabb ellenfele a német Fischer.

A »Debreczen« sporthirszolgálata jelenti:

A Bocskai játékosai rövid szabadsága lejárt és hétfőn, a vidékiek és pestiek kedden vonulnak be. Utána munkába is áll a debreceni gárda.

Vince Jenő, Ujpest kitűnő csatára szabadságát most Debrecenben tölti. Előzőleg Hévizen nyaralt, majd most Debrecenben tölt pár napot.

Janzsó lába szépen gyógyul és ha minden jól megy, az első bajnoki mérkőzésen már újra viszontláthatjuk. Nehezen is várja a debreceni közönség.

A Nyilastelep régi játékosait felkérem, hogy ma délután negyedöt órakor a nyilastelepi ref. iskolában jelenjenek meg, az új nyilastelepi csapat elleni mérkőzésre. Kezdete háromnegyedöt órakor. Janovics. (o)

Felhivás a turistákhoz. A Turul Szövetség kerületi vezérsége felhivja a Debrecenben tartózkodó bajtársakat, hogy Szalkay Sándor bajtársunk temetésén vasárnap délután fél 4 órakor a köztemetőben plenis coloribus jelenjenek meg. Kerületi vezérség. (:)

HIRDETMÉNY az OFB által mezőgazdasági müvelés céljaira megváltott ingatlant igénylők figyelmébe. Közli a városi elsőfoku közigazgatási hatóság az érdekeltekkel, hogy a város tulajdonát tevő téglavetői ingatlanból megváltott 2 kat. hold 355 négyszögöl területü mezőgazdasági müvelés céljait szolgáló 19676/6—7. hrsz. eredetileg Bódi Lászlónénak juttatott parcella a debereceni pénzügyigazgatóság 10.016—1937. számú végzésével történt megállapitás szerint elhagyás folytán megüresedett. Felhivja a hatóság tehat mindazokat az érdekelteket, akik az 1920:XXXVI. tc.-ben foglalt rendelkezések alapján a juttatásra érdemesek és velük szemben ugyanezen tc. 3. paragrafusában felsorolt kizáró okok nem forognak fenn, hogy amennyiben ezen parcellára igényt tartanak, ezt a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20. szám) földszint 16. sz. szobájába legkésőbb folyó évi augusztus hó 5-ik napjáig körülményeiket és fizetőképességüket igazoló irataik felmutatása mellett jelentsék be. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

x Tündéri szép a nagyerdei csónakázó tó este ! Menjünk oda egy-egy órára evezni.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

az állás

megszerzése milyen hihetetlen akadályokba ütközik máma. Ma, mikor nincs is állás. Tessék csak megnézni, hogy az állami úgy nevezett kinevezések listáján első sorban, sőt jóformán csak előléptetések vannak. Még pedig mind gyakoribb tünet a magasabb osztályokba való előléptetések közlése . . .

De mi van azokkal, akik soha se kerülnek sorra.

Vagy akik hosszú esztendőkig remélik, hogy egyszer reájuk kerül a sor. Rendben van, ne vádoljon senkit azzal hogy hirdetjük a lehetetlent. Mi nem akarjuk, hogy mindenki az államból éljen. Igy is sokan élnek belőle. De valljuk, hogy hányan és hányan élhetnének még jól, sőt jobban, ha nem volna olyan nagy azoknak a száma, kik a magasabb fizetési osztályokban lépnek elő. Hány és hány embernek jutna kenyér abból, amiből sokan már a kalácstól is megesömörlöttek. Hiszen látnunk kell, hogy az év csaknem minden napján van előléptetés magasabb fizetési osztályba való sorozás, míg az alsó fizetési osztályokban olyan gyéren, de olyan gyéren, hogy az már nincs is . . .

Itt kellene valami csodát tenni.

Valahogy úgy, hogy több kenyeret adó állást, kevesebb magasabb kinevezést és magasabb fizetéssel való idő előtti nyugdíjazást . . .

*

arról, hogy

az elhelyezkedés

nagyon, de nagyon bonyolult valami a világon. Pl. Valakiknek sikerült annak idején minden megerőltetés nélkül egész sereg állást már-már monopolisztikus alapon megszerezni. Senkinek se tünt fel, szinte természetesnek tartotta mindenki. Igaz, hogy közpénzen fenntartott állás volt, de hát meg volt az illetőknek a képesítése . . .

Milyent fordult azóta a kocka.

Uristen, de milyent.

Egész serege jelent meg ujabb és ujabb rendeleteknek, melyek a hasonló képesítésű embereknek már lehetetlenné teszik az elhelyezkedést.

Mondjuk egy egyszerű szakiskolai tanárság.

Volt idő, mikor tanítók nagyon jól elláthatták ezt a beosztást mellékállásként.

Ma már olyan csemege lett ez az állás is, hogy csak „szakképzett" egyének kerülhetnek be. Különleges végzettségű tanárok, mérnökök, akiknek pl. eszük ágába se volt soha, hogy szakoktatással, mondjuk tanonckérdéssel foglalkozzanak, mert ők más pályára készültek. Jön egy pályázati hirdetés, nyomban kész a helyzet. Ott van, hogy előnyben vannak a tanárokkal szemben is.

Most pl. egyenesen akadály az, ha valakinek csak tanári diplomája van. Mondjuk nyelvi diplomája. Mert volt idő, mikor mindenkit arra beszéltek rá, hogy nyelvi tanári diplomát kell szerezni. No, megszerezték sokan. Most mehetnek zabot hegyezni, mert senkinek se kell a diplomájuk, kisül, hogy nem tudnak szakiskolát végzett egyénekkel se versenyre kelni, a tanítók pedig egyenesen fölöttük vannak. Tehát kár volt minden munkáért, az az akadályuk, hogy többet tudnak a kelleténél, hogy többre készültek fel...

Mert a magasabb képzettségű tanár nem taníthat szakiskolában, elemi iskoláról szó se lehet, ujabban pedig még a polgári iskolába se engedik be.

Itt valami nincs jól.

Az, aki többet tanult, magasabb képzettségű, mégis csak jobban állja meg a hasonló pályán a helyét, mint a kevesebb felkészültségű.

Ezt állítjuk minden ellenkező állítással szemben.

Még akkor is, ha ezek a szegény diplomások kereset, állás nélkül nézhetik diplomájuk mellett a napot.

*

arról, hogy

levelet

kaptam, mely levél az ujságirónak szól. Kimondhatatlan örömet szerzett ezzel a levelével az a magyar Testvér, aki úgy érezte, hogy a paraszti sorban élő véreink érdekében kifejtett harcért erre a szép levélre én rá is szolgáltam. Uram, mi mindig a más érdekében szólunk, mindig azért harcolunk, hogy szebb legyen az élet arca. Soha eszünkbe nem jut, hogy ezért hála is jár, köszönet jár. Azért élünk, hogy minden erőnk, minden csepp erőnk embertársaink javát szolgálja. Éppen ezért esett jól meghatóan őszinte és kedvesen közvetlen levele. A legszebb emlékeim közé tettem el. Az ujságírónak sok emléke nem marad, hiszen nem ér rá a rohanó időben magával is törődni, de azok az emlékek, melyeket a szeretet önzetlenül adott, mint az ilyen igen szép levelet is, a legkedvesebb holmijának vallja mindig . . .

Azt nem mondom, hogy ezek után még jobban törekszem az igazságra, mert ha így vélekednék, akkor azt kellene éreznem, hogy eddig valamit is elmulasztottam azon a pályán, melyen nagy szeretettel dolgozom. A kitűzött cél ezután se lesz más, mint segíteni azokon, akik erre rászorulnak.

És köszönő hüesúzásul én se irhatok mást Önnek, kedves Testvér, mint amit Ön irt nekem: „éljen boldogul, szivemből kívánom . . .

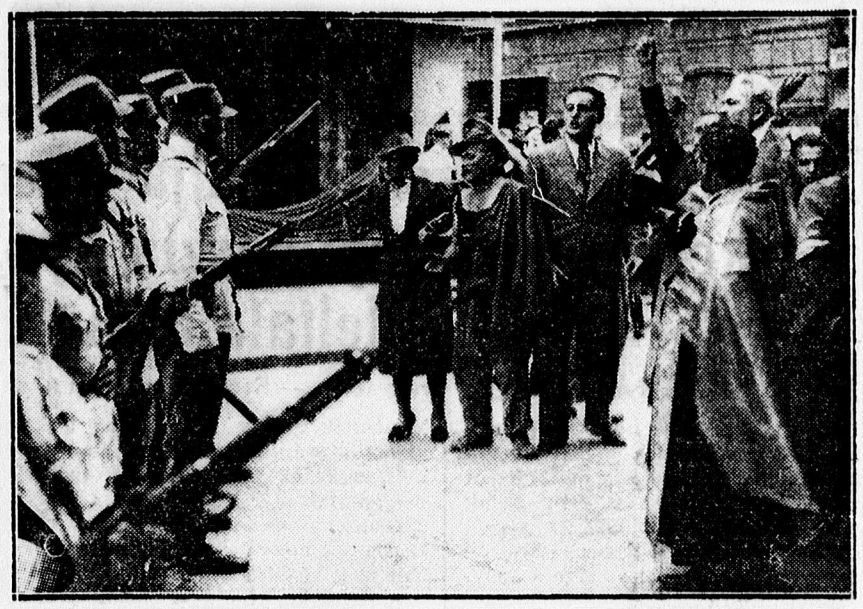
*

arról, hogy

a szeretet

kötelező mindenkire kivétel nélkül. Az indulat nem lehet urrá az emberen még akkor se, ha úgy látszik, hogy pillanatnyilag nekünk van igazunk. Lehet, hogy ma idegesebb a világ, küzködőbb az ember, de kegyetlen nem lehet még ma se. Az a multheti piaci eset azzal az infámis dinnyével megdöbbentett bennünket, de vigasztalt aztán a felébredt ember tette. A baj megtörténte után elment az indulatában meggondolatlan és megnézte azt, akit megbántott. Kivirágzott a szeretet, urrá lett az indulat fölött, a haragból megértés és kölcsönös megbocsátás született . . .

Mennyivel szebb és jobb volna a világ, ha legalább bűne után jönne rá mindenki arra, hogy több embernek lenni, mint nap-nap után vergődő gondok után ujabb megpróbáltatások özönében kenyeret keresni. Embernek lenni türelem, szeretet, megbocsátás.

A belgrádi vallási villongásokról.
A templom előtt igazolásra szólítja fel a katonaság a híveket.

A belgrádi vallási villongásokról.
Püspököt állítanak elő a rendőrök.

Hatalmas lehetőséget mutatnak a bükkszéki petroleumforrások

A napi termelés már másfél vagon. Beszélgetés Faller Gusztáv m. kir. bányatanácsossal, a furások vezetőjével

Petroleum, olaj. Amikor ezeket a szavakat leírjuk önkéntelenül eszünkbe kell, hogy jusson, menynyi millió megy ki érte külföldre. Ma a világot ez az anyag kormányozza, látjuk ezt abból a versengésből, melyet egyik nemzet folytat a másikkal. Ellehet mondani, hogy az az állam, amelyik ennek az anyagnak bővében van, szinte uralja a világot. Ez tette naggyá Amerikát, Angliát és Oroszországot. Láthattuk, milyen bonyodalmakat okozott ennek az anyagnak a hiánya az olasz-abesszín konfliktus idején, amikor Anglia a szankciós törvényt meghozta. Ha előbb határozza el magát erre a komoly lépésre, a háború kimenetele nagyon kétséges lett volna Olaszországra nézve.

Mint a bomba, úgy csapott a közvéleménybe az az örömhir, hogy 15 évi szorgalmas kutatás után csonkaországunkban sikerült olajat találni. A hír igaz volt mert

Bükkszéken ma már tekintélyes mennyiségü olaj tör fel az áldott magyar föld mélyéből. Az olaj minősége kitünő, vetekszik a legjobb külföldi olajjal.

Ma még ugyan kevés, naponta csak 150 mázsa, de biztató jelek vannak, hogy a mennyiség több kút feltárásával emelkedni fog.

A csonkamagyarországi furásokról és petroleumkutatásokról beszélgettünk *Faller* Gusztáv m. kir. bányatanácsossal a Nagyalföldi Bányászati Kirendeltség debreceni vezetőjével, aki már több mint egy évtizede fáradhatatlanul dolgozik a Tiszántúlon. *Pávai Vajna* főgeológus mellett ő neki köszönheti Hajduszoboszló, a ma már nagyhírű hőforrás feltárását. Évekig tartó munkával ő végezte az acsádi úti furást, melynek eredménye a debreceni gyönyörű strand és a kitünő gyógyerejű Csokonai ásványvíz. A hortobágyi, a vérvölgyi, a kabai eredmények is az ő nevéhez és vasszorgalmához füződnek. Nagyon nehéz Faller Gusztávot megszólaltatni, mert szerény ember. Nem is kell neki nagyon sokat beszélni, hiszen az eredmények mutatják a tényeket.

A bükkszéki furás és annak eredménye most a téma, mert erről tud a debreceni közönség a legkevesebbet.

Ma már öt furótorony dolgozik Bükkszéken, mondja Faller Gusztáv. Május elején tört fel először a várva-várt olaj és azóta változatlan bőségben ontja a kitünő minőségü olajat. Naponta körülbelül egy és fél vagon a termelés 110 méter mélységből. Kanalazórendszerrel dolgozunk, mely abból áll, hogy drótkötéllel engedjük le a mélybe a vashengert, melyet kanálnak nevezzük. A drótkötél sebesen csavarodik fel egy dobra. Nem egészen egy perc alatt ér le a mélybe a kanál. Egy két pere mulva előbukkan, a munkások elkapják, odalendítik egy tartály fölé, a szelepeket kinyitják és a sürü massza már is a tartályba ömlik. Az első számú furással 500 méter mélységben járunk, már itt most egy vizréteg elcementezésére készülünk és azután megyünk lefelé. Ezt a furást 1500 méter mélyre tervezzük, azért megyünk ilyen mélyre, hogy átvizsgáljuk a mélyebb rétegek alakulását. A többi kisebb furás nemrégen indult meg és már 25—30 méter mélységben biztató olajnyomokat találtunk. Mint éredekességet említem meg, hogy ma már a furógépeink a magunk által kitermelt nyersanyaggal dolgoznak. A föld mélyéből kikerült nyers olaj a ki-

emelés után gumicsövön egy tankautóba ömlik és máris robog a parádi állomásra, ahol átszivatyúzzák egy vasúti kocsiba, ahonnan a fővárosba viszik a finomítóba.

— A bükkszéki olajkitermelés óta nagy izgalomban tartja az egész gazdasági és tudományos világot. Különböző nyilatkozatok hangzanak el pro és kontra. Van olyan vélemény is, hogy Bükkszéken aránylag kevés mennyiségű olaj található és a hazai szükséglet csak kis hányadát elégiti ki. A másik vélemény szerint, amely véleményt elsőrangú, neves szakemberek: igenis van bőven olaj, amit igazol elsősorban a második fúrás, amely már május eleje óta minden várakozást felülmuló mennyiségben önti magából a nyersolajat. Ez mint mondottam egy és fél vagon mennyiséget ad naponta, minden nagyobb erőfeszítés nélkül. Csonka hazánk havi olajfogyasztása 2 ezer vagon, ezt 70 ilyen kúttal kielégíthetnénk. A bükkszéki medencében pedig nem 70, hanem még ennél is több kutat lehetne létesíteni. Különösen nagy kérdés most, hogy ez a mennyiség továbbra is állandósul-e? Ezt most eldönteni egyelőre nem lehet, mert még ennek tárgyalása előtt rengeteg földtani és fúrástechnikai problémát kell tisztázni. Nagyarányú kutató, kísérletező munka van még hátra a bükkszéki völgykatlanban és a távolabbi vidékeken is, hogy a felvetett kérdésekre választ kapjunk. A bükkszéki katlan és környéke igen érdekes földtani alakulás. Az alapok valamikor az ókorban keletkeztek. Igen mély tenger borította akkor a mai Magyarország területét, de egész Középeurópát és ebből az üledékes rétegből rakodtak le a palaréteegk, a nagy hő és nyomás következtében. Később a földtörténeti kor elején újból birtokába vette a tenger ezt a területet. Ebből a rétegből rakodott le a kiscelli agyagréteg, illetőleg az agyagot átszelő palaréteg, melynek repedéseiből most termeljük ki a bükkszéki olajat. Az olaj kétségtelenül tengeri üledékből származik, tehát szó lehet karbonkori kőzetekről, vagy az oligocénkori kiscelli anyagról, a kettő közül az egyik a bükkszéki olaj anykaözete. Egyes helyeken az andezit kitörés a mély tengeri üledéket elpusztította vagy eltemette saját hatalmas kőzetei alá, ilyen helyen nincs mit keresnünk. A kutatási terület a vulkanikus hegység északi pereme, ahol felszínen maradtak, vagy csak vékony réteg borítja az andezit-tufa réteget. Ezért kezdődött itt a kutatás Bükkszéken és ezért lehetünk arra elkészülve, hogy Bükkszéktől Nagybátonyig terjedő területen sikerrel kecsegtethet a fúrás.

— Jelenleg van egy nagy kérdés: melyik a bükkszéki olaj tulajdonképeni anyakőzete, a kiscelli agyag, vagy a mélyebben fekvő karbonréteg. Többek véleménye az, hogy nem a kiscelli agyagréteg az anyakőzet. Az olajat mindenütt a repedésekből kaptuk ezidáig, amelyek folytatódnak messze-messze a mélység felé. Minden valószínűség szerint a mélyben lehet találni az olajat nagyobb mennyiségben. Ezt a kérdést akarja tisztázni az a fúrás, melyet mint mondottam 1500 méter mélységre tervezünk. Van még egy kútunk a recski bánya mellett Lacoha hegyen, amely jelenleg 350 méter mély. Ezt a fúrást ott kezdték meg, ahol a kiscelli agyagréteg teljesen hiányzik, ahol aránylag kisebb mélységben elérhető a kristályos pala. Recsken, ahol agyag nincs, már egy éve szivárog a bánya falából az olaj. Egy ilyen repedésrendszerbe furtunk most bele, hogy a szivárgás titkát megtaláljuk. A recski olajnyomok viszont azt a másik véleményt van hivatva igazolni, hogy nem a kiscelli agyag az anyaréteg, hanem a karbonréteg és ebben a mélységben hatalmas olajtartalmú rétegek lesznek feltárhatók.

Igy áll tehát most a bükkszéki fúrás földtani problémája. Azt ma senkisem tudja, hogy hány évig adja az olajat ilyen mennyiségben, mint most. Lehet, hogy 10 évig, lehet hogy időtlen időkig. És senkisem tudja, hogy mit rejtenek a mélységek, ha elérik a furók az ősréteget a karbont. Lehet, hogy Bükkszék és környéke nemsokára hatalmas ipartelepek százait fogja felépíteni, ezer és ezer munkáskéz fog örülni a magyar föld legújabb áldásának. Most minden lehetséges. Szinte beláthatatlan perspektivák nyilnak meg a jövőben. Eredmény már most is van. Nem lebecsülendő már se az a mennyiség amit kapunk. Meg kell várni a kutató és feltáró munka további alakulását a kibontakozó eredményeket, addig minden találgatás és minden ítélkezés tiszta oraku-lum, amelynek semmi gyakorlati alapja nincsen. Senkisem tudja, hogy mit rejt magában a bükkszéki völgykatlan. De hisszük, hogy a magyar tudósok munkája nem lesz hiábavaló és megtermi gyümölcsét. Hisszük és reméljük, hogy a kincs, amely már a kezünk közt van, nem fog kiapadni, hanem állandósulni és bővülni fog. Ha pedig ez így lesz, akkor csonka hazánk olyan kincsel gyarapodik, hogy annak beláthatatlan értékét egyelőre nem lehet felbecsülni.

Debreceni úriasszony útja gyermekei halálán keresztül az epilepszia gyógyszerének feltalálásáig

Közkincsé kell tenni a gyógyszert. — Szemtől-szemben a zöldszinű folyadékkal.

A régi magyar asszonyok nagy ismerői voltak a beteggyógyításnak, udvarházaikban külön magán-patikákat rendeztek be. Ezekben sorban álltak egymásmellett a különféle üvegek, mindenfajta betegség gyógyítására. — Valahogyan igen hasonlít erre a nagyasszonyi tipusra

egy debreceni úriasszony, akit az élete egyenesen rákényszerített arra, hogy foglalkozzék egyes betegségek gyógyításával, még akkor is, ha az orvostudomány tehetetlenül állott a szenvedő beteg előtt.

Szomorú volta mellett is érdekes ennek az úriasszonynak élete, ahogy visszaemlékezik a régi időkre. Nagy Imréné a neve, nyugalmazott tanító felesége. Gondtalan jómódról beszél a szép családi villa a Széchenyi kertben levő Huszár ucca 9. szám alatt. Arról híres ez a ház, hogy az epilepsziás betegek és asztmások nap-nap után felkeresik, mert tudják, hogy itt gyógyirt találnak szenvedéseikre. Egy idő óta azonban Nagy Imréné nem segíthet rajtuk . . . E két betegségre

van saját maga felfedezett orvossága, mely már sok szenvedőnek enyhitette, vagy teljesen megszüntette fájdalmát,

mígnem az lett a vége, hogy az úriasszony ellen hivatalból eljárást indítottak kuruzslás címén. A bíróság felmentette, de azóta a legkétségbeesettebb könyörgésre és fenyegetésre sem hajlandó a szerencsétleneken segíteni. Most értettem csak meg, hogy bennem is egy beteg hozzátartozóját láthatta az első pillanatban és azért fogadott kissé gyanakodva.

Az Erdélyből származott Nagy Imréné most 68 éves. Sokkal fiatalabbnak látszik. Magas homloka alatt szemüveget visel, egész lényében van valami az orvosból . . . Minket elsősorban az érdekel, hogy jutott a gyógyszerkészítés gondolatára és éppen az epilepsziánál.

— Tizennégy gyermekem volt — beszéli Nagy Imréné — és csak négy él közülük. Egymásután haltak el kiskorukban görcsökben, mikor a fogaik kezdtek jönni. Az orvosok tanácstalanul állottak a fogzási görcsökkel szemben. A halálos kimenetelű fogzások után elhatároztam, hogy kutatni kezdem a betegség gyógyításának módját. Összevásároltam igen sok természettudományi és orvosi könyvet s azokat tanulmányoztam. A tudomány akkori állásán túl megtaláltam a görcsök megszüntetésének orvosságát.

Hogy miben áll ez az orvosság, azt természetesen nem mondja meg Nagy Imréné senkinek.

Ezelőtt negyven évvel kezdte először használni a gyógyszert. Nem másokon, hanem saját gyermekein próbálta ki. Az anyai szeretetnek és felelősségérzetnek egészen kivételes példája ez a mezsség. De sikerült!

Mindegyik gyermeknél fellépteg a fogzáskor a görcsök. Amikor azután beadta nekik az orvosságot, a fájdalmak megszüntek már az első napon és a gyermekek életben maradtak, vagy csak évek mulva másfajta betegségben halt meg közülük egy-kettő.

A fogzási görcsökhöz némileg hasonlítanak az epilepsziás görcsök, így kezdte alkalmazni ezekre is az orvosságot. És bevált. Ez

a gyógyszer megszünteti a szivgörcsöket, a szájhabzással és az öntudatlan rángatózásokkal járó epilepsziát. Kétségtelenül eredményes a használat, mutatják azok a levelek, melyek itt fekszenek az asztalon a beszélgetés idején.

Neveket, előkelő helyeket lehetne irni címmegjelöléssel, akiknek használt az orvosság és hálálkodva köszönik meg az úriasszony segítségét. De hiszen ezek a dolgok nem mai keletüek, évtizedekre visszamenőleg nyomon lehetne követni azoknak sorsát, akik használták ezt a gyógyszert, holott az orvosok nem tudtak segíteni.

Ez nem kuruzslás! Hiszen Nagy Imréné azért kezdett kutatni a természet titkaiban, hogy születendő gyermekeit megmentse a haláltól. Azután már nem tudott ellenállni, hogy a kérésekre el ne készítse az orvosságot ismét és természetesen minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül odaadja a szenvedőknek.

Ugyanigy van ez az asztma elleni gyógyszerrel is.

— Általában . . . milyen anyagból készülnek az orvosságai? — kérdezzük.

— *Növényekből* (hogy milyenekből, ez titok), *csak növény szárából és leveléből.* Az asztmánál részint a tenyéren szétdörzsölt cseppet kell belélegzeni, részint pedig bevenni. Itt azt tapasztalom, hogy a férfiaknál sikeresebb a gyógyszer hatása, mint a nőknél, nem lehet tudni, miért. Az epilepsziánál pedig kisgyermek görcseinél az anyatejet kanálba téve, abba kell három cseppet adni. Felnőtteknél ujjnyi kis vízbe 10—15 csepp orvosság kerül.

— Milyen a színe, íze, szaga?

— Minthogy növényből készül, zöldszínű, nem kellemes ízű, szaga? . . . nem mondhatnám, hogy volna.

— *Amióta bíróság elé kellett kerülnöm emiatt, nem adok senkinek ezekből az orvosságokból, de elküldtem a klinikának belőle, hogy próbálják ki. A klinika erre nem volt hajlandó csak akkor, ha megmondom, miből készül.* Ezt én nem akartam elárulni. Most aztán szabadalmaztatni kívánom az orvosságot, hogy ne legyen bajom az ostromlókkal, akik egyre jönnek és kérik. Előbb az asztma elleni szert szabadalmaztatom, mert mind a kettőt nem engedik egyszerre. Tehát nem anyagi okokból kívánom szabadalmaztatni, hiszen erre nekünk nincs szükségünk . . .

Megmutatta, hogy már iktatva van a kérvénye a szabadalmi hivatalnál, de most újabb irat jött onnan. Ebben közlik vele, hogy a szabadalmat csak akkor adhatják ki, ha klinika, vagy kórház igazolja a gyógyszer használhatóságát. Viszont a klinika csak akkor próbálja ki ezt, ha a »titkot« is megtudja . . .

Egyelőre tehát ügyvéd kezében van a dolog.

Megtudjuk, hogy az asztma elleni orvosság alkalmas az összes légzőszervek megbetegedésének gyógyítására. Az influenza — szövevényt például nem engedi, hogy tüdőgyulladásba menjen át. Egyszerű meghülésnél is jó használni.

— Egyszerű meghülésnél is?

— Igen.

— Van a háznál ebből az orvosságból?

— Nincsen, hiszen nem készítem őket most már, vagy ha igen, ismét csak úgy, mint régen, családi használatra. De talán az éjjeli szekrényben van még.

Behoz egy kis üveget. Egy nagyon kevés van még benne. Sötétzöldszínű folyadék. Az utolsó cseppek . . . Kihúzom a dugót, tenyeremre öntök egy cseppet, szétdörzsölöm és orromon át szívom.

Erős szeszhez hasonlít a dolog, gondolom magamban, mint a sósborszem . . . De gyorsan elillan az ereje és utána fonnyadt növényszagot érzek a tenyeremen. Határozottan frissítő volt.

— Néhány napja kissé náthás vagyok, — mondom.

Azután mégegyszer megismétlem egy cseppel, most közelebb hoztam a tenyeremet az orromhoz, kicsordultak a könnyeim, olyan erős, de nagyszerű érzés.

Nem kaptam, nem kértem, elvettem ezt a két cseppet, ebből nem lehet baja ennek a jóságosszemű asszonynak, aki *ha ma lenne fiatal, az orvosi fakultásra járna és egész bizonyos, hogy jó orvos lenne belőle. És talán egy nagy orvos is elveszett benne . . .*

Érdeklődéssel várjuk a szabadalmi hivatalnál a fejleményeket a gyógyszereket illetőleg. Mindenesetre a szenvedő emberiség érdekében szükséges, hogy különösen az epilepsziánál tudományos körök megvizsgálják a gyógyszert, mely nemcsak csillapítja a görcsöket, hanem a minimumra csökkenti — a levelek szerint. Szükséges, hogy a kedvező vizsgálati eredmény után ez a gyógyszer közkincsé váljék minden más szempont mellőzésével. *(n. gy.)*

A hős.

— Meg fogunk egymással verekedni uram húsz lépésről.

— Ahogy parancsolja. Húsz lépésről akár nehéz lovassági karddal is.

Töredék

Én is szerettem egyszer régen,
Nekem is voltak álmaim —,
Voltak égető, forró, kinzó,
Mindent elsöprő vágyaim.
Csak nyaram nem volt
Azzal megloptak
S tavaszra leszállt a dér —
Zuzmarás fagy lepte be szivem,
S azóta dermedt is szegény.
Pedig tudom... eljön a nyár majd
Mely napsugaras lesz s perzselő, —
Csak várni, — várni azt ne kéne,
Mert ahhoz, érzem, nincs erő...

PAPPNÉ LASKAY ERZSIKE.

Sötétben

A kék égbolton ragyog a Nap
s onnan néz le a földtekére,
egyetlen szem, mely mindig mosolyog
mely nem néz jobbra, balra, félre.

...és mégis ah! mily sötét van itt!
mi tudjuk, akik benne járunk
vakon. Fühöz-fához kapva élünk
s hisszük: nem jön el nap-világunk.

Hisszük... hisszük... mindent elhiszünk
csak azt nem, hogy egyszer majd végre
elmegy a sötét: a vak gyűlölet
s akkor felnézhetünk mi is az — égre!

LAPIS ELEMÉR.

Innen-onnan

BETHLEN GÁBOR ÉLETMENTŐJE

A történelem régebbi századaiban divatosak voltak a mérgezések. Barátságos meghívás, barátságos kínálgatás, hirtelen rosszullét, kínos halál — eltünt az élők sorából, aki valakinek útjában állott. Mátyás királyt fügével etették meg (állítólag a feleségéhez közelállók), Bocskainak a komornyikja kedveskedett hasonló jóval. Bethlen Gábor is majdnem ezen az úton követte nagy fejedelem elődjét. Valami lakodalmi lakomára volt hivatalos, — mint régi papirokon olvasom — s a bőséges menü után a fejedelem kékülzöldül s már majdnem gyászt ölt magára Erdélyország. A Gondviselés azonban valami okos embert tartogatott a közelében. Hamar lőrét! Valamelyik böles tanácsosa azt rendelte a fejedelemnek, hogy igyék meg 100 liter lőrét. A fejedelem megitta, a méreg feloldódott, gyomra rendbe jött és meg volt mentve. Az adag tulméretezettnek látszik. De nem csodálkozunk rajta, ha tudjuk, hogy abban az időben még vederszámra itták a bort. Lőréből ugyan nagyon soknak látszik ez, ha mindjárt arany vederből itta is. De hogyne itta volna meg a fejedelem, mikor ez parancs volt a számára. Az élet parancsa.

A KIRÁLY ÉS A FILKÓ

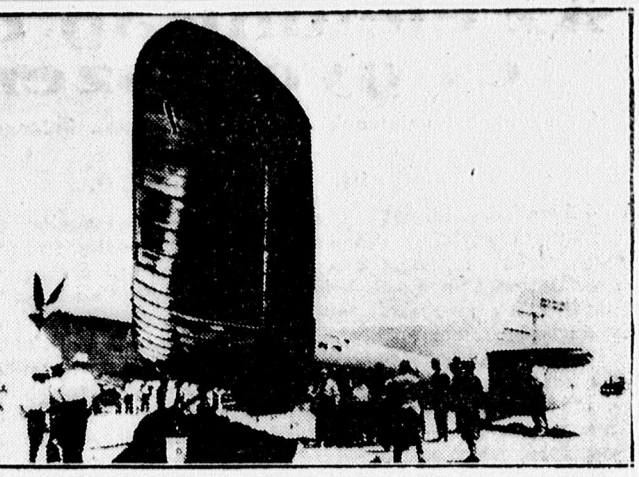
XV Lajos francia király szenvedélyes kártyajátékos volt. Néha azt is megtette, hogy amikor rossz kártyája járt, meg is korrigálta a szerencsét. Egyizben egyik udvaroncával játszott s játék közben a kártya kiosztása után bemondta, hogy négy királya van. Minthogy azonban az udvaroncnak is volt egy királya, nyilvánvaló volt, hogy a király állítása nem felelt meg egészen a valóságnak. De nem is merte ezt a királynak szemébe megmondani, némi gondolkozás után megtalálta a kibuvót és azt mondta:

— Nekem pedig négy filkóm van.

— De az lehetetlen, — felelte a király — hiszen nálam van a tökfilkó. Ön bizonyára téved.

— Nem, felség, — jegyezte meg az udvaronc — én csak felséged példáját követtem s magamat is mint tökfilkót hozzászámítottam.

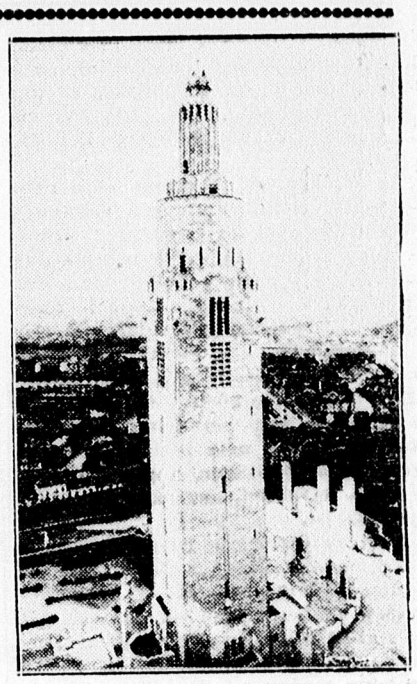
Három orosz pilóta, akik a legutóbbi világrekordot megjavították. A rekordjavítást képünkön látható gépen hajtották végre.

A világ legfiatalabb anyája 13 éves és már két gyermeke van.

Aratoverseny győztesei Alsóausztriában. Egy perc alatt 14 négyszög öl területet arattak le.

A belga Liegebe épült az a monumentális hősi emlékmű, melynek tetejéről gyönyörű kilátás nyílik a környező vidékre.

ÉLELMES FARMER

A newyorki lapok most számolnak be arról, hogy milyen szerencsét jelentett az orosz Gromov Moszkva—Északi Sark—Délkaliforniai rekordrepülése egy kaliforniai farmernek. Gromov gépe ugyanis a farmer rétjén szállt le és a gazda először nagymérgesen öklét rázva futott a gép felé azzal, hogy „a repülőgép tönkreteszi a rétjét". Jó amerikai üzleti érzékével azonban gyorsan átlátta, hogy ez a repülőgép nagyobb hasznot jelent számára, mint amennyi kárt néhány füszál letaposásával okozott. Behívta Gromovot és társait szobájába, megvendégelte őket, aztán rögtön napszámosokat fogadott, akikkel hamarosan 150 méteres körzetben kerítést huzatott a gép köré. Amikor köztudomásúvá vált, hogy a rekordrepülők ott szálltak le özönleni kezdtek a kíváncsiak a távoli kis farmhoz. Az autók tömegei érkeztek Los Angelesből és Hollywoodból. Az élelmes gazda pedig a kerítés kapujába állt és csak azt engedte a gép közelébe aki megfizette a 25 centes belépődíjat. Közel ezer dollárt szedett össze.

REPÜLŐGÉPEK ÉS SASOK

A sas, a madarak királya nem egyszer került már szembe repülőgéppel és igen gyakran előfordult, hogy megtámadta a furcsán berregő gépmadarat. Természetesen minden esetben vesztére tette. Most Texasban a repülőgépek kezdtek harcot a sasokkal. Az történt ugyanis, hogy a sasok nagyon elszaporodtak és nagy kárt tettek a birkanyájakban. A kétségbeesett farmerek erre pilótákat szerződtettek, akik a nyájak fölött keringenek, nem ám mint békés madárijesztők, hanem mint veszedelmes légi őrök, akik a közelítő rablómadarakat puskával lelövik.

ÉLELMES FOGORVOSOK

Newyorkban az az ötlete támadt néhány élelmes fogorvosnak, hogy bevezesse az éjszakai rendelés rendszerét. A legtöbb fogbeteg ugyanis csak akkor szánja rá magát a fogorvos felkeresésére, amikor fájdalma már elviselhetetlen és ez az időpont rendszerint az éjszakai órákra esik. Az élelmes fogorvosok úgy rendezkedtek be, hogy este 7-től reggel 7-ig rendelnek és nappal alszanak. Sikerük óriási. Rendelőiket a késő éjszakai órákban valósággal elárasztják a szenvedő fogbetegek. A fogorvosok ezzel az ötletükkel bombaüzletet csináltak, azonban versenytársaik száma napról napra nő, mert most már igen sok fogorvos áttér az éjszakai rendelésre.

ÉJFÉLELŐTTI ÁLOM

Stockmann heidelbergi egyetemi tanár néhány érdekes kísérletet végzett, amelynek eredményéből azt a következtetést vonta le, hogy a mai ember nagyot vét a természetes életmód ellen. Meg akart győződni arról a néphitről, hogy vajjon csakugyan a legédesebb, vagy — orvosi nyelven szólva — a legüditőbb-e az éjfélelőtti álom. Kiválasztott több makacs álmatlanságban szenvedő embert, akiknél, miután alaposan felforgatta az életmódjukat, arra a következtetésre jutott, hogy különösen az idősebb embereknek az alvásra legkedvezőbb az esti hét órától a 11 és fél óráig terjedő idő. Ez a négy és fél óráig tartó alvás teljesen elegendő arra, hogy a testnek visszaadja a rugékonyságát. Betegei éjfélkor oly frissek és munkaképesek lettek, hogy másnap estig semmi fáradtságot sem éreztek. Az idegbetegek, különösen a szívbajosok, megszüntek álmatlanságról panaszkodni. Stockmann megállapította, hogy az éjfél előtti négy és fél órai alvás után mindenki képes lenne újra kezdeni a munkáját. A tudós tanár nem magyarázza bővebben ennek az eredménynek az okait, csak annyit mond, hogy ez kapcsolatban van a napsugarak hatásával és ezért azt ajánlja, hogy az ember napnyugta után térjen nyugalomra. Ezek után azonban fennmarad a nagy probléma: magáévá teheti-e sok mai ember ezt az életmódot, mikor éppen a hét órától éjfélig tartó, neki megfelelő idő alatt óhajt szórakozni? Másrészt az emberiség egy részének rendesen akkor kell dolgoznia, amikor a másik rész pihen vagy szórakozik. Így ennek az életmódnak általánosítása, sajnos, kivihetetlen marad.

Pipacsok és szivárványok

Pipacsok, ti égő piros szív-virágok,
Pillangó is szeretettel száll reátok,
Mert piros a szívnek szép virága,
Szeretet a szívnek szivárványa

Pipacsok, ti a mezők vadvirága,
Röpke pille a párját itt találja
És a tarka lepke színes szárnya
A mezők legszebb szivárványa.

Pipacsok, ti a nyár korán hervadó
virága,
Veletek hull röpke pille fáradt szárnya
És a tarka lepke hulló szárnya
A nyárnak múló szivárványa.

BALOGH VILMOSNÉ

Hattyudalféle

Egyszerű gyászlap az alagsor falán...
(alkonyi napfény ragyog a nevemen)
s már jönnek is a régi cimborák
úgy, ahogy illik, bús-lábujjhegyen.

A koporsómat félhomály lengi be, —
valaki sirni kezd... talán ideges!...
de nem lesz nehéz a végére várni:
a szertartás rövid... hiszen ingyenes!

A keresztfámat, mely fenyőlée csupán,
hűs-síromig, majd elhozza valaki;
de vigyázzatok! — a festés friss lehet:
s én már nem akarok panaszt hallani!

KULI.

Az életunlság okai és gyógyszerei

Miért vagyunk boldogtalanok — hogyan lehetünk boldogok? — Az érzékenység.

Irta: NÁNÁSSY LÁSZLÓ.

Valóságos forradalmat idézett elő az orvostudományban, mikor a mikroszkóp révén felfedezték a szabad szemmel láthatatlan baktériumok csodavilágát s így megtudták állapítani, hogy az emberiséget megtizedelő fertőző betegségeket baktériumok, valamint a hozzájuk nagyon közelálló más apró, jelentéktelennek látszó élő szervezetek, véglények okozzák.

Ilyen apró, jelentéktelen, észre nem vett, fontosnak nem minősített emberi hiba a lelkületünk, egyéniségünk érzékenysége is, amely lehetetlenné teszi bennünk az alapos, pontos, tárgyilagos önismeretet s így lassan, de biztosan kibontakoztatja lelkületünkben a boldogtalanság, az életuntság, az önmagunkbazuhanás, az önmeghasonlás s esetleg az öngyilkosság kórállapotát.

Az érzékenység fogalma alatt nem azt kell érteni, amikor a váltakozó életkörülmények és események örömre vagy szomorúságra hangolják az embert, vagy pedig a különböző kóros behatásokra érzékenyen reagál szervezetünk. **Érzékenység alatt azt értjük, amikor a személyét valaki oly szentnek, sérthetetlennek s megközelíthetetlennek minősíti s feltétlenül megköveteli, hogy mindenki alkalmazkodjék hozzá s nem tűri személyével szemben a valóságnak megfelelő tárgyilagos bírálatot, őszinte véleménynyilvánítást.**

Az ilyen érzékeny egyén sohasem tudja magát teljesen s kimerítően elfogulatlanul megismerni: az ilyen természetű ember állandóan önmaga elől fut s azért mindig saját magába botlik, állandóan önmagát kínozza. **Az érzékeny ember mindenkiben ellenségét sejti:** egy félreértett szó, tekintet, vagy más előtt jelentéktelen mozdulat s már is vérig megsértődik s sokáig nem tudja elfelejteni a vélt sérelmet: képzeletével kiszínezi, sokszorosan megnagyítja s így napokig tudja magát kínozni a legkisebb csekélységért. Élesen megfigyeli környezetének minden mozdulatát, arckifejezését, beszédét s fantáziájával rögtön elképzeli, hogy mit gondolnak róla, szívesen foglalkoznak-e vele s ha véletlenül a környezete valamelyik tagjának bármi ok miatt nincs ragyogó jó kedélye, hangulata, — ezt rögtön a saját személyével hozza vonatkozásba. Ezen aztán napokig elrágódik s sokáig valósággal kínozza önmagát gyötrő képzelődéseivel.

Otthonában feltétlenül elvárja környezetétől, hogy vele úgy bánjanak, mint a hímes tojással: minden gondolatát igyekezzenek jó előre kitalálni, ő hozzá feltétlenül s minden csekélységre kiterjedően alkalmazkodni, mert ő finom, gyengéd, érzékeny lélek! **Az ilyen érzékeny természetű egyénnel együtt lakni, vagy működni a legnagyobb szenvedések közé tartozik.** Az ily természetű emberekből lesznek a mindig elkeseredett hangulatú egyének, akik állandóan kínozzák önmagukat, mindent gyászfekete színben látnak, mindenkiben ellenséget sejtenek, a legjobb, a legönzetlenebb szándékot is félremagyarázzák, ezeket semmiképen sem lehet meggyőzni, hogy ők sajátmaguk legnagyobb ellenségei.

Az érzékenység igen jellemző tulajdonsága, hogy feltűnő módon érzéketlen másokkal szemben. Önmaga iránt a legnagyobb előzékenységet, figyelmet, udvariasságot követeli, de ő minezekre másokkal szemben teljesen képtelen. Éppen ezért az érzékeny ember képtelen a társadalmi életben megőrizni lelki összeszedettségét, lelki harmoniáját, benső békéjét. Az érzékeny egyén senkihez nem tud alkalmazkodni s így állandóan belebotlik mások egyéniségébe, embertársai akarati törekvéseibe, mert senki sem ér rá figyelembe venni az ő beteges, tulságba vitt érzékenységét: az ilyen ember állandóan boldogtalan, összetört, pesszimista lélekkel jár az emberek között s így nem tudja egyéni hivatását betölteni s előbb-utóbb az önmeghasonlás útvesztőjébe zuhanna, önkezével vet véget boldogtalan életének.

Az érzékeny ember nem lehet jó iparos, kereskedő, nem lehet alárendelt alkalmazott, nem lehet hivatalnok s nem űzhet semmiféle értelmi foglalkozást, mert nem tudja ügyfeleinek, vevőinek, megrendelőinek, feletteseinek, hivataltársainak egyéni megjegyzéseit vagy kiváltképpen jogos bírálatát elviselni.

Ha boldog emberek akarunk lenni, sohasem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy minden ember egészen külön, lezárt, egyéni világban él: ez a magyarázata annak a lélektani igazságnak, hogy ahány ember, — annyi vélemény! Minden ember egészen másképen látja a világot s mindenki azt hiszi, hogy olyan a világ s minden úgy jó, úgy helyes s igaz, ahogy ő látja: ez az oka minden társadalmi s egyéni nézeteltéréseknek. Az igazán lelki kultúrembernek társadalmi érintkezéseiben nem azt kell keresnie, kutatnia, hogy mily körülményekben, nézetekben tér el embertársaitól, hanem hol s miben tud velük közös érintkező pontokat találni! Aki ezt megtudja tenni környezetében, hivatalában, az emberekkel való társas érintkezéseiben — az a lelki kultúra legmagasabb fokát tudta elérni, mert az ilyen nagy lelki müveltségű kultúrember nem azt várja embertársaitól, hoöq őt értsék meg, hanem lelki kultúrájának magasabb rendűségével ő igyekszik az alacsonyabb lelki fokozaton levő embertársait megérteni. Ez az igazi kultúra — a lélek kultúrája!

Az ilyen ember sohasem csalódhatik, mert lelki kultúrája fénye mellett semmit nem vár az emberektől: nem számít elismerésre, magasztalásra, hálára, mert minden cselekedetét magáért a jóért cselekszi s így igyekszik a társadalom hasznok tagja lenni. Az ily lelki kultúrembert még az sem lepheti meg, nem keserítheti el, ha a legnemesebb törekvéseit, szándékait, cselekedeteit félremagyarázzák, sőt a rágalmak fertőjébe rántják.

A lelki kultúrember bárhogyan is alakulnak ki az életkörülményei, mindig összeszedett s derült lélekkel tud alkalmazkodni a kialakuló viszonyokhoz. Bármily kenyeret is ad kezébe a sors, mindig mosolygó lelkülettel tudja kötelességét, hivatását betölteni: nem töri össze, ha azt kell tapasztalnia, hogy az alacsony lelkületű emberek, a nálánál kisebb müvelségű egyének sokkal többet érhettek el az életben, mert jól tudja, hogy az érvényesülés terén sokszor az álnokság győz, — de azt is jól tudja, ha az álnokság egyszer elbukott, akkor végleg elbukott: az igazság, a becsületes élniakarás sokszor elbukik, de ha egyszer győz, akkor végleg győzedelmeskedik!

Az érzékeny természetű embereknek túlságosan nagy mértékben kifejlődött az érzelemvilágúk, mely mindig a végletek között mozog. Szívből tudnak valakit szeretni, de ugyancsak szívből tudnak gyűlölni: az átmenet igen gyors s hirtelen. Hozzátartozóikkal, környezetükkel, barátaikkal szemben az érzelmek egész skáláját nyilvánítják meg, mert sohasem tudják érzelmeiket kormányozni. Az értelem és az érzelmek harmonikus egyensúlya teljesen hiányzik az érzékeny egyéneknél. Az oly természetű férfiak s nők egyáltalában nem tudnak indulataiknak parancsolni, mint egy robbanó kráter tör ki indulataik lávinája s jaj annak a valakinek, aki ilyenkor ellenmondani merészel: nincsenek tekintettel senkire, mert teljesen indulataik hatalmába kerülnek. Az ilyenek lesznek esetleg a legelszántabb bosszúállók is, akik semmitől sem riadnak vissza, hogy vélt sérelmeiket megtorolhassák.

Meggyőződésem szerint az érzékenység csirái majdnem a legtöbb esetben a családi nevelés hiányosságaiban keresendők. Ugy az egyszerűbb, mint a jobbmódú szülők nem a kemény küzdelmekben s megpróbáltatásokban bővelkedő való élet számára nevelik gyermekeiket. A legtöbb szülő gyermekeiben — különösen az egykében — féltett bálványt lát s minden képességével csak arra törekszik, hogy szeretett gyermekének minden szeszélyét kielégíthesse. Nem sietnek gyermekeik korán mutatkozó jellemhibáit lenyesegetni, hanem majomszeretettől indíttatva úgy gondolják, hogy gyermekeik minden kívánságát, óhaját, szeszélyét ki kell elégíteni. Az így elnevelt gyermekek felnőve teljesen képtelenek lesznek másokhoz alkalmazkodni fogalmuk sem lesz a lemondásról, hírét sem hallották az önfegyelmezésnek s így teljesen képtelenek lesznek a kemény élet megpróbáltatásaival megbirkozni. Az így felnőtt gyermekek az életbe kikerülve, amikor szembe kerülnek a körülmények forgatagával, akkor szüleiket vádolják, átkozzák azért, hogy elképzeléseiket rombadöntötte az élet!

Ha boldog emberek akarunk lenni, akkor ki kell írtani lelkünkből önismeretünk s erkölcsi előrehaladásunk legnagyobb akadályát, kerékkötőjét — az érzékenységet, mert míg érzékenyek vagyunk, addig rabszolga-lelkek vagyunk: **rabszolga-lelkek pedig sohasem lehetnek szabad, független, boldog, kiegyensúlyozott napsugaras lelkületű kultúremberek!**

Genfi megfigyelések

Irta: BARTHA ALADÁR Máv. főmérnök.

(Folytatás.)

Megfigyelem e híres képet. Sára mellét pihegőnek látom e pillanatban; félig lecsukott szemhéjának lehelletszerű rezgését vérhullám követné arcán, de a szintelen ajkak mintha öregesen záródnának.

A három ifjú angyal vallási ihlettől van káprázatos színezéssel festve. — Hírül adják a 90 éves Ábrahámnak, hogy túlkoros kora ellenére Sárának fia fog születni tőle. Ábrahám hitetlenül figyeli a hírt. És ebben a hitetlenségi kifejezésből kiolvasható, hogy érett bájjal mégis elhiszi az esemény bekövetkezhetőségét.

A hírneves olajfestmény a holland állam ajándéka. A képpel jelképezni akarják, hogy a lehetetlenség is lehetséges lehet. És ez a paradoxon e képpel oly módon van kifejezésre juttatva, — hogy amit Ábrahám is csak agkkorában tudott meg, hogy kicsi nemzetsége naggyá fog szaporodni a földön, a már nehezen lángra gyuló szívének megtermékenyülésétől, — úgy ezen elgondolás átvitt értelme a munkásnépre az, hogy „idővel" az emberi munkának is értéke lesz, amely munkamegbecsülés el fog terjedni a földkerekségen.

A kép Ábrahámját tovább vizsgálva, megfigyelhetem az eres homlokzatú Ábrahám belső lelki feszültségét is, amely kidudorodó erek az irreális lehetőségek elmélyedésétől ered, mivel a 90 éves ember a meglepő hír hallatára, reményt és rejtényt présel vérrendszerébe, korosságának ellensúlyozására.

Bámulatos irgalmatlansággal van e remény festve Ábrahám szakállal borított arcába. Mintha egyuttal önhittel mondaná Ábrahám dillemás rejtélves mosolya: Öreg vagyok, de voltam fiatal is és ennek a fiatalságnak érzem most lüktető erejét öreg ereimben.

Rembrandt elhagyatott öregkorában az amszterdami ghettót járta szeretettel. Innen magyarázható Bell tanítványának mestere iránti szeretetéből megalkotott bibliai vonatkozású mesterműve.

E festménnyel szemben, a jobboldali faburkolatú falon, szerencsés Napbetűzés mellett csodálhatjuk és bámulhatjuk Raffael olasz festő egyik világhírű kartonjáról készített és a Sixtusi kápolnában található eredeti festménynek faliszőnyeg kópiáját, goblin kivitelben.

A színek harmóniájában híres goblin a francia állam ajándéka. A lelkiismeretesen elkészített másolatot a francia Audran rézmetszőművész készítette.

A goblint szemmértékre 7 méter szélességűnek és 5 méter magasságunak becsülöm; 27 festői színekben ragyogó mithoszi alak díszíti a lebilincselő képet. A goblin közepén a Múzsa vezetője, Apolló áll, akit, mint az ének és művészet Istenét, a múzsag székhelyére, a Parnasszusra helyezte Raffael, Sappho görög költőnő, a maga köré gyüjtött forrongó vérű fiatal költőnőivel, virágkedvelőivel, a táncot és zenét szenvedélyesen szerető nőt alakjaival.

A művészi hatás örökéletű elevenné van formálva a goblinen, amelynek 27 figuráján az összetartozandóság érzése és az életkedv vidámsága, lüktető eleven ereje van kifejezésre juttatva.

Semmiféle alacsonyrendű gondolkozással nem hivalkodik a 27 figura beállítása.

A fal burkolatainak egyszerű, de megkapó kiképzése és színezése, szépséges, nyugodt kivitelével, feltűnően megnyugtató.

A faanyagot India állam adta, a munkát angol építőművészek állították elő Svájcban. A faanyag részben kókusz-, részben babérfa törzséből létesült. Az 50—60 éves törzsfák anyagát igen tartósnak minősítik.

Megemlítésre méltónak találom még, hogy Queensland ausztráliai állam adta részben e tárgyalóterem bútordarabjaihoz, padjaihoz szükséges faanyagot, míg az eredeti megoldásban pompázó kijárati kaput Ausztrália, a földszinti folyosóból jobbrabalra nyiló irodahelyiségekbe nyiló ajtóinak faanyagát Kanada állam adta. A faanyag nevét feljegyezni elmulasztottam.

Az elnöki emelvény fölött, a karzat alatt két darab feltűnő szépségű, minden váza művészetet felülmuló, könyved formáju és izléses dekorációs kiképzésű váza mutatkozik, mint a japán állam maradandó emlékének hirdetője.

Az első emelet széles lépcsőházi folyosó falán egy megkapó fali festményben gyönyörködhetünk.

A fali festményt a keresztényszociálisták készíttették.

Jézus Krisztus, a nem irgalmas és a nem emberszeretők tömegének közepén, a munka nemes hivatásáról és szépségéről tart fejtegető előadást.

Hírdeti, hogy a gyengének is van joga az élethez, — hogy minden egyénnek, minden képességnek, kell, hogy megtalálja helyét a földön. Hirdeti e tanokat abban a korban, amikor egyes osztályok kápráztató gazdasága és lucullusi fényűző élete, a koldulásból élő tömegek nyomorán nem segít.

A földszinti folyosóra visszatértünkben a szűkméretű lépcsőház falába beépített hat hosszukás formájú ablakkeret mellett haladunk le. Az ablakok színezett mesebeli üvegszemein Schiller német költő »A harang« című versében szereplő elgondolások eseményeit és azok cselekedeteit örökítették meg. Az üvegművészetben egyedül álló képsorozatot a német állam adta.

Az események alatti német szövegek fordítása ez:

„Föl legények, a harang ma kész legyen."

„Vizsgáljuk hát, hogy illik-e a szív — a szívhez." „Az öntést most kezdhetjük, szép a törés, jól ragyog." — „Munka a polgár erénye, attól virit völgy, halom.e — „Tanítsa, hogy nincs maradandó s hogy mind, ami földi, elenyész."

„Húzd legénysereg! mozdul, száll, lebeg! Addig, legyen üdv harangja; béke legyen első hangja!"

A Népszövetség 62 tagállamához tartozott Németország is, de 1936. évben kilépett a tagok sorából s így nem tagja a Munkaügyi Hivatalnak sem.

Az udvarra érve, Luxemburg hercegség vaskapuját nézhetjük, majd az angol nép ajándékát, a zöld emaillapokkal borított vízmedencét, szökőkútjával.

A medencébe ömlő víz, a medence falait súrolva örvénylődik, sisteregve, zizegve utánozza az örvénylést.

A medencefelirat magyar fordítása ez:

„Az ember élete vízörvénylésszerű; miképpen a patakok, folyók, folyammá dagadnak és tengerré fejlődnek, éppen úgy egyesülnek és bővülnek az emberi munkák, hogy örökké maradandókká váljanak."

Kiérkezve a szabadba, felfrissítem a látottakat és megállapítom, hogy e parlamentben, a tárgyalás alá kerülő, látszólag megoldhatatlan fizikai és szellemi munkások problémáit, nem ellenséges vagy lelki elszigeteltséget jellemző ellenséges alapon, hanem jóságos mederben tárgyalnak meg és oldanak meg. Az általuk elfogadott javaslatokat a világ összes államainak, vagyis a Népszövetség tagállamainak elküldik hozzászólásra. Amidőn a javaslatot a tagállamok megjegyzéseikkel visszaterjesztették a M. H.-nak, akkor dolgozzák csak fel azt törvénnyé és a törvényt elküldik a tagállamoknak. Végrehajtását ellenőrzik.

Elgondolásaiknak alapja: hinni az emberi természet jóságában, zugolódás nélkül békenyugalmat teremteni munkaadó és munkás közt. Szerintük minden bajnak kútforrása: a félreértés. A bajt preventiv intézkedésekkel, törvényekkel és azok végrehajtásával lehet és szükséges megelőzni.

(Vége.)

Ahol becsületes munkával kellett megdönteni a rólunk szóló ostoba mesét

Argentina, ahol a magyar egyet jelentett a cigánnyal. — Magyar munkások felvilágositó munkája. — Bueros-Airesben, Délamerika legnagyobb városában becsülete van a magyar munkáskéznek.

Magyarországon ha azt hallják, hogy: Argentina, mindjárt a tangóra és különleges dzsesz muzsikára gondol mindenki. Csupa lágy hangok, érzelgős szerelmek futnak végig a hátunkon, holott Argentina is a kemény munka hazája elsősorban és csak azután a szórakozásé, ahogy azt Szalontay Sándor műipáros elmondja, aki, mint már megírtuk, hosszabb időt töltött ebben az exotikus országban. Ott, ahol közel három millió km² földterületen alig tízmilliő ember él, de élhetne akár kétszázmillió is, mert olyan termékeny a föld és olyan gazdag lehetőségek nyilnak a foglalkozásra.

A szelidebb mérsékelt éghajlat megtermel mindent, ami érték, búzája, tengerije, cukornádja, rizse, dohánya világmárka és olyan gazdag szarvasmarha tenyésztése, hogy minden emberre kereken három darab szarvasmarha esik.

Szép ország, gazdag ország, termékeny, kivéve a déli tűzföldi részét s talán éppen ennek a gazdaságnak köszönheti, hogy a magyar kivándorlók is seregestől lepték el. A La Plata torkolatában ülő kétmilliós város, Buenos Airesben közel harmincezer magyar él, akiknek kezdetben igen, igen nagy ellenszenvvel kellett megküzdeniök . . .

— Igen, kérem, nem szivesen hallottak arról, hogy magyar. Különösen nem a spanyol származású benszülöttek, — mondja Szalontay Sándor, —

akik között ma is nagyon sokan vannak, akik esküt tesznek arra, hogy a magyar egyet jelent a cigánnyal és a magyar nyelv nem más, mint cigány nyelv.

Ez a különben igen jó indulatú nép egy legendából szedi ezt a hiedelmét már azért is, mert a lakosság ötven százaléka írni, olvasni nem tud. Ez a legenda pedig arról szól, hogy valamikor, még a köztársaság megszületése előtt, valamelyik európai, talán éppen a spanyol király egy hajórakomány cigányt hozott ide Magyarországról. Ennek a hiedelemnek köszönhetjük aztán azt, hogy most az Afrikából, Észak Amerikából bevándorló cigányt is magyarnak nézik, vagy az Európából jött lengyel, roman, cseh, francia cigány is magyar szerintük . . .

—Nagy munkába került, míg sikerült elhitetni ezekkel a derék argentinekkel, hogy semmi közünk nincs a cigányokhoz, nekünk ezer esztendős történelmi országunk van és a magyar nemzet a kultur népek között első helyen áll . . .

— Magam is találkoztam igen sok ilyen hiedelmű argentinnel, de azt is meg kell vallanom, hogy találkoztam nagyon művelt argentinnel is, akik épen a magyar munkásság, a kivándorolt magyar intelligencia révén teljesen jó információt szereztek rólunk. Ezek a művelt rétegek olvasnak, utaznak, nem egy közülök huzamos időt töltött Budapesten. Gyárosok, vállalkozók, akik a saját üzemükben ismerik meg a magyar munkáson, mérnökön keresztül a cigánynál összehasonlíthatatlanul értékesebb magyar fajt . . .

— Az igaz, hogy az argentin nagyon zárkózott, nem barátkozik könnyen, hiszen az ajtok egész nap zárva vannak, de ha egyszer sikerült meghódítani őket, akkor látjuk, hogy a világ legbarátságosabb emberei tudnak lenni. És mint mindenütt, ahol magyar munkásokat alkalmaznak, itt is külön márkája van a mi dolgunknak.

Megbizható, munkabiró, értelmes, jól képzett munkásoknak ismernek bennünket, amit nemcsak azért tudtunk kivívni, mert valóban kitünően dolgoznak a kivándorolt magyar munkások, hanem azért is, mert argentin éppen azért, mert könnyebb a megélhetés, mert sok mindent ad a föld sokkal kevesebb fáradsággal, mint nálunk, mert termékenyebb vegetáció van és sokkal kevesebb ember él, mint európai hasonló területeken, nem sokra becsülik a saját munkásságukat.

Különös déli lassuság jellemzi őket és kényelemszeretet, míg a magyar munkás azért küzd, azért dolgozik, hogy kis tőkét gyüjtve hazajöhessen . . .

Fényképeket nézegetünk és feltünik a sok magyar név az uccai cégtáblákon, sőt a fényképekre nyomott pecséten is azt olvasom: foto Kassay.

— Igen, látszatra sok a magyar név, — mosolyog Szalontay Sándor, — de ez a Kassay nevű fényképész pl. japán, aki alig hallott valaha Magyarországról. Amikor én megérkeztem Buenos-Airesbe és láttam, hogy Baros ucca, Garay-tér, nagyon büszkén gondoltam arra, hogy ime, magyar nevek, pedig hát ezek tősgyökeres argentin, illetve spanyol családok nevei, mely nevek csaknem olyan közönségesek ott, mint nálunk a Kovács, vagy Szabó nevek . . .

— Kétségkivül könnyebb ott a megélhetés, de én is hazajöttem, — mondja Szalontay Sándor és velem együtt haza készült ott minden magyarmunkás, mert nekünk csak itt van boldogságunk, nyugalmunk, életünk . . .

Csitt-csatt

Irta: MÓRICZ ZSIGMOND

Mihály nagy gonddal figyelte a merítő hálót. A Tisza szőke habja csak úgy sodorta bele a halat; egy-kettőre megelevenedett a háló s Mihály telemarokkal szedte ki belőle a pompás kövér potykákat. Csak úgy duskált bennük, az apraját visszahányta a a vízbe, hadd nőjjenek. Egy-két harcsa is belekerült a fogásba s nagy bajuszát módosan meresztgette; utojára még kecsege is akadt, szép fehér hátú karcsú kecsege.

— Hő uramisten, kiáltott fel Mihály — micsoda paprikás lesz ebből!

És a kicsi kis feleségére gondolt, akivel mindenképp megvolt elégedve, már hogy *egy nónap* alatt kiismerheti az ember az élete társát, de azt sehogysem szerette, hogy az asszony nem igen kapott a halon. Hogy lehet az, hogy valaki a halat nem szereti! Két szent étel van a Tiszaháton: az aratási búzapép, meg a paprikáshal. Ezt a két ételt úgy kell venni, mint az Isten fő-fő jótéteményét, egyik a föld magvát, másik a vizek áldását jelenti az asztalon. De úgy is kell elkészíteni. — Vagy nagyon jól, vagy sehogy, különben szentségtörés.

Mihály tarisznyára rakta a halat, kievezett a partra, a ladikot kikötötte a vízimalom cölöpjéhez, a molnárnak bekiáltott:

— Gerő bátyám, Isten áldja! Köszönöm a szívességet!

— Vót legalább hasznod benne? — kiáltott ki a molnár az ablakon.

— Hát akadt egy-két kis rossz kecsege, cigányhal, miegymás. — kurjantott be Mihály. Nem kell azt a halászmesternek tudni, hogy milyen nagy az elnézésből engedett zsákmány. Így is szijja a fogát miatta, de a patvarban is, ján ő csinálta a Tiszát, hogy abból másnak nem szabad egy ebihalat se kifogni.

Vígan kocogott haza a jól megrakott vászontarisznyával s otthon maga emelt le a falról egy kis teknőt, s abba öntötte a halat.

— No, hékám, — szólt a fanyar arccal néző kis feleségéhez, — ebből jó paprikás legyék.

Az asszonyka elfordult, úgy fintorgatta az orrát, szerette volna az egész talat kihajítani az udvarra, az urával együtt. De hát fiatal asszony nem igen mer ellene mondani a gazdájának, mert még nem tudja, mi lakik az emberben. Kivált meg, hogy Mihály nem falubéli. Más faluba való. A farsangon egy lakodalomra átjöttek a szomszéd koródi legények, közöttük Mihály is, akkor ismerkedtek meg. Megszerették egymást és kapáláskor, mezőn, aratási kalákán újra találkoztak, egy-kettőre házasság lett a játékból. A lány szüleinek az volt a kikötésük, hogy Mihály idejön lakni a faluba. Ő kész is volt rá, mert otthon úgyis kicsi volt a ház, nagy a család, itt meg egy egész külön kis házacskát kapott az asszonnyal, mert ezeknél se fértek.

De így meg az lett, hogy Mihály csak úgy vendégformán költözött be a feleségéhez. Nem volt neki semmije, még csak a ruháját is otthon fogták öcsei számára. Ő csak egy gubát hozott magával, meg ami rajta volt; az asszonynak már az első héten ruhát kellett varrni az urára, ha le akarta valtani róla a szennyest. Az anyjok meg az üzente a fiatalasszonynak, varrjon, nincs más dolga, ő nála még négy legény fiú van, nem pazarolhat. Elég, hogy kétökrös szekeret adtak a fiokkal, azt is igen megsinylik.

Lett ebből nagy harag; de az is lecsendesedett. Az asszonyka nem zúgott soká, mert látta, hogy jó puha ember az ura, persze erősen asszonykéz alá volt szoktatva otthon is. Azért még mindig csinján kellett vele bánni egy s más dologban, s így a nagy halazás kedvében is, ha úgy bele volt bomolva a halba.

Mihály odahátul, az ól körül talált magának dolgot, míg az ebédet főzte az asszony. Már jó délutánra hajlott a nap; a parasztember harap, ha éhes, de csak akkor eszik, mikor kész az étel; csak az uraknak korog órára a gyomruk.

A paprikás nem sikerült.

Mihály kanalazta mártogatta, nem ízlett neki. Már az első falat se volt kedvérevaló, sajtalan, borsatlan, hagymátlan, de valami hijja volt az ízének. Oda is kapta egy kicsit a tűz, az Isten pusztítana el minden vaslábast, bezzeg az anyja cseréplábasaiban nem ég oda semmi, hanem a feleségének mán vasdény kell.

Nem ízlett sehogy. Már az első kóstolás után megérezte Mihály, hogy nagy baj lesz, ebből nagy veszedelem lesz, mert ezt ő nem hagyja szó nélkül, hogy azt a fájintos halat így elpocsékolta az asszony. Isten ellen való vétek ez.

De ha mán úgyis veszekedés lesz belőle, hát legalább »bepofáz« annyit, amennyit bir. De minden kanál után megereszt egy-egy szót.

— Nem jó e Zsuzsi! Hijja van! Sajnálottad alá a zsírt' Só sincs benne!

— Van azon minden.

— Van ezen frász. Nincs ezen semmi. Nincs ennek annyi íze se, mint a töreknek. Hej, mit csinált vón az én anyám ebbül a halbul! Micsoda paprikást!

A fiatalasszonyt már a hideg lelte, ha az ura az anyjával hozakodott elő. Az mindent jobban tudott az ura szemében az egész világnál, különösen meg a feleségénél.

— Mit csinált vóna ebbül az én anyám! — ismételte Mihály s egy szép falat kecsegét vett a szájába.

Az asszonykából kitört a pulykameregg.

— Vidd haza! Vidd haza! Miért nem vitted haza az anyádnak! Erigy haza! Nem megyek utánad! Sose is mentem. Vigyen a szösz . . .

Mihály elhallgatott. Ez kényes pont. Maga az asszony se folytatta, félt, hogy nagyon erőset talál mondani. — Csak az mormogta még oda:

— Annyit még mindig tudok mint az anyád.

Mihály belepiszkált a lábasba, turkált benne mint a jóllakott malac a moslékos dézsában.

— Látom! . . . Ilyen halat elrontani! Sokat tudsz! Megmutattad! Jól megtanultad az anyádtól! . . . Persze, ű maga se igen sejt hozzá.

— Hallod! Hagyj békén az anyámnak!

— Az anyád, az öreganyád se tudott egy paprikás halat megcsinálni. A hetvenhetedik öreganyád se, — piszkálódott Mihály.

Az asszony elképedve állott s azt nézte, mit vágjon a szerelmes ura fejéhez.

Ez pedig nagy hidegvérrel bicskára szúrt egy szép darabot s bekapta.

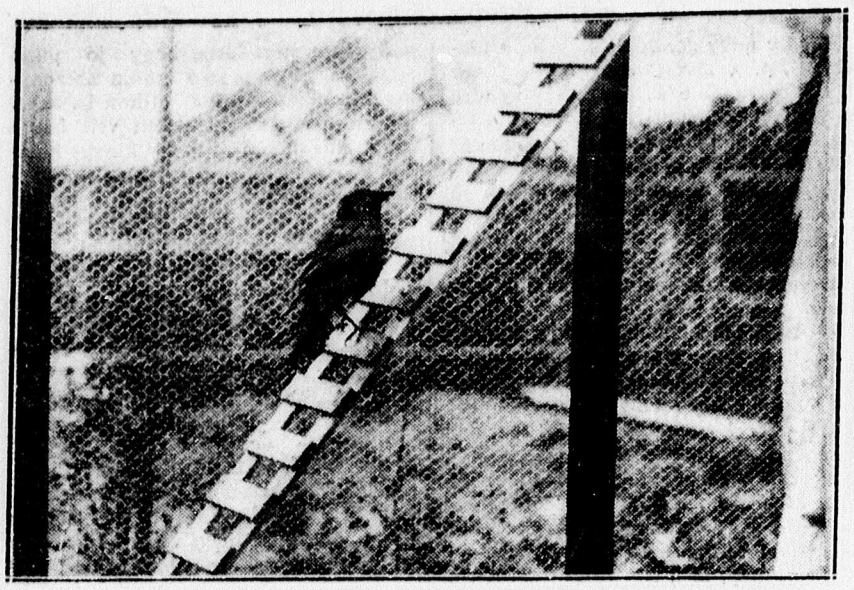
— Hal ez? — pöfögte teleszájjal, — hal ez!? Pröff-phü-tresfiha! . . .

Szálka akadt a torkára s elkezdett prüszkölni, krákogni, köpködni, mint a macska.

(Folytatjuk.)

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Madárnevelő intézet, ahol a fogságba született madarakat tanitják fészket rakni, repülni stb.

Halálos repülőszerencsétlenség.
A borzalmasan összetört repülőgép, ahol hat halottat húztak ki.

Sodródó lelkek

küzdelmét és vértelen csatáját látjuk nagyon sokszor, Asszonyom. Ilyenkor mindig arra gondolunk, hogy mennyi, de mennyi esöndes tragédia van, melyről az egy igaz Istenen kivül senki se tud.

Mert nagyon sok kémény mögött füst nélkül is ég a ház.

Sok nyugodt külső mögött perzselődik a lélek.

Kopik a szív és pusztul a jóság.

Oh, Asszyonyom, bizony úgy van az, hogy a kezdet jósága után valami nem várt véletlen folytán megszületik a baj és attól kezdve nincs többé menekvés, nincs szabadulás.

Ott settenkedik nyomában a végső veszélynek árnyéka.

Nincs többé nyugalom.

Kétségbeejtő gondok között sodródik az ember és nem talál egyetlen megkapaszkodó pontot az életben.

Ugy érzi, hogy minden, de minden elveszett.

Minden eserben hagyta és sodródása elkerülhetetlenül viszi a végső veszedelembe kérlelhetetlenül.

A férfi ilyenkor még csak állja a sarat egy ideig, de mit csináljon a nő, akit különben is ezer veszély kerülget.

A család már nem ad menedéket és azok, akikhez közelállónak vallotta magát, első sorban segitik elő lejtőre bullását.

Mit tegyen, kihez forduljon, honnan várjon segitséget ? . . .

Lehetetlen és kétségbeejtő sorsában nincs segitség.

Csodára se várhat, mert a csodák korát is elfelejtjük lassan.

És mi mégis azt mondjuk, hogy a sodródó lelkeknek is van menedékük.

Ez a menedék az, hogy erős akarattal, egy csakazért is elhatározással megkapaszkodunk önmagunkba.

Megkapaszkodunk és azért se mondunk le magunkról, azért se adjuk magunkat könnyű prédára.

Eszünkbe jut, hogy emberek vagyunk, függetlenek, szabad akaratu emberek, akik fölött összedőlhet a világ, leszakadhat a föld minden átka, de mi csak azért is, vagy éppen azért is állani fogunk.

Mint emberek, mint küzdő, harcban megedzett emberek és elsodródó sorsunkat mi magunk mentjük meg.

sz. r. i.

Hogyan készül a jó házikenyér ?

Valamikor magyar asszonyok büszkesége volt a foszlós, ropogóshéjú házikenyér. Régi kúriák nagyasszonyai, ha nem is maguk végezték a dagasztás, sütés munkáját, jól ismerték annak minden fortélyát s házuk híres jó kenyerének titka, mint féltve őrzött tradició szállott anyáról leányra. Ma már ezt a gondot többnyire kifogástalan árut termelő nagyüzemek veszik le a háziasszony válláról. Ez a tömegfogyasztásra szánt áru lehet kiváló minőségü, ám az otthon készült kenyér speciális izével mégsem vetekedhetik. Alábbiakban ismertetjük a jó házikenyér készitésének néhány kipróbált módját. És pedig foglalkozunk tiszta búzalisztből, rozslisztből, végül kevert lisztből dagasztott burgonyás, kőménymagos kenyér előállitásával.

Búzakenyérhez veszünk 6 kg jóminőségü száraz főzőlisztet (ez a mennyiség természetesen lehet több vagy kevesebb is) s ezt sütés előtti napon megszitálva nagyobbméretü edény vagy teknő féloldalába nyomkodva meleg helyre tesszük. Mellette elkészitjük a kovászt következő módon: a előző sütéskor felretett kismennyiségü kenyértésztát fél nappal előbb szétmorzsoljuk egy liternyi langyos vízben, s letakarva estig állani hagyjuk. Ekkor a liszt mellé öntjük s 1—1 és fél liter langyos vízbe áztatott élesztőt adunk hozzá. Mindezt hólyagosra dolgozzuk annyi liszttel, hogy tánktészta lágyságú legyen. Majd beliszteze letakarjuk és éjjelen át kelni hagyjuk. Másnap korán reggel, mielőtt munkába fogunk, kb. 3 deci állott, hideg vizet öntünk hozzá, ezzel elkerüljük azt, hogy a kenyér savanyú legyen. Azután langyos sós vizet adunk a liszthez, minden kilóra 2 kávéskanálnyi sót számitva. Alapos szakszerü dagasztás legfontosabb kelléke a jó kenyérnek. A tésztát két első ujjunk közé szoritva, ökléssel félköralakú mozgást végzünk ¾—1 órán át, amig a nem túllágy tészta teljesen leválik kezünkről. Ekkor öt percig langyos vízbe mártott kézzel tovább dagasztjuk, ettől foszlós lesz a kenyér. Most a tésztát leborítva jó másfél órát kelni hagyjuk, majd két lisztezett kendővel bélel kosárba kiszakitjuk. Ismételt kelesztés után kemencébe tesszük. Szép magasra felduzzad a kenyér, ha sütés előtt tetejét késsel felhasitjuk.

Kiválóan jóizü a tiszta rozslisztből sütött kenyér. Következő módon készül: 4 kg. rozsliszthez kovászt készitünk az előző sütésből félretett és fent leirt módon elkészitett kenyértésztából, 2—3 deka élesztőből és 2½ kg. lisztből. Négy órai kelesztés után 10 deka sóval bedagasztjuk a tésztát, alaposan kidolgozzuk, majd újból kelni hagyjuk, kiszakitjuk s tetejét vízzel megkenve megsütjük.

Vegyes lisztből készült burgonyás kenyérhez veszünk 2 kg 3-as számú búzalisztet és 60 deka rozslisztet. Teknőbe vagy edénybe szitálva összevegyitjük. Most 2 deci langyos vízben feloldunk 5—6 deka élesztőt (mult sütésről eltett kovászt is használhatunk) s annyi lisztet adunk hozzá, hogy palacsintatészta sürüségü legyen. Ezt a kovászt a liszt közepébe vájt mélyedésbe töltve állni hagyjuk. Ezalatt megfőzünk és szitán áttörünk 8—10 középnagyságú burgonyát. Ugyancsak vizet forralunk kiskanálnyi kőménymaggal, átszürjük, félretesszük. Ha a kovász megkelt, a lisztre szórunk hat deka sót s hozzáadva az áttört burgonyát és kőménymaglevet, inkább kemény tésztát dagasztunk. Kelesztés után újból kidolgozzuk, majd kiszakitva ismét kelni hagyjuk.

Heti étlap

Vasárnap. Délben: Ragoutleves, májjal töltött borjúszegye[1] zöldsalátával, Meinl-féle Ezerjó, sakktorta[2], Meinl-fekete. Este: hideg sült és torta délről, hideg tea, sárgadinnye.

Hétfő. Délben: karfiolleves, paprikásesirke galuskával, őszibarack, Meinl-fekete. Este: yoghurt, vajaskenyér, Meinl-féle apró sütemény.

Kedd. Délben: hideg bouillon tojáskocsonyával[3], Styriai metélt[4], esőtengeri, Meinl-fekete. Este: gombával töltött paradicsom, parmezános rizs.

Szerda. Délben: gulyásleves burgonyával és csipetkével, körtebefőtt, Meinf-fekete. Este: sonkás omlett uborkasalátával, trappista sajt.

Csütörtök. Délben: darakrémleves[5], töltött paprika paradicsommártással, szilvaslepény, Meinl-fekete. Este: haboskávé, vajaskenyér, gyümölcs.

Péntek. Délben: gombaleves vajasgaluskával, túróspalacsinta citromsodóval, Meinl-fekete. Este: hideg gyümölcsrizs, emmentáli sajt.

Szombat. Délben: karalábéleves, pirított borjúmáj tört burgonyával, görög dinnye, Meinl-fekete. Este rántotta debreceniével, Meinl-féle apró sütemény.

(1) **Májjal töltött borjúszegy.** A borjúmájat késsel elkaparjuk és elkeverjük áztatott áttört zsemlyével, vagdalt zöldpetrezselyemmel, csipet só és borssal, 1 egész tojással jól elkeverjük és megtöltjük vele a szegynek késsel felemelt bőrét. A nyitott végét összevarrjuk, sütés után a fonalat eltávolitjuk.

(2) **Sakk-torta.** Szokott módon sütünk biscuitésztát 8 tojásból, ugyanannyi evőkanál liszttel és cukorral, tepsiben. Felébe keverünk 2 tábla csokoládét olvasztva vagy reszelve, miáltal világos és sötét tészta csikokat vághatunk. Ezeket felváltva rakjuk egymás mellé és egymás fölé. Ezzel megkenve ragasztjuk egymáshoz a csikokat, igy ha felvágjuk a tésztát, a sakktábla képét adják a szeletek. Mártógyurmával vonjuk be.

(3) **Tojáskocsonya.** Két egész tojást és két sárgáját négy evőkanál tejjel jól elkeverünk, bögrébe tesszük, melynek leöltjük a száját, vizfürdőben háromnegyed óráig gőzöljük, kávéskanállal beleszaggatjuk tálaláskor a levesbe.

(4) **Styriai metélt.** Szép kemény metélőtésztát készitünk, melybe egy marék finom áttört túrót is belegyurtunk. Rövid vastag metéltekre vágjuk és kifőzzük tejben, zsirban megforgatjuk. Öt tojássárgáját 5 evőkanál cukorral jól elkeverünk, fél citrom reszelt héját, 10 dkg mazsolát és keves tejet, amiben a tészta kifőtt, adunk hozzá és utoljára az öt tojás fehérjének kemény habját. Elkeverjük a tésztával és kikent tűzálló tálban, szép pirosra sütjük. Tálaláskor meghintjük vaniliás porcukorral.

(5) **Darakrémleves.** Forró levesbe óvatosan befőzünk darát, hogy meg ne csomósodjék, azután rááontjuk a levestálban előzőleg elhelyezett tejfelre, melyben tojássárgáját habarunk el. Egy liter levesre 3 dkg darát számitunk, 1 dl tejfelt és 1 tojást.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Panaszkodsz,

hogy te még soha se kaptál jutalomkönyvet, pedig nagyon szeretnél már a jutalmazottak között szerepelni. Azt elhiszem, de ha nagyon akarod azt a kitüntetést, akkor egészen bizonyos, hogy előbb, utóbb meg is kapod. Mert mióta én szerkesztem ezt a kis lapot, közel ötszázan részesültek jutalomkönyvben, ami mégis csak szép eredmény, ha jól meggondoljuk . . .

És hogy te még nem kerültél sorra, azt elismerem, de nézdd csak, a postámban utánajártam és megállapitottam, hogy egyetlen egyszer kerestél fel levélben és most találkozom első alkalommal a neveddel. Hát tudtam én eddig, hogy te a világon vagy?

Persze, hogy nem tudtam, honnan tudtam volna.

Ellenben vannak nekünk kis barátaink, olvasóink, akik nem sajnálják a fáradtságot és irnak, felkeresnek bennünket.

Igy aztán meg is teremtik köztünk és közöttük a kapcsolatot, ismerjük egymást és természetesen szorgalmuk jutalma nem is marad el . . .

Néma gyermeknek az anyja se érti a szavát.

Néma olvasóról még a szerkesztő se tud.

Hát hogyan is tudna, honnan is tudna . . .

Igy van ez kis barátom, helyesebben kis barátaim, akik méltatlankodtok és méltánytalanságról irtok.

Próbáljátok meg, keressetek fel gyakrabban bennünket levéllel, irással és akkor meglátjátok, hogy a mi barátságunk erősebb mindennél és mindenkinél . . .

Mert mit akarunk mi?

Semmi mást, mint erősebb és erősebb szálakkal magunkhoz kössük kis barátainkat, az igaz barátság szálaival.

Azt akarjuk, hogy mi legyünk a ti legjobb barátotok.

De hogy ezt megtehessük, azt nektek is akarnotok kell.

És akkor nem lesz hiány a barátság megnyilatkozó jeleiben se. Amint az a közel ötszáz megjutalmazott barátunk igazolhatja ezt.

Alkony

Irta: **Vincze Mária** I. keresk. isk. tan.

A kert már virágba borul,
A kis lepkék vidáman szállnak,
Aztán lassan bealkonyul
S itt van, vége a nyárnak.

A magyar csillag most be van borulva,
De hisszük, hogy majd újra kiderül,
Nem marad soká a nemzet gyásza
S a borút felváltja a derü.

Magyar ifjúság, ébredj, ébredj hát fel!
S állj az élre rögtön ha kell,
Mert csak akkor virul fel a haza,
Ha te, ifjúság, nem lankadsz soha.

Kerti virágok

Van egy virágoskert, benne sok szép rózsa
Szép tüzes tulipán és nyiló rezeda
És a pázsitos fű lágy hullámaival
Öleli a kertet hosszú karjaival.

Amint a szép kertet elmrengve nézem
Lágy muzsikálásra ébred fel a lelkem.
És halk zeneszóval lassú ütemekkel
Felhangzik a nóta repeső jókedvvel.

Nagy Erzsébet.

A PIPA

Irta:
Bartha József.

A dolog tulajdonképpen ott kezdődött, hogy a falubeliek karácsonykor színielőadást tartottak. A színielőadás az iskola egyetlen tantermében volt, az édesapám buzgon rendezett, díszleteket festett, a szereplők nagy igyekezettel játszottak. Utána a cigányok muzsikáltak és a színészek táncraperdültek a színésznőkkel. Verekedés nem volt, ami azon a vidéken eseményszámba megy.

Én is ott ültem, kis rövid nadrágos gyerek, az első sorban és tágrameresztett szemekkel bámultam a színpaddá előlepetetett dobogót, a kartonpapir színfalakat, a foltos színehagyott függönyt, amik a mostani szemmel olyan nevetségesen egyszerünek látszanak, de akkor csodálatosan hatottak rám.

Hetekig a mukedvelő előadás hatása alatt állottam. Éjszakákon át semmit sem aludtam, elképzeltem magamról, hogy szinigazgató vagyok, fantáziám messzire elkalandozott, színészek és színésznők fölött parancsolgattam, óriási zenekarokat vezényeltem; rengeteg munkám volt, nem is csoda, ha reggelig eltartott, mig végeztem velük, igy nem tudtam semmit sem aludni.

Hát még amikor egy nap valami szinházi újságot leltem a padláson. A címlapján egy színésznő mosolygott nagy öntudatosan és a szájából érthetetlen okokból egy pipa lógott ki. De engem nem a színésznő érdekelt, hanem az a szindarab, ami az újság legvégén volt. Címe: »Anglia királynője.«

Azonnal elhatároztam, hogy ezt előadatom a pajtásaimmal. Megmutatom az édesapámnak, hogy csöpp gyerekekkel különb előadást csapok, mint ő a nagy felnöttekkel. Az újságot lecsaptam az asztalra és elszaladtam szereplőket keresni. Kint esett a hó. Az uccán, majdnem a házunk előtt találkoztam a két Tóth testvérrel, egymást hógolyózták. Elhívtam őket, most már voltunk hárman. Benéztem a Kiss Sanyiékhoz is. Sanyi valami rossz fát tett a tűzre, mert az anyja fejjel lefelé tartotta és a lábai felett egy pálcával kenegette Sanyi bőgött, az anyja pedig valami tejfeles edényt emlegetett, amit azon reggelen üresen talált.

A büntetés elvégzése után Sanyi még egy darabig a falat támasztgatta és keserveseket nyögött, de arra megvígasztalódott, hogy ő is játszani fog.

Kerítettem még két jámbor lánykát, aztán kiosztottam a szerepeket.

— Én leszek Viktoria királynő, — mondta mély meggyőződéssel.

— De a királynő egy nő — jegyezte meg az egyik Tóth csodálatos találékonysággal.

— Na és!?... Felveszem az édesanyám rossz szoknyáját, aztán vékony hangon fogok beszélni.

Erre megnyugodtak.

— Marcsa, te leszel a királynő egyik szobalánya — szóltam azután.

— Hogyisne — mondotta. — A nővérem is szobalány Miskolcon s olyan rosszul keres, még a kosztja se jó.

— Igen, de te egy királynő szobalánya leszel, gondold meg, egy királynő szobalánya nem lehet akárki.

Az érv hatott és Marcsa megmaradt szobalánynak. Kiosztottam a többi szerepet és ekkor kezdődött a nagy baj.

Azt mondja ugyanis az egyik Tóth:

— Hát a királynő pipája hol maradt?

— Milyen pipája, — kérdeztem elhülve.

— Hát ez a pipa — és a színésznő szájára mutatott, ahonnan való ban kis matrózpipa lityegett le a szinházi lap maszatos címlapjáról.

— Menj már — kiabáltam kétségbeesetten — Viktória királynő szájában pipa!? Hát!

Erre azonban a lányok is közbe léptek:

—Mikor itt volt a faluban a jegy zőné, cigarettázott, úgy szerette a füstöt, hogy az bámulatos — mondta Marcsa.

— De nem pipázott — próbáltam ellenkezni jóval gyengébben.

— Egy királynőnek azt is szabad — vetette oda az egyik Tóth, aki nagyon a pipa pártján volt.

— De honnan vegyek pipát!? — aggodalmaskodtam.

— Hát az édesapáét, biztos ott hagyta a folyosó párkányán.

Tényleg ott volt, diadallal vittem az udvar végibe, mert az egész dolog ott játszódott le.

— Hát dohányt hoztál-e? — kérdezte Kiss Sanyi.

— Azt nem szabad, megver apám.

— Hozol egy csipetnyit, észre se fogja venni. Gyufát is hozz, de skatulyástól, mert meggyújtjuk.

— Meggyújtjuk!? — kérdeztem egy kis félelemmel, de nagyobb örömmel. Sohase jutott ilyesmi az eszembe.

— Hát persze, — hetykélkedett Tóth Laci — ugye szép, ha füstöl, majd hogy fogja bámulni a király nőt a közönség.

Szaladtam hát a dohányért. Könnyen hozhattam, mert az édesapám valahol a hegyek között járt

Meggyújtottuk a pipát, olyan fenségesen, ahogy csak »Nagy-Británia királynője és India császárnője« tehetné, ha szabad lenne neki dohányozni.

— Hadd szívjak egyet — cigány kodott Kiss Sanyi.

Odaadtam neki a pipát, de ő nem is volt királynő.

— Sanyi után én jövök, — szólt az egyik Tóth.

— Hogyisne! Majd én! — kiabált a testvére.

— Én vagyok az idősebb!

— De én vagyok a nagyobb, meg az erősebb.

És összekaptak volna már a színészek, ha az egyik színésznő nem szólt volna közbe:

— Nekem is adjatok.

— Lánynak főzőkanál való, nem pipa, — vágtuk vissza.

Ekkor már mindnyájan a hóban gugoltunk és szívtuk a füstöt. Igy ülhettek hajdan az indiánok a békepipa körül.

Szinház, szindarab, minden messzire távolodott és előtérben állt a nagy újdonság, a rettenetesen büdös pipa.

A szemünk könnyes volt. Tóth Laci még hetykélkedett és hegyeseket köpött a hóba.

—Csak olyan rövidre tudsz? — szólt Kiss Sanyi — és kiköpött egész messzire.

A társaság férfi tagjai versenyre keltek Kiss Sanyival.

Csak én nem voltam ezzel az eltávolodással megelégedve. A lelkem sajgott a szomorúságtól, hogy a szép tervem igy a füstbe ment.

Hatéves fejel, szomorúan néztem a cimborákat, akik önfeledten pipáztak. Tudtam, hogy nemsokára jönnek értük, megérzik a szüleik, hogy pipáztak, elverik őket, lehet, én is kikapok és a színháznak örök re vége.

Elvettem tőlük a kialudt pipát hónom alá fogtam az újságot. Lassan felfelé indultam.

A téli homály kezdte betakarni a friss havat. A körtefa alatt állott a hetyke Tóth Laci és rettenetesen hányt. A többiek a fejüket fogták a lányok kacagva visongtak.

Bementem a szobába.

Szünidőben

Szünidőben nagyon busulok,
Ha az én drága tanitónénimre gondolok.
Ő tanított engem irni, olvasni
És ezt a sok tanulságot az eszembe belevésni.
Elgondolom százszor azóta is,
Hogy vajjon ő gondol reám egyszer is?

Oláh Rózsika II. oszt.

A szépirásfüzet esete . . .

Nem tudom, hogy elmondjam-e
Mi a mai nap esett,
Földrajz után, hogy kijöttünk
Szépirás következett.

Mire ismét vissza mentünk
A füzet már ki volt osztva,
A fiuk meg egymásután
Ugrottak be a padokba.

Gajdoss Zoltán nagy ijedten
Pottyant le a helyére,
Nem találta ott füzetét
Rémület száll fejére.

Mindjárt bejött most tanár úr,
Gajdoss Zoli jelentette,
Hogy füzete amibe ir,
Azt hiszi, hogy hazavitte.

Hej! tanár úr összeszidta
Gajdoss Zolit igazán,
Aztán hamar érte küldte,
Hogy hozza el szaporán.

Gajdoss Zoli szedte lábát,
Amint csak birt úgy futott,
Hogy füzetét megkeresse
Mint hitte, otthon hagyott.

De tévedett, mert füzetét
Nem lelte meg otthon se,
Szomoruan ballag vissza,
Hogy a rossz hirt jelentse

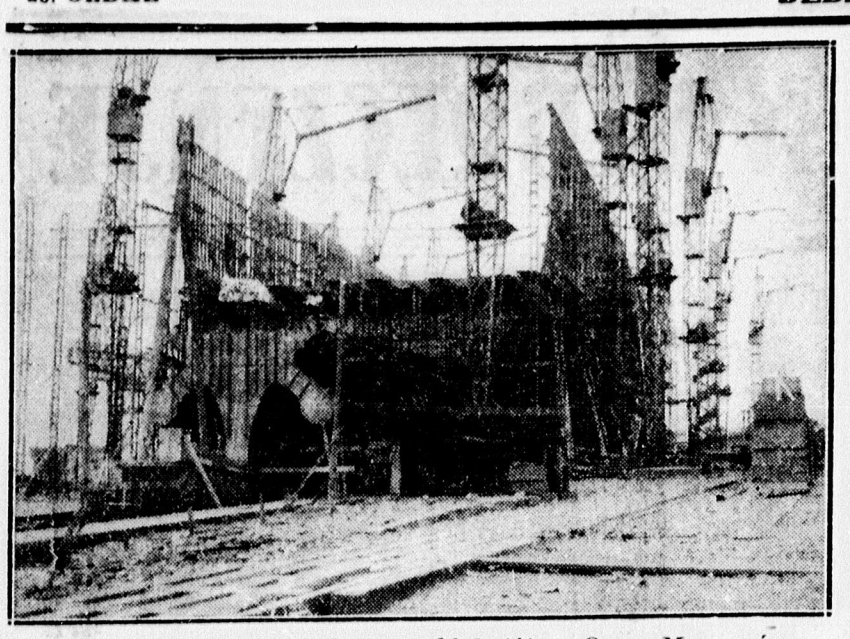
Jajj, erre kitört a vihar,
Szegény Ménes reszketett,
Mert ő volt ki kiosztotta
Fiuknak a füzetet.

— Hová tetted rontom-bontom! —
Döng a tanár úr szava.
Szegény Menes úgy megijedt
Reszketett, mint kocsonya.

Gajdoss Zoli lassan, lassan
Emlékezik mindenre,
Tán azt a fránya füzetet
Táskájába rejtette.

Hogy került a füzet oda
Gajdoss Zoli nem tudta,
Hogy rend a lelke mindennek
Biz ebből megtanulta!

Jablonczay Juhász Zoltán
gimn. tanuló.

Épül a világ második legnagyobb hajója, a Queen Mary mása, ennek a neve »552« lesz.

Marconi a ravatalon. A napokban elhunyt világhírű feltaláló
Marconi senator a ravatalon.

A méh és a pillangó

Virágot fakasztó, életet érlelő napfényes nyári délután volt A fák roskadó ágai már nehezen tudták lombjaik között rejtegetni érő gyümöleseiket. Csiesergő madarak friss életkedvvel szelték a levegőt. A virágoskert mámorító illatárt küldött szerteszét a pajzán, könnyű kis nyári szellő szárnyán.

A lugasban két szöszke gyermek fej búvik össze. Közös kincsük, egy üveg méz felé hajladoznak szorgalmasan, mit csak az imént hizelegtek ki anyukájuktól. Boldogan kanalazzák, nyalogatják a finom édességet. Hiába törleszkedik most hozzájuk kedvencük, a Susi cica. Csak a kis Irénke szól le neki egyszer nagy komolyan.

— Sucikám, te ezt úgy se szereted, hiába is adnék belőle.

A szomszédból éles gyermekhang csendül át.

— Irénke, Linuska, kiszabadult egy szép pillangó a hálómból. Fogjátok meg, majd átmegyek érte. Láttam, odarepült.

Irénke tágranyitott szemmel néz a mézesüvegre. Nem is hallja a szomszéd fiúcska szavát, mert a rémület lett úrrá rajta. A méz felszínén egy, az édesség tengerétől megrészegültl kis méhecske rabolta az ő finom nyalánkságukat. A kis gyermekszív hangosan dobogott de a kiáltás a torkán akadt.

Pedig, hej, de jó lett volna, ha kiáltani tudott volna, figyelmezteti testvérét, hogy jaj, vigyázzon, veszedelem fenyegeti, éppen onnan ahonnan mai boldogságuk, a mézozsonna származik. S lám, lám, az a szeles Linuska, nem néz kis huga kétségbeesett arcocskájára, hanem csak annak a csodálatosan szép, ragyogó színekben pompázó pillangónak szeszélyes útját figyeli, ki mit sem sejtve szálldos, szintén az édesség felé.

Linuska feszülten figyeli az alkalmas pillanatot, hogy elfogja a kis szökevényt s nem látja — de talán meg se értené — a kis méhecske hódoló zümmögését, ki a lepkéhez szól, az ő szürke, dolgos életének bálványához.

— Oh, te csodaszép teremtés, kit annyiszor megbámultalak már! Jer, jer ide, átadom néked ezt a mérhetetlen mennyiségét az édességnek, csak azt engedd meg, hogy közeledbe maradhassak és nézhesselek.

A pillangó kevélyen bólintott és leröppent a hódolója mellé, ki felemelkedett az üvegből, hogy átadja helyét a könnyű kis pillének.

— Hopp, megvan.

Ez a Linuska diadalkiáltása volt s a lepke két keze közt vergődött. Igen ám, de vele együtt a méhecske is.

— Hej, ismét elfogtak! Pedig okulhattam volna, hisz a szomszéd ban is a mézes kenyér felett fogott el egy fiú — jajongott a pillangó.

— Oh, csakhogy a közeledben vagyok. — mondta boldogan a méh.

— Hallgass! — rivalt rá tarka társa — Hogy lehetsz ilyen kegyetlen. Nem látod, hogy gyönyörű himporom mind lehullik ebben a vergődésben? Neked van fullánkod. Szúrd meg rabtartónkat, hogy kimenekülhessek.

— De nem tudod, hogy én akkor meghalok? A fullánkom szúrásával az életem is kiszakad! S azonkívül nekem mézet kell vinni a családomnak.

— Mit bánom én azt — mondta haragosan a lepke s még toppantott is volna, ha a pillangók tulnánnak toppantani. — Ez az a nagy szeretet, amit folyton a fülembe sugdostál reggel óta? Persze, ha áldozatot kell hozni, akkor már bölcselkedsz, ugye? Ha igazán szeretsz, akkor nem gondolkozol, hanem mindent elkövetsz, hogy kiszabadíts.

A méhecske még egyszer megsimogatta szárnyával a megtépett színes pillangószárnyakat, aztán nagy erővel döfte bele fullánkját Linuska kezébe, ki éppen akkor érttette meg kis húga ijedt dadogását.

— Linuskám, jaj, méh ... méh van ... ott van, jaj, a kezedben!

De már akkor késő volt. Linuska visítva kapta szét két tenyerét s míg a lovagias, becsületes, dolgos kis méh holtan esett le a poros földre, addig a könnyelmű, élnivágyó lepke, mit se törődve az érte elpusztulttal, vídám, táncos cikk-cakkban fölfelé repült, hogy tovább örüljön az édes, a gyönyörű élet szépségeinek, újra mézet keresve.

Irta:

Aba Ildikó
Svetits int. IV. gimn. o. tan.

Akácvirág

Akácvirág, fehér akácvirág
Illatod nékem szebb életet ád.
Mikor sétálgatok
Szép lassan alattad,
Szívem azt dobogja,
Istenem de szép vagy!
Mikor elérkezik
Gyorsan elmulásod,
Lelkem zokog,
Bánatosan sír,
Fehér virágodat,
Hogy nem látom többé

Oláh Erzsike
tégláskerti IV. elemista.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Már régen nem írtam levelet Imre bácsinak. Most írok. Itt nagyon jól érzem magam. Nagyon jól telnek elfele a napok. Most nem írok itt semmit, hanem a jövő héten fogok írni, mesét, elbeszélést és verset. Csak arra kérem Imre bácsit, hogy legyen szíves elküldeni azt a lapot, amelyben van valami írásom. Majd ha bemegyek szeptemberben kifizetem. A vonat című elbeszélést legyen szíves közölni a legközelebbi számban, ha még nem tetszett volna.

Szivélyes üdvözlettel Simon Miklós gimn. tanuló.

Kedves Imre bácsi!

Itt küldöm ismét egy versemet. Ha jónak tetszik találni, tessék szíves lenni közölni. Egyben kérem Imre bácsit, hogy a IV. gimnáziumot tessék I. kereskedelmire kijavítani. Üdvözli Imre bácsit Vincze Mária.

Kedves Imre bácsi!

Nagy volt a meglepetésem, de nevettem is, mikor láttam hogy a „Tulipántól a muskátliig" c. elbeszélésem mellől a nevem lemaradt. Pedig határozottan emlékszem rá, hogy én odaírtam. Ugy látszik a szedés körül volt valami baj.

A vakációban jobban ráérek írni és így most ujabb elbeszéléssel keresem fel a kis lapunkat, remélve, hogy tetszeni fog Imre bácsinak.

Igaz tisztelettel Bartha József.

Kedves Imre bácsi!

Mikor e sorokat tetszik olvasni, én már Balatonkáptalanon élvezem a vakáció gyönyöreit. E levelet egyik barátom gondjaira biztam, aki lesz szíves eljuttatni Imre bácsihoz, mert nem akarom, hogy míg oda leszek, kifogyjon verskészletem.

Örömmel megyek s remélem, hogy a sok változatosság sok és szép verstémát fog adni, amit itthon szintén örömmel fogok kidolgozni. Most pedig „jó munkát" kívánok Imre bácsinak. K. Nagy Imre.

Kedves Imre bácsi!

Itt küldön ismét egy kis versemet, ha jó akkor tessék közölni. Hálás köszönetet mondok egyben az adományozott jutalomkönyvért.

Tisztelettel Oláh Rózsika.

Aba Ildikó. Már azt hittem, hogy végképpen elkerülsz bennünket. Örömmel vettem kézbe leveled és minden ujabban küldött írásodat sorra leadom. És talán mondani se kell, hogy az ezután gyakrabban küldött irásoknak még inkább fogok örvendezni. Köszönöm jókívánságodat és neked is remek nyaralást kívánok.

K. Nagy Kálmán. Verseidből választottam és kevés javítással sorját ejtem a közlésnek. Egyetlen egy baj azonban van: mi, amint magad is láthattad, gyermekujságot szerkesztünk, éppen ezért semmiféle szerelmes verset nem tudunk közölni. Ez érthető. Azért arra kérlek, hogy a hozzánk küldendő verseket te magad válogasd meg és csak azt küldd el, ami nekünk való. Persze ismételten kérlek arra is, hogy csak a papir egyik oldalára írj. Jó vakációt a Balaton mellett.

Ecsedy Béla. Emlékszem egykori hűséges rejtvényfejtő munkádra, semmi akadálya nincs annak, hogy most is dolgozz nekünk. Mindig szivesen látjuk a régi barátaink levelét és ha szorgos fejtő, vagy munkatársi munkát végeznek, akkor semmi akadálya nincs annak, hogy újra, meg újra ajándékkönyvvel lepjünk meg annak idején.

Helyreigazítás. Legutóbbi Igazságot Magyarországnak című rejtvényünkről elmaradt ifj. Meszlényi Iván neve, aki tervezte azt a rejtvényt. Ime a technikai okokból lemaradt nevet most pótoljuk. — Hasonló sors érte Bartha József kedves munkatársamat is, akinek „Tulipántól a muskátliig" című ügyes elbeszélése mellől maradt le a neve, pedig megérdemli, hogy mindenki tudja meg, hogy ő írta.

E heti könyvjutalmat Huszár Károly, Faragó Julia, Vargha Csaba és Kathó Jenő kapták. Könyvjutalmukat szerdán délután fél öt órakor átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

Fiatal lányok olvasmányai

„A sportszenvedély a mai fiatal lányokat nem tudja megfosztani az olvasás gyönyörűségétől", — írja egy francia ujság, amely körkérdést intézett a modern lányokhoz, hogy mik a kedvenc olvasmányaik s a beérkezett válaszok alapján az ujság megelégedéssel állapítja meg, hogy „ezek az olvasmányok számtalan esetben igen magas nivót képviselnek."

A „Racine-lyceumban" a tizenhárom-tizennégy esztendős lánykák igyekeztek minél fényesebb neveket megjelölni kedvenc íróik gyanánt.

„Rolland Romainért rajongok — írja az egyik növendéklány, — viszont sehogyse tudom méltányolni Verne Jules ízlését."

Egyik növendéktársa össze-vissza sorolja fel a leghiresebb neveket:

„Legszívesebben Flaubertet olvasom, Homerost, London Jackot, Racinet és Sand Georgeot."

S lehetetlen egy kicsit nem bizalmatlankodnunk, hogy a fiatal lány abban a törekvésében, hogy érdekessé tegye magát, olvasta-e csakugyan ezeket a szerzőket is, vagy csak „felvágott" egy kicsit.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

MINDENKI NYER! Akik az e rovatban megjelenő rejtvények megfejtését hétről hétre beküldik és 200 pontot gyűjtenek, 2-2 kötet könyvet kapnak. A lekészült rejtvények fölé odaírtuk, hogy azok megfejtése hány pontot eredményez. Ebbe a pályázatba bármikor beléphet! Ha már egyszer elérte a 200 pontot, előről kezdheti a pontgyűjtést. Ha az egyik héten nem adta be a megfejtését, pontlevonás nélkül, beküldheti a következő héten.

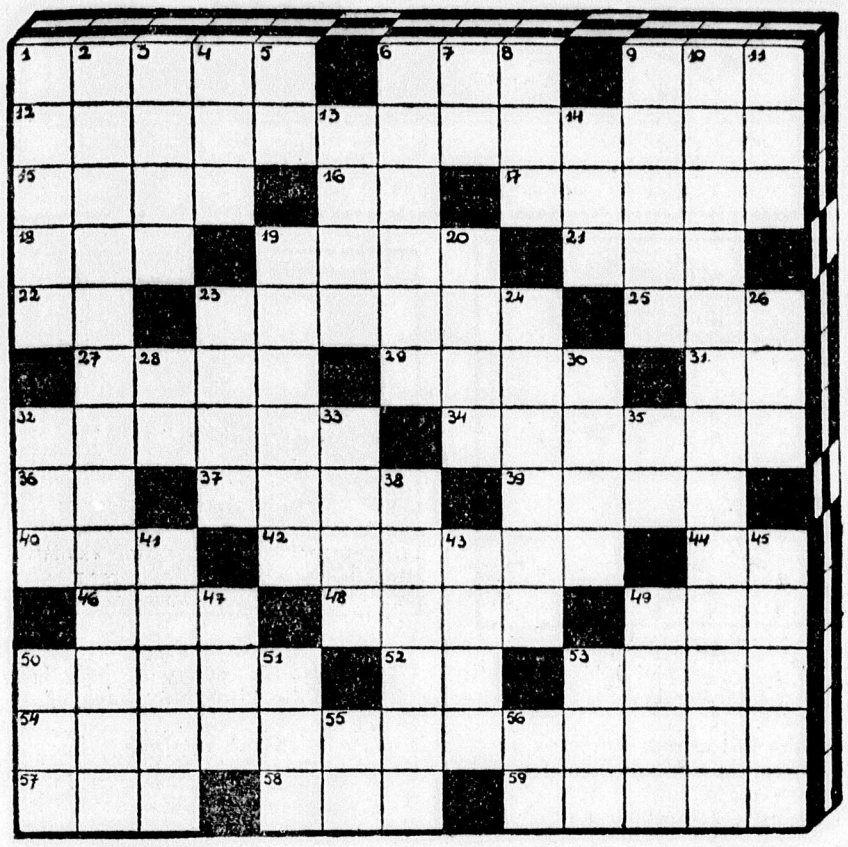
Rovatvezető: **Boross György**

TUDNIVLOK: Beadási határidő: péntek este 6 óra. A borítékra ráírandó! Rejtvény. A megfejtéseket lapunk levelesládájába kell bedobni. Vidékiek levelezőlapon is beküldhetik a megfejtésüket. Szelvény mellékelése kötelező! Szelvény nélküli pályázatok érvénytelenek. Hétfőn délután 3-5 óra között bárkinek felvilágositásokat ad a rovatvezető a szerkesztőségben. A megfejtéseket két hét multva hozzuk nyilvánosságra.

Négy hosszu sor várja

Készítette: Szegedi Júlia, Bercsényi ucca 25. sz.

Megfejtése: 20 pont.

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintessorok:

1. Színésznő.
6. Ilyen tan is van.
9. Vissza: kávéalj.
12. Zenei előírás, a. m. izlés szerinti gyorsasággal.
15. Igazgató.
16. Vissza: dorgál.
17. Kereskedelmi műszó.
18. Beszédrész.
19. Dal, nóta.
21. Mátka.
22. Rag: -re párja.
23. A cselekedet rugója.
25. Festészeti tanulmány.
27. Hegyes fegyver.
29. Fém.
31. Betű — kiejtve.
32. Női név.
34. Vulkanizált guml.
36. Szigetlakó nép.
37. Levegő — nemzetközi megjelölése.
39. Pusztító.
40. Tisztítószer márka.
42. Hadihajó.
44. Nemzetközi futballdíj rövidítése.
46. Az emelő egyik karja.
48. Angol kisasszony.
49. Női név.
50. Női becenév (ék. hiba).
52. Az olasz skála második hangja.
53. A rádióhullámok továbbítója.
54. Zenei műszó: egy spanyol tánc időmértéke szerint.
57. Vissza: pestmegyei kisközség.
58. Jugoszláviai város.
59. A nap a Zeniten áll.

Függőleges sorok:

1. Zenit ellentéte.
2. Krokodilusokat tenyésztenek itt.
3. „A király" — olaszul.
4. ...-Hai-Vei, kínai város.
5. R. T. — németül.
6. Aréna-hős.
7. Fölöttünk van.
8. H_2O.
9. Magból lesz.
10. A cirkusz porondja.
11. Állatkert — Berlinben.
13. Síkság.
14. Nagyhatalom.
19. Díszes.
20. Ada-...., sziget a Dunában.
23. Fejének része.
24. Férfinév.
26. Lóversenyműszó.
28. Felügyelő!?
30. Zordon.
32. Község Torbágy mellett.
33. Krisztus ezen a nyelven beszélt.
35. N. T.
38. Egyiptomi istenség.
41. Iz.
43. Ruha része.
45. Karját a karjába ölti
47. Törpe — közepe.
49. Női név.
50. Egykor híres labdarugócsapat volt.
51. Görög törzs.
53. Késnek van.
55. 501 — Rómában.
56. Vissza: az olasz skála első hangja.

Detektív iskola

Háry Hektor első kalandja.

Megfejtése: 10 pont.

Háry Hektor még ismeretlen az olvasók előtt. Nem akarom leírni külsejét, csupán csak annyit említek meg, hogy nyugalombavonulásáig államrendőrségi detektív volt Debrecenben. Mint ilyen világhírre tett szert. Ha esetleg még Ön nem hallott lélegzetelállító kalandjairól, melyek megszerezték neki a „világhírű debreceni detektív" nevet, úgy én most előadom egyik híres kalandját, melyet a minap beszélt el az egyik kávéházban. De adjuk át a szót hírneves hősünknek:

— Életem legveszedelmesebb feladata az utolsó bravurom volt! Egy napon azzal bízott meg Kibúvó Kelemen detektívfőnök, hogy **élve** fogjam el a város leghirhedtebb banditáját: Marcona Mátyás. Hét gyilkosságot és számtalan rablást követett el a városban és a környéken. Hátamon tangózott a hideg, ha feladatom veszélyes voltára gondoltam. Marcona Mátyásról megjegyzem, hogy nem sokkal megbizatásom előtt, őt kollégámat küldött el a másvilágra éppen akkor, amikor ártalmatlanná akarták tenni. Hangsúlyozom, hogy Marcona megesküdött arra, hogy élve nem engedi magát elfogni!

Hosszas kutatás után sikerült megtalálnom a páciensem búvóhelyét. Lesbe állottam és megvártam míg haza érkezik. Ezután nesztelenül behatoltam a barlangjába. Kényelmes, fényüzően berendezett szobában találtam magamat. A menyezetről hatalmas csillárok ontották a fényesőt, mely ezer irányban szóródott széjjel a rablott drágaságokra. Marcona az ágyon feküdt. Belépésemet nem vette észre. Óvatosan körülnéztem. Mindjárt az első pillanatban gyanus volt előttem egy villanycsengőgomb, amely az ágy mellett egy kis asztalkán állott. Egy pillanat századrésze alatt átvillant az agyamon, hogy ez semmiesetre sem lehet villanycsengő. Jobban körülnézve észrevettem, hogy a vezeték, — körülfutva a falon, — egy hatalmas ládában tünik el. Ez csakis pokolgép lehet! Tudtam azt, hogy Marcona minden volt, csak „társas lény" nem! Mindig egyedül dolgozott! Senkit sem tűrt meg a maga közelében! Igy tehát szolgát sem tarthat!

Elragadtatva tapsoltunk a nagyszerű következtetéseken Háry Hektor láthatóan élvezte az ünnepeltetést, majd a dráma végének elmondásába fogott.

— A zsebemből előhalásztam a késemet és annak borotvaéles pengéjével egyszerre elvágtam a vezeték mindkét irótját. A másik pillanatban az ágyhoz ugrottam és revolveremet a banditára szegezve, megadásra szólitottam fel!

— A bandita utolérhetetlenül gyors mozdulattal megnyomta a gombot, miközben gúnyos hangon a következő kijelentést tette: „Velem jössz a pokolba cimbora!" A következő percben már a kezén volt a bilincs. Csak ekkor vette észre az elvágott vezetéket. Bekisértem és most lakat alatt ül az ipse.

Talál-e valami kivetni valót Háry Hektor elbeszélésében?

Lóugrás szerint

Megfejtés: 3 pont.

Z	A	R
I		S
U	T	A

CSAK UGY MONDOM, HOGY...

...az 1937 július 18-iki számunkban leközölt rejtvények helyes megfejtése a következő:

Ha már nagyon unatkozik...
Repülj fecském.
Három a kislány.
Lengyelország.
Hédervári Kont.

Vajh' ki ő? Mikszáth Kálmán.

Hol is olvastam csak? Ady Endre: A halál lovai.

Lóugrás szerint: Napoleon.

Szótagrejtvény: Viktória.

MINDENKI NYER!

5. számú szelvény.

Név: .....

Pontos cim:

Foglalkozás:

HOL IS OLVASTAM CSAK?

Megfejtése: 5 pont.

(Állapitsuk meg, hogy ki irta és mi a címe annak a költeménynek, amelyből az alábbi sorok valók!)

„Hajh azóta csak bút látott,
Hogy a gazda sirba szállott:
Gyermekei szétfutottak
Napkeletnek, napnyugatnak,
S a szegény nő elhagyatva
Ugy maradt, mint a szedett fa."

SZÓTAGREJTVÉNY

Megfejtése: 5 pont.

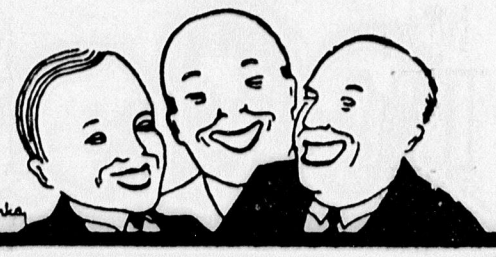
a a á bel ges gesz gó gyil ha
ir ka kos ló lom nye ra rab
rany ri se só tás te var vár.

Meghatározások:

1. Erdélyi város. Itt esett el Petőfi.
2. Az első gyilkosság áldozata.
3. Bűnöző.
4. Maróni.
5. Nyári munka.
6. Európai főváros.
7. Füzet.
8. Domb.
9. Nemes fém.
10. Énekes madár.

A fenti szótagokból, — a meghatározások értelmében, — állítsunk össze tíz fogalmat. Helyes megfejtés esetén ezek kezdőbetűi — felülről lefelé olvasva — Makkai Sándor egyik regényének címét adják. (Ez küldendő be.)

LUDAS MATYI

A világ humora

Németország

1.

— Mutti...

— Nincs időm.

— Mutti...

— Mondom, hogy nincs időm. Mit akarsz?

— Mutti! Mit csinál a szél, mikor nem fú?

2.

— Soffőr — kérdi útközben Pellmann, — biztosan elérjük a vonatot?

— Mérget vehet rá — feleli a soffőr — a gazdám megígérte, hogy kirug, ha vissza hozom.

3.

Wost kockázik.

— Igyak még egy pohárral, ne igyak? — tépelődik. — Kockát vetek. Ha páros jön ki, iszom még egy pohárral, ha páratlan, nem iszom.

Kockát dob s rendel még egy pohárral.

— Szóval páros jött ki — mosolyog a pincér.

— Páros. De kilenczer kellett dobnom, míg páros jött ki.

Amerika

1.

Dél-Dakota egyik városának egyik tekintélyes polgára vakbélgyulladásban megbetegedett s a városi kórházba szállították.

A helyi ujság esti kiadásában aznap a következő hir jelent meg:

„Közszeretetben álló polgártársunkon, Smith Georgon a városi kórházban a holnapi nap folyamán vakbélmütétet hajtanak végre. Nevezett polgártársunk özvegyet és három árvát fog hátrahagyni."

2.

Filmdiva Hollywoodban, legujabb fegyeséhez:

— Szóval ez itt a te kastélyod?

— Ez, drágám.

— Mulatságos... Minden olyan ismerősnek tetszik itt nekem. Biztos vagy benne, hogy már nem voltunk egyszer házasok?

Franciaország

1.

A párisi képviselőházban az egyik képviselő jobbkarja alatt is, balkarja alatt is egy-egy irattáskával jelent meg.

— Mi van a jobboldali irattáskában? — kérdik tőle.

— Érvek az uj adók ellen.

— És a másik táskában?

— Érvek az új adók mellett. Ugyanis most még nem tudjuk, hogy melyik párthoz fogunk csatlakozni.

2.

Bernard Tristan egy divatos iróval sétál Párisban, akinek a szerénység egyáltalában nem volt főerénye. Mikor ahhoz a házhoz értek, amelyikben valamikor Huysmans lakott, az iró az emléktáblára mutatott s félig komolyan, félig tréfából megkérdezte:

— S vajjon mit fognak irni az én ajtóm fölé, ha meghalok?

— „Butorozott szoba kiadó" — mormogta Bernard a szakállába.

Dánia

1.

A poste restante levelek kiadóablaka előtt.

— Van levelem? — kérdi Jörgen.

— Milyen jeligére?

— „Egő türelmetlenség."

A tisztviselő bólint:

— Igen, a levél már hat hete hever itt.

2.

— Mikor vetted észre először, hogy szeretsz?

— Mikor rájöttem, hogy mindig bosszankodtam, valahányszor hülyének neveztek.

Oroszország

Néhány külföldi, az egyik kapitalista ország proletárjainak képviselői tanulmányútra mentek Oroszországba, hogy megismerjék a „szovjetparadicsomot". Moszkvába az egyik hatalmas népbiztoshoz is bebocsátották őket.

A népbiztos a legszeretetreméltóbban felelget kérdéseikre, mikor csak az egyik külföldi hirtelen szinte megbűvölve bámul az orosz hatalmasság íróasztalára. Egy nagy köpőcsésze állott az íróasztal közepén.

— Bocsáss meg, elvtárs — bátorkodott végre neki a külföldi, — lehet, hogy kérésem tolakodás, de hát tulajdonképpen miért tetted a köpőcsészét az íróasztalodra?

Ez a kérdés azonban már tulsok az elvtárs urnak s dühöngve ordit a kérdezősködőre:

— Ez az én köpőcsészém, érted? És oda állitom, ahova akarom!

Rabinovics népbiztos dolgozószobájában hasonló tapasztalatot szereztek az elvtársak. A szoba fényüzéssel volt gerendezve, de valamilyen érthetetlen okból az egyik szék a mennyezetre volt szegezve. Rabinovicsot is megkérdezte az egyik külföldi elvtárs, hogy mi a célja a szék különös elhelyezésével?

Rabinovics is dühbe jött:

— Az én székem — ordította — s oda teszem, ahova akarom!

Végül engedélyt kaptak a külföldi elvtársak, hogy Sztalint is meglátogassák.

Sztalin barátságosan kérdezte őket a szovjetbirodalomban tett tapasztalataikról. Az elvtársak elmondták, mit láttak, tapasztaltak s nem hallgatták el a köpőláda és a szék különös elhelyezését sem.

—, No ezen ne akadjatok fenn legyintett Sztalin, — mind a két elvtárs kissé bolond, ha őszinte akarok lenni, igazi idióták.

— No, de ha idióták — merészkedett az ellenvetéssel az egyik külföldi elvtárs, — akkor hogy tehetted őket olyan jelentős helyekre?

Erre azonban Sztalin is dühbe jött s magánkivül ordította:

— Ez egyáltalán nem tartozik rátok! Ezek az én idiótáim és oda teszem őket, ahova akarom!...

Svédország

— Hogy vagy megelégedve az új szobalányoddal?

— Sehogyse. Egész nap semmit se csinál s azt is kedvetlenül.

Hollandia

— A te feleséged csakugyan az amazonok gyöngye lehet. Hallom, még a cipődet is lehuzza, mikor hazamész a klubból.

— Hát tudod, nem egészen úgy áll a dolog. Lehuzza a cipőmet, de nem akkor, mikor hazamegyek a klubból, hanem mikor el akarok menni a klubba.

Anglia

— Miért mondta az imént Smith kisasszonynak, hogy énektanulmányai befejezése végett okvetlenül Itáliába kell mennie? Hiszen egyáltalában nincs tehetsége!

Románia

— Ön azt mondja, hogy az ura a klinikán fekszik, holott, mint ma hallottam, a fogház kórházában van. Miért van ott?

— Betegség miatt, igazgató úr.

KIADÓS SZEREP

— Valami Shakespeare-kosztümben szeretnék megjelenni a művészek álarcos bálján. Mit ajánlanál?

— Öltözz talán a Két veronai ifjúnak.

HÓESÉS

A meteorológiai intézet jelenti: Az éjjel embermagasságú hó esett.

— Maga mit csinál, szomszéd úr?

— Teázom a második emeleti balkonon. És maga?

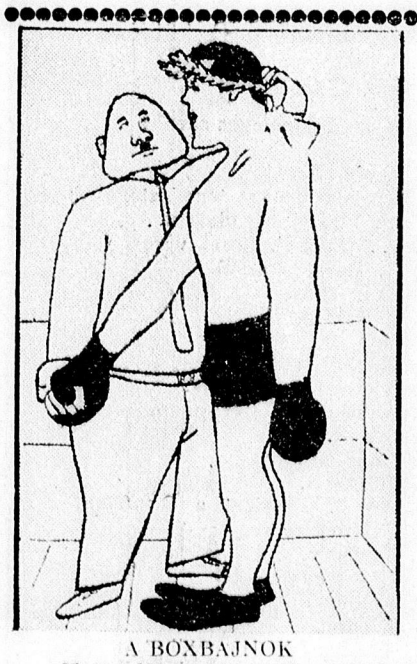
— Én csak kikerékpározok az állomásra.

HANGOS FILM

— Nagyszerű, sohasem hallottam még La Hotte kisasszony hangját ily tökéletesen visszaadva.

— Psszt! Hiszen az a papagáj...

A BOXBAJNOK

— Egész Németország ünnepli önt, nagyrabecsült mester!

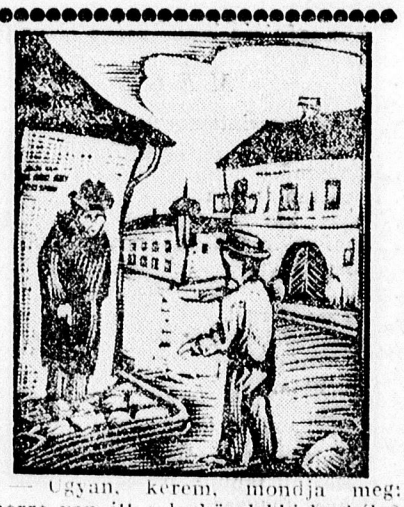
— Pah, mit jelent az? Össze-vissza hatvanmillió ember...

Védekezés.

A törvényszék előtt notórius pénzhamisító áll.

— Miért gyártott hamis bankjegyeket? — kérdi az elnök.

— Mit csináljak, nagyságos elnök úr, ha egyszer igaziakat nem tudok csinálni.

— Ugyan, kérem, mondja meg: merre van itt a legközelebbi borbély?

— Tessék csak errefelé menni, egyenesen, ahová a várnyomok vezetnek.

Móricka.

Móricka reggel jelentkezik a tanitónéninél.

— Tanító néni kérem, a nővérem kanyaróban fekszik.

— Azonnal takarodj haza és meg ne lássalak, amíg a nővéred meg nem gyógyúl!

Móricka összeszedi a könyveit és hazafelé indul. Utközben tünődve így szól:

— Vajjon meg kellett volna mondani a tanító néninek, hogy a nővérem nem Debrecenben fekszik, hanem Szegeden?

Vámospércs község három nagy bánata

Miért nem rendezik már véglegesen a tagosítást! — Miért építik oda a községházát, ahova ellenzi az egész község! — Miért nem veszi házi kezelésbe a közlegeltetés nagy kérdését a község.

Vámospércs, 1937. július 30.

Eső után valamit javult a határ. Nem sokat, csak éppen enyhült valamit. Mert a vámospércsi föld olyan, hogy mindennap elkelne egy egy jó eső. De ha elmarad az eső, akkor nehéz esztendők szakadnak erre az ősi hajdu fészekre.

Erről külön nem kell ismertetést írni, mert közel tiz esztendő óta csaknem minden esztendőben megismerte Isten sújtó kezét a község földhöz ragadt szegény népe.

Kezdődött a csapások sora 1928. esztendőnek a telén, amikor kifagytak a szőlők. Azután jöttek az aszályok, száraz esztendők. És hogy teljes legyen a vergődés, hogy el lehessen mondani, hogy a szegény embert még az ág is huzza, belső bajok, bánatok is emésztik ezt a nagy községet.

Itt van a város tövében, közel a legfelsőbb megyei hivatalokhoz, járják is hellyel-hellyel a legmagasabb tisztviselői is a vármegyének, de mégis marad minden a régiben.

A mult hetekben járt kint a vármegye alispánja, akkor sokan hitték, remélték, hogy történik valami a három alábbi nagy keserűséget kiváltó bánattal, de a baj csak öregbedett, maradt minden úgy, ahogy nines jól. Éppen ezért fel kell már egyszer vetni a felelősség kérdését ebben a három kérdésben.

Elvégre annál fontosabb dolga, baja senkinek sem lehet, mint a segitség nyujtása. Aki pedig hivatalból intézi egy-egy vármegyének a dolgát, az hallgassa meg az inséges, nehéz sorban sinylődő földnépének panaszát, baját, keserűségét.

És ezeknek a panaszoknak, bajoknak megismerése, kivizsgálása után hozza meg rendelkezéseit, adja meg a segítésnek minden megadható módját. Ma olyan időket élünk, mikor minden perc ezerszeresen drága és minden elmulasztott, vagy későn juttatott segítség kiszámithatatlan nemzeti károkat okozhat és jóvátehetetlen romlást okoz azoknak, akiken segíteni akarunk ...

Miért nem rendezik a tagositás kérdését mielőbb

Egyik nagy bánata ennek a községnek az elmult esztendőben megejtett részleges tagosítás. Még 1936 ban elvégezte a tagosító eljárást végző bíróság azt a munkát, mely a községi határnak egyik jelentős részét, közel a falu alatti 1100 hold területen rendezte a birtok kérdését. A föld minősége szerint első osztályútól nyolcadik osztályú földig mindent magába foglal.

Szinte természetes, hogy a tagosítás alkalmával pontosan s meg elégedést kiváltóan a felosztást elvégezni nem lehet. Mindenki a jobb minőségü területen akarta a földet.

A közel 160 birtokos, legtöbb esetben törpe birtokos között felosztott földön a bíróság kijelölte, kimérte a földeket, előállott néhány birtokos, hogy ők megfellebbezik ezt a kiosztást. Ezzel függőben maradt a tagosítás mindaddig, míg nem rendeződik végleg az ügy.

Az a néhány elégedetlenkedő megakasztotta az őszi vetések megkezdését.

Megállott a munka. Ebből aztán teméntelen kára származott a község lakóinak. Mert volt olyan új birtokos, aki a kijelölés után mindjárt kihordta új földjére a trágyát, de már nem vethete be a földet.

Tavasszal megengedték, hogy legalább tavaszi vetést eszközöljenek a volt birtokosok a régi földjeiken. Akkor elhordták a régi földre a legtöbben a trágyát. Ez már munkatöbblet.

A kimért, kicövekelt mérnöki méréseket mutató területeket ismét összeszántották, aminek a Kuria döntése után ismét sulyos következménye lesz, mert a nagy költséggel fölmért földeket újra kell mérni. Szintén jelentős kár ...

De ennél jelentősebb az a kár, melyet úgy szenvedtek a gazdák, hogy nem lehetett őszi vetést végezni. Azt mondják ezek a kárvallott gazdák, hogy hozzávetőlegesen 30 vagonnal kevesebb lett ezért ebben az esztendőben a község szemes termése.

1100 hold földön maradt el a vetés és azok, akiknek csak ezen a területen volna kis birtoknk, nem arattak az idén a legnagyobb inség és megpróbáltatás elé kerültek a közelgő tél előtt ...

Miért építik oda a községházát, ahol ellenzi az egész község

Az egész országban közismerten Vámospércs nagy községben volt a legegészségtelenebb községháza.

Azt a régi, odukból álló épitményt nem is lett volna szabad községházának nevezni. Aki egyszer megfordult ott, az egész életében emlékezni fog arra az áporodott levegőre, amit ott szivott. Hát még akik egész életüket ott élik le különben sem egészséges ülő munkában ...

Ha jól emlékszünk, éppen ezért a közegészségügyi okokért még 1914-ben elhatározták az új község háza épitését. Evtizedeken keresztül mosta is az eső a községháza udvarán az épitkezéshez megvásárolt köveket. Mindig közbejött valami. Hol a háború, hol román megszállás, esetleg 160 percentes községi pótadó, melyek nyomós és sulyos okokból akadályozták meg az épitkezést. Ezelőtt tiz esztendővel aztán elszántan próbálta ujra megkezdeni az épitkezést a község. Nem ment. Uj iskolát kellett épiteni, adósság volt, fizetni kellett, fizette is a község, mert a kétszázharmincezer pengős adósságból kétszázezret kifizetett. A pótadót is sikerült lenyomni 60 percentre. Csökkentették az összes kiadásokat a község főbirója jár elől jó példával ezen a téren, a nyolc esztendős biráskodása alatt egyetlen fillér tiszteletdíjat, ami járna neki, fel nem vett, hogy végre hozzák rendbe a község ügyeit.

Mindenki érezte, tudta, hogy azért kell összehúzni magát a községnek, mert egyetlen egy kérdését meg kell oldani ennek a nagy közületnek, szégyenletes községháza helyett fel kell épiteni az újat. Mindenkinek magánügye volt az a kérdés, mindenki dédelgette a tervet, mindenki saját ügyének tekintette.

Végre eljutott a község oda, hogy adóssága apadván, az államtól pedig sikerült 13.800 pengőt kapni, egy 26.000 pengős költségvetéssel új községháza épitésére gondoltak.

Már, már együtt volt a pénz is, mikor arra került a sor, hogy hova épitsék a községházát. Helyesebben nem is került volna erre sor,

mert a községben mindenki egyetlen helyet tudott erre a célra, a régi községháza helyét, illetve ennek folytatásában azt a napos sarok részt, ahova évtizedek óta álmodták az új épületet.

Még az iskolás gyermekek is erről ábrándoztak, amint egyik esküdt mondja. Nem is gondoltak arra, hogy más felé vigyék. Nem addig, míg a kivitelre nem került a sor. Gyülést hivtak egybe, ahol nem kevés meglepetésre, majd elkeseredésre a jegyző azzal a javaslattal állott elő, hogy a községházát a szemközti piac tér, Hangya épület és ovoda udvaron fogják fölépiteni.

Fölényes többséggel leszavazták a nemvárt javaslatot a képviselő testület tagjai.

A jegyző és két, három ember megfellebbezte. Uj gyülést hivtak egybe. Az eredmény azonban azonos az előbbi gyülés eredményével.

Ismét leszavazták, sőt most már hallani sem akartak erről a felvetett gondolatról.

Ujra fellebbeztek. Harmadik gyülést hivtak egybe, de most már óvatosban, esütörtöki napra, dologidőben és bizony a községháza régi helyét védő előljárók, képviselők a mezőn voltak addig, míg nagyhirtelen megszavazták az óvoda udvarát a főleg üzleti, hivatali elfoglaltságú tagok, akiket bármely időben gyülésre lehet hivni.

Nagy felzudulás követte a hirt. Kaptak fühöz, fához azok, az egész előljáróság és képviselő testület, akik féltették az uj épitkezéstől a község nyugalmát. Felvonultattak nyomós érveiket a terv kivitele ellen.

Igy mondják el:

Mindenekelőtt lebontanak egy használható községi épületet, melynek évi 500 pengő bére marad el a községi bevételből. Itt volt ugyanis a Hangya szövetkezet. Kipusztitják az esztendők óta nagy gonddal dédelgetett piactér akácfáit. Hogy mit jelent ez a porban úszó Vámospércsen, nem nehéz kitalálni. Ezen a téren tartották, mint természetes központban a heti piacokat, most ezt se lehet többé. Ide szánták a község hadviseltjei azt a háborús hősi emlékművet, mely a vámospércsi hajdu ivadékok világháborús halottainak emlékét hirdetné. Most már erről se lehet szó.

Mindenek előtt és felett pedig sajnálják az óvodaudvart, ezt a tágas, kivánalmaknak minden tekintetben megfelelő udvart, ahol 160 gyermek ülhetett árnyékban, vagy élvezhette a napfényt. A község legszegényebb rétegének levegőre, frissülésre váró gyermekei.

Most nem lesz óvoda udvar.

Egészen bizonyos, hogy illetékes hatóságok is kifogásolják az ily elhelyezést, majd utasitják a községet uj óvoda épitésére, — hangoztatják az emberek.

Másik nyomós érv az, hogy ott, ahol most akarnak épiteni, valamikor három kút is állott. Köztük, egy hatalmas nyitott itató kút, melyet betömtek. A homoki negyven méteres kútban kiszapolódás után nagy üregek támadtak, kérdés, hogy ki vállalja az uj községházáért, mint magas épitményért a felelősséget, hogy nem fog süllyedni, repedni.

Ki vállalja, mert a nagyon forró hangulatú gyülésen a főjegyző ur azt mondta, — mondja az egyik esküdt, — hogy ő nem vállal semmi felelősséget. De ha nem vállal, akkor miért erőszakolta igy az épitkezést, mikor az egész község ellene van az ilyen megoldásnak. Hát nekünk, paraszt embereknek enny szavunk, ennyi belszólásunk se lehet, mint adófizető polgároknak a köz dolgába ...? Kié lesz az a községháza, a miénk, gyermekeinké, hát akkor miért keseritik el az életünket vele. Mi épitjük magunknak ...

Az elmult hét szerdájára a pótköltségvetés megszavazására uj gyülést hivtak össze.

A képviselőtestület elvetette a a költségvetésnek ezt a részét, ennek dacára pénteken már az ovoda udvarán vágták a diszbokrokat, fákat az épitkezésnek a helyet készitendők.

Miért, hogyan. Ebben még végleges döntés nincsen, ha eddig tudtunk várni az épitkezéssel, ezt a néhány napot is várják meg, mig törvényesen elintézzük ezt a kérdést, — mondja másik esküdt elkeseredetten. A költségvetésből hiányzó összeget mi nem szavaztuk meg, hat mire épitenek ...

Azok az érvek, melyeket az épittetők hoznak fel, nem érik meg, hogy a község nyugalmát feldulják. Esztétikai ok, északi fekvés és más ilyenek, hiszen a sarok, ott a mai községháza végében olyan esztétikus, olyan napos, hogy jobb se kell, viszont semmi olyan akadály nines, mint ott, ahova akarjak épiteni.

És minek falura emeletes községháza. Ott épitenek emeletes épitményt, hol kevés a telek. Vámospércsen bőségesen van. Kinek, minek az érdeke az, hogy

emeletre huzzák az új községházát.

Nem tudjuk elképzelni, hogy ilyen érdekek miatt kell elkeseríteni a lakosságot. Nyiltan megnyilvánult a nép véleménye, mikor leszavazták a hivatalos indítványt. Kint járt a vármegye alispánja is, hát miért nem hallgatta meg, hogy mi a lakosság óhaja. Ez az építkezési megindulás önkényes, diktatorikus, meg se várják a költségvetésből hiányzó összeg megszavazását, már építkeznek.

Valaki felelős ezért, valakinek helyt kell állani, vizsgálja ki a vármegye alispánja, mert a község nyugalma, fejlődése, jövendője ezt követeli...

Miért nem veszi házikezelésbe a közlegeltetés nagy kérdését a község

Harmadik nagy bánata a községnek, hogy nincs alkalmas közlegelője. Annak idején legelő nélkül maradt ez a terület.

Csak legutóbb is hivatalosan állapította meg a gazdasági felügyelőség, hogy Vámospércsen a jószágállománynak megfelelő legelőterület nem áll rendelkezésre.

Most lássuk, hogy oldják meg a legeltetés kérdését ebben a nagy jószágállományú községben az emberek. Van a községnek kb. kétezer hold saját birtoka. Persze bérbe van ez a birtok. Egyik távol a községtől, a másik a határban. Ez a birtok 550 holdnyi. Ezt a földet béreli Villongó név alatt egyik törpebirtokos községi ember. 12 pengőt fizet holdanként.

A szerződés úgy szól, hogy ez a bérlő tartozik minden községi embernek legelőt biztosítani a bérelt földből, még pedig úgy, hogy lábasjószágonként másfél holdat adjon.

Ezért holdanként 12 pengőt és 10% felárat fizetnek a legeltető gazdák. Ez a megkötöttség látszatra nagyon jól hangzik s azt hihetné mindenki, hogy a bérlőt tönkre teszi, mert ugyan bizony miért veszi ki 12 pengőért a földet, ha csaknem ugyanannyiért meg ő adja ki legeltetési célokra. Hát kérem nem egészen igy van. Mert az idén pl. csak kétszázhatvan, nyolcvan holdat vettek igénybe a gazdák, ennyire szólóan jegyeztek bérletet.

A fentmaradó több, mint 200 holdat aztán a bérlő kiadja hasonlóan törpebirtokos, vagy birtoktalan kisembereknek még pedig úgy, hogy két holdnyi területből öt nyilast mér ki, ezeket a nyilasokat aztán a föld értékes, vagy kevésbé értékes volta szerint adja jóval magasabb bérösszegért ki a szegény embereknek.

Vagyis, bérlő és a község földjének bérletéből albérleteket csinálni igen ügyesen, de nem szociális szempontok szerint.

A legszegényebb földnélküli jánosok fizetnek a községi földekért, nyilasonként olyan összeget, mely a község számára elvész, de az ügyes bérlőnek nagyon szép jövedelmet biztosit.

Rokkantak, hadviseltek, szegény emberek lesznek igy adózói egy másik társuknak, — azért, mert kényelmi, vagy más okok ezt diktálják rá a község lakosságára. Az elmult esztendőig hét éven keresztül a bérlő mindig a legrosszabb minőségü földet adott oda legelő céljaira, mert a jobb földeket jól kiadhatta bérbe.

Igy sikerült elérnie, hogy senki, vagy nagyon kevesen jegyeztették a jószágukat legeltetésre, mivel a 12 pengős összeg lefizetése után akárhányszor előfordult, hogy a siralmas, aszályos esztendőben nem tudott mit legelni a jószág.

Ezidén jobb földet adott legelő célokra a bérlő, de ez is tengeriföld volt tavaly, ahol most is ott »viritanak« a csutkaszárak, a keleti része pedig ma is kopár homokhegy, melyen már semmi sines. Igy természetesen inkább legeltetik a péresiek dülőutakon, utak mentén jószágaikat, mintsem kihajtsák a közlegelőre, ahol nincs mit ennie a jószágnak még akkor se, ha egyes alantas területen eső után zöld a mező. Igy nem lehet gazdaságos jószágtenyésztést folytatni.

Vámospércs Debrecen alatt van, sok a tejet behozó tehenes gazda, akik csak nagy üggyel, bajjal tudják nyári időben legeltetni jószágaikat, holott olyan, de olyan egyszerű volna itt a megoldás.

Vegye házikezelésbe a község ezt a legelőbirtokot.

Az az ellenérv, hogy sok bosszúsággal és adminisztrációval jár, már az első lépésnél megbukik. Ha egy egyszerű embernek, akinek nincs is elég garanciája erre a nagyobb bérletre, ilyen szépen eladminisztrálja ezeket a bérleteket és nyilván nagyon szépen is keres még mellette,

akkor a községnek százszorosan megéri, hogy házi kezelésbe vegye és mind az ötszázötven holdon mintaszerű legeltetéssel biztosítsa a fejlődő állattenyésztést. Minden fillér, ami a község javából, ha mindjárt a törvényes keretek között is, idegennek a kezébe jut, gyöngíti a közületet. És ez az ezer csapástól sujtott község végre ezen a téren is találjon önmagára.

Nem titok, hogy az ország egyik legelesettebb közülete, hát akkor miért olyan gavallér, hogy adományokat juttat ugy, hogy közben a legszegényebb réteget még súlyos kiadásokkal is sujtja, mint törpe bérlőket.

A most következő gazdasági esztendőtől kezdve legyen közlegelő, sőt tovább megyünk, a község szerezze meg ugyanesak közlegelői célokra a most eladásra kerülő Haresalikféle birtokot, mert az államhatalom ugyanúgy ad erre a célra pénzt közérdekből, mint adott a községháza építésénél hozzájárulást.

Az nem érv, hogy igy kényelmesebb a község helyzete, mert csak egy bérlővel áll szemben.

Kényelmi szempontok ott nem számítanak, ahol egyetlen fillér is a köz célt kell, hogy szolgálja. Egészen bizonyos, hogy egyszerű számitás is bizonyítja, hogy a község ilyen saját kezeléssel megduplázhatná a mai bérleti összeget és a kis bérlők, legeltetők is sokkal, de sokkal jobban jönnének ki és megszünne ez a harmadik nagy bánata is a községnek. **Az ilyen eljárások nem a jólétnek a jelei és nem találkoznak Darányi miniszterelnök elveivel, aki a telepitésnél a közületi birtokokról éppen ellenkezőleg gondolkozik, mint azt Vámospéres életében látjuk. Fordította a miniszterelnök elgondolása annak a diktatórikus eljárásnak, mely a község lakosságának egészen egyszerűen elviselhetetlen teher, holott kedvező, szociális megoldásu segitség is lehetne.** Ha Vámospéresen házi kezeléssel és igy jövedelemszaporitással kezelik a községi birtokot, megvethetik annak a jószágállománynak az alapját, mely a felleudülést megadja az egész községnek.

A mai rendszert, a mai módszert egészen bizonyos, hogy nem hagyná jóvá Darányi Kálmán se mint telepitő miniszterelnök, se mint földmivelésügyi miniszter.

Ezek a mai állapotok Vámospércsen felülvizsgálatot igényelnek, éppen ezért a vármegye alispánja ne rövid látogatások keretében nézze meg ezt a sokat próbált községet de nézzen alaposan bele a mai gazdálkodási helyzetébe is és akkor majd megtudja a közvélemény, hogy ki viseli a felelősségét a mai eseményeknek és a magyar mintagazdákodás korában ezek az ázsiai állapotok megszünnek, jön a termelő, alkotó munka, a példát adó haladás és

az alipán úr talán akkor azt is megtudja, hogy a szentannai megálló közelében miért van valóságos pekingi csatatérre emlékeztető futóárkok sora az utakon, mintha nem három testvér vármegye, Szabolcs, Hajdu és Bihar határai találkoznának, hanem a távol keleti ominozus tartományok hadszinterén járnánk az árkokkal keresztül, kasul szelt utakon...

Ime, egyetlen község életének csupán három nagy bánata.

Ezek gyógyítható bánatok, örökre változtatható események, csak fajszeretet, nemzetépitő kedv és mindent meglátó közigazgatási szellem kell hozzá. Ebben a háromban pedig minálunk nincs hiány a legilletékesebb részről, csak fel kell rá hívni a figyemet.

Ime, mi felhivtuk a figyelmet.

Mik a bajok főokai a debreceni piacokon

Beszélnek a piaci helyzet ismerői

A debreceni piac visszásságai miatt támadt hullámok még mindig nem ültek el. A hatóság változatlan erélyel folytatja a piacok megtisztítását, viszont más oldalról a leghevesebb védekezésbe mennek át, mert féltik önmaguk és családjaik megélhetését. — A piaci árusok eltávolítása a régi, megszokott helyükről, ahová a vevők odaszoktak, egyet jelent az éhezéssel. Valósággal olyan minden ilyen hatósági intézkedés, mint a szibériai számüzetés.

Érdeklődtünk a piac szakértői és elsőhelyen a Piaci Árusok Ipartársulatának elnökével, *Gombosi* Zoltánnál, hogy mik az okai voltaképpen a most feltört bajoknak és nem lehet-e valamiképpen segíteni a sokszáz családfőn és többezer családtagon. *Gombosi* Zoltán, aki életének javarészét a szociális munkával tölti el s mindenütt szívesen segít, ahol lehet, a következőket mondta :

— A bajok legfőbb okát abban látom elsősorban, hogy a debreceni piacokra mindenféle elemeket kienged a hatóság, mert iparigazolványt ad számukra. Igaz, viszont, hogy az iparhatóság keze a törvények szabta keretekkel kötve van s bizonyos kellékek rendelkezésre állása esetén kénytelen is az iparigazolványt kiadni. Kétségtelen, hogy itt alapbajjal állunk szemben. Nem azt mondom, ogy numerus clausust vezessenek be, nem kérem, hogy korlátozzák a piaci árusok létszámát, mert a fogyasztók érdeke az, hogy minél nagyobb legyen a kinálat, mert annál olcsóbban lehet a piacon vásárolni. Ellenben igenis állitom azt, hogy a hatóságnak a legnagyobb gonddal kellene lehetőséget keresni arra, hogy csak megfelelő ember mehessen a piacra. Ki kellett volna már régen verekedni, hogy csak az Ipartársulat szakvéleménye, vagy a Kamara véleménye alapján lehessen kiadni iparengedélyeket a piacokra. Ez azért nagyon fontos, mert éppen az árusok a legnehezebben ellenőrizhetők, még pedig maga a fogyasztóközönség miatt. Bizonyos vagyok benne, hogy nem örülne a háziasszonyok serege, ha a hatóság egy ideig minden vásárlónál található árut mondjuk az uccasarkon ellenőrző mérlegelésnek vetné alá, csak azért, hogy bebizonyítsa a mérlegcsalásokat. Nekünk tehát — és a tisztességes árusoknak — az a kívánságunk, hogy csak becsületes emberek árulhassanak. Aki nem állja a legnagyobb ellenőrzést, az csalni akar, az ilyet pedig le kell operálni a piac testéről, amely ma nagyon beteg

— Az is nagy baj, hogy sok nyugdíjas megy árusnak a piacra, mert így mellékkeresethez jut. Az ilyen nem jár el kellő gonddal és sokszor bizony még bekerülési áron alul is eladja árúját, úgy 11 óra felé, mirt nem sütteti magát a nappal órákon át azért a pár fillér keresetért. Ezzel viszont lehetetlenné teszi, hogy a hivatásos árus a napi 50—60 fillér keresetéhez jusson. Ennek az áruja visszamarad, másnapig rendesen tönkremegy és ilyen lelkiállapotban érthető, hogy nem szalonképes jelenetek játszódnak le az árusok között.

— De súlyos bajok vannak a piacon az árusok elhelyezése körül is. — Etekintetben a hatóságoknak valóban szigorú rendszabályokat kellene életbeléptetnie. Elismerem, hogy a helyfoglalás kérdése a legnehezebb probléma, amellyel valaha találkoztam. Csak látszatra egyszerű. Valóságban szinte megoldhatatlan, mert maguk az árusok sem képesek állandóan ugyanazon a helyen maradni, a szezoncikkek érkezése szerint hol a zöldség, hol a gyümölcspiacon találják meg megélhetésüket. Éppen fürgeségük adja a lehetőséget, hogy ne szoruljanak közsegélyre, hanem maguk keressék meg a kenyerüket.

— Ott is súlyos baj van, hogy a termelők és viszonteladók számára nem tartják be a kijelölt helyeket. — A ravaszabbak kijátszanak mindenkit és előnyöket szereznek jogtalanul azzal, hogy a termelők közé mennek s így árujukat könnyebben eladják. — Van itt még egy nagy baj. Az tudniillik hogy a vidéki viszonteladók nagymértékben ellepik a debreceni piacot azon a címen, hogy termelők. Ezzel nagyon rontják a piaci árusok megélhetését. Ezt más községben nem lehet látni, sehova sem engedik be a viszonteladókat, legfeljebb hetipiacokon. Téves felfogás, hogy ez a nagy felhajtás fogyasztói érdek. A debreceni termelők bőven ontanak annyi árut a debreceni piacra, hogy erős kinálat mellett az árakat ne hajtsák fel.

— Általában alapbaj, hogy nincs vásárfelügyelőség. Az a néhány piaci ellenőr emberileg képtelen feladatát megoldani, nem birkózhat meg a sok tennivalóval, melyek megoszlanak a külföldi piacokon. És ezzel függ össze a végcél: a legjobb megoldás: a vásárcsarnok felépítése. Közegészségügyi, szociális és minden más szempontból ez volna a legegészségesebb megoldás. Tessék megnézni a debreceni Rákóczi-uccai piacot, bokáig esőben, lucsokban állanak az árusok éppúgy, mint a nyersen fogyasztható áruk is, amint egy kis esőt kapnak. És ha egész nap eső esik, akkor másnap influenzától fertőzött a piac egész árukészlete, mert minden árus megbetegszik. Már próbált a hatóság segíteni ezen a bajon, de nem sikerült, mert sok költségbe kerülne, hogy az ucca szintjét megváltoztassák. A víz gyors levezetéséről pedig másként — úgy látszik nem tudnak segíteni.

— Egy bizonyos — fejezte be Gombosi Zoltán elnök a beszélgetést — össze kell fognia a hatóságnak, műszaki ügyosztályunak, Kereskedelmi Kamarának, sőt a törvényhatósági közgyűlésnek is, hogy a debreceni piacokon rendet és békességet, elfogadható állapotokat teremtsen. Ami ma van, nem emberhez méltó állapot.

Mátkapároknak és ujházasoknak

Sok szerencsét kivánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legolcsóbban kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZABAN. PIAC-UTCA 51.

SZLUKA ISTVÁN szikvizgyár „CSOKONAI" ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS TELEKI-U. 100. TELEFON: 21-11 SZ.

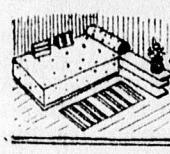
Piac-u. 37. Finomkülönlegességek magolcsai Nagy Sándornál

Pénz nélkül boldogság nincs, keresse fel a KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-EGYLETET KOSSUTH-U. 8

SZŐNYEG, ÁGYTERITŐ, függöny A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U. 19.

SZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK Kántor Ernő és Tsa NÁL VÁROSHÁZEPÜLET

Legizlésesebb menyasszonyi és alkalmi csokrok ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN Kossuth-u 3.

Szántó Zsigmond kárpitosmester bútorcsarnoka Piac-u. 81.

ILLATSZERI kölnit, pudert, PAPP LAJOS illatszertárából Kossuth-u. 1.

KEZTYŰT FŰZŐT SCHON SÁNDORTÓL PIAC-U. 14. CSAPÓ-U. SAROK

JEGYGYŰRŰK, JEGYEKSZEREK legnagyobb választékban HALÁSZ ékszerésznél

Művészi fényképek Szállított árban. Takarékosság könyvecskére is TÖKÉS ILONA MŰTERMÉBEN · CSAPÓ-U. 1.

Fényt és hangulatot ha GULYÁS vesz otthonába, PIAC-U. 59. CSILLÁR-RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL TELEFON: 52-19

KÉPKERET SZENTKÉP KERETEZŐBOLTBAN PIAC-U 89.

Jók olcsók ASZMANN uridivatcikkei.

Férfiszövet különlegességek rendkívül olcsó árban kaphatók MIKÓ POSZTÓ-KERESKEDŐNÉL PIAC-U. 4.

COMBTÓL találd meg a Miniatűrt KONTSEK KORNÉL divatházában KOSSUTH-U. 1.

NE FŐZZÖN OTTHON olcsóbb, ízletesebb a SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA · SAS-UTCA 3.

TORTÁKAT SÁNTHA KÁROLYTÓL HATVAN-U. 1.

Kézimunka fonal, cérnáru a legolcsóbb PIKÓnál KOSSUTH-U. 4.

Gyomron át szivhez az ANGOL KIRÁLYNŐ vezet.

KONYHAEDÉNYEKET TÓTH GYULÁTÓL Városházépület.

Hentesárut, csemegéket, sajtokat, borokat ESZTERHÁZYNÁL PIAC-U. 30.

Fűszer-, gyarmatáru és háztartási cikkek KONTSEK GÉZÁNÁL

Legszebb eskövői és alkalmi frizurák RAMMINGERNÉL SZENT ANNA-U. 10.

BÉRAUTÓT elegáns kocsit eljegyzésre, esküvőre keresztelőre SZIKSZAYTÓL rendelje FERENC JÓZSEF UT 42. TELEFON: 12-45

IZLÉSBEN ÉS OLCSÓSÁGBAN IBOLYA VIRÁGCSARNOK VEZET KOSSUTH-U. 2. TELEFON: 17-61

LEGNAGYOBB Uridivat és kalapraktár WERNER PIAC-U. 70.

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

Nagyjelentőségü uj egészségügyi intézmény Debrecenben

Gyökeresen megoldották a szegény betegrendelést — Pompás felszerelés és minden tekintetben alkalmas elhelyezés jellemzi az új intézményt — Sikeres harc a fertőző betegségekkel szemben

Négy esztendő óta örvendetes és sikeres küzdelem indult meg Debrecen város területén a betegségek leküzdésére, elsősorban a fertőző betegségek terjedésének a leküzdésére.

Az országban páratlan pl az a nagyszabású védőoltás akció, amely a város és a vármegye területén igyekszik gátat vetni a hastifusz terjedésének.

Néhány esztendővel ezelőtt olyan vendégjárója volt a nyárnak a tifusz, mint valami állandó kellék. Ma már szerencsére ott tartunk sok ezer, meg ezer védőoltás után, hogy sikerült ezt a betegséget tervszerű harccal egészen elszigetelni és megsemmisíteni.

Más irányú egészségvédelmi intézkedései révén is a legjobb hírnévnek örvend Debrecen városa, most pedig sikerült megoldani a legégetőbb kérdést is, ami esztendők óta sok gondot okozott az illetékes hatóságoknak és a város vezetőségének.

Ez a kérdés a szegénybeteg rendelés központosítása.

E héten nyílt meg a központi szegénybeteg rendelő, amely intézmény a város központjában, a Dégenfeld tér 2. szám alatt olyan korszerű elhelyezéssel került a betegség elleni szolgálat átadására, hogy méltán lehet odaállítani az egész ország elé példaképnek.

Itt, ezen a központi helyen egyesítették a szegénybetegrendelést. A hatalmas ház földszintjén, a keleti oldalon rendezték be a hatalmas méretű intézményt. Első pillanatra megkapja az embert a szakszerű, egészséges, könnyen tisztán tartható hatalmas várószoba.

Fehér falak, fehérzománcú lócák, figyelmeztető feliratok, melyek mind az egészségvédelmet kiáltják az olvasó felé. Akár száz beteg is kényelmesen várakozhatik itt a rendelésre.

Az egyik sarokban külön kis helyiség áll, ahol a jelentkező szegénybetegek nyilvántartó lapjait, írásait kezelik. Pillanatok alatt adja ki a rendelkezésre álló altiszt a kívánt írást, melyen minden fontos adat meg van és ezzel a levéllel, illetve könyvecskével megy az illetékes szakorvoshoz a beteg. Három orvosi rendelő nyílik a váróteremből. A három belsőségi kerületi orvos központosított rendelői várják itt a szegény betegeket. Dr Berényi István és dr Makláry Elek kerületi orvosok rendelői a harmadik kerületi orvos rendelője. Minta felszerelés, ragyogó tisztaság és a kor követelményeinek megfelelő minden, amire szükség lehet, még telefon is.

Mivel itt kimondottan szegény betegeket kezelnek, ezeknek rendelnek, éppen ezért csak a szegénységi bizonyítvánnyal rendelkező, vagy a már ismert könyvekkel ellátott szegény betegeknek lehet rendelni, ezek kaphatnak ingyenes gyógykezelést és közgyógyszert.

Kivéve természetesen a sürgős esetet, vagy az életveszélyt, amikor minden hivatalos írás nélkül is rendelkezésre

betegek látogatását intézik.

állanak a kerületi orvosok, mint eddig is tették.

Mivel sikerült a központosítást ilyen nagyon jól megoldani, könnyen, minden irányból megközelíthetővé tenni, a kerületi orvosok csak itt, a központi rendelőben tartják ezután rendeléseiket, itt fogadják a szegénybetegeket. Lakásukon csak a halálveszély, vagy váratlanul bekövetkezett események alkalmával rendelhetnek.

A szegénybetegrendelő várószobája.

Itt folyik központosítottan a rendelés, itt kell jelenteni a betegeket, halálesetet, hatósági bizonyítványok kérését. A hivatalos óra minden nap délelőtt 8—10 óráig, mert ezután az orvosok a fekvőbetegeket látogatnak.

Természetesen ezek a központi rendelők igen alkalmasak lesznek a központilag irányított védőoltások lebonyolítására is és főleg a tifusz elleni küzdelemben nyer ezzel az intézménnyel sokat Debrecen városa.

Különleges eljárással lehetővé vált az a biztosan megállapítható úgynevezett bacilusgazdák kivizsgálása, így a tifuszszigetek fokozottabb ellenőrzése, ami a fertőzés további terjedését megakadályozza.

Olyan készülék áll rendelkezésre, ami eleve lehetetlenné teszi a visszaélést és nagy segítséget nyújt a kórral szemben harcoló intézménynek, így természetesen a város közegészségügyét segíti elő.

Ez az új intézmény, mely Gärtner István dr főorvos szakszerű tervei szerint Debrecen város minden más várost megelőzve teremtette meg a legfontosabb közegészségügyi intézménnyel ajándékozta meg a várost.

A szegénybeteg gondozás eddigi kiküszöbölhetetlennek látszó hibáit, zavarait egyetlen egy használható móddal, a központisággal megoldotta.

Debrecen városa és Debrecen társadalma mindenesetre büszke lehet

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Mire használható a hibás gyümölcs?

A gyümölcsérés idején általában rengeteg beteg gyümölcs megy veszendőbe, főképpen ott, ahol a termelőnek sem módja, sem alkalma, de alkalmatossága sincs a termelt gyümölcs értékesítésére. Ilyen helyen a háztartásban nyersen felhasznált, vagy esetleg befőzésre szánt gyümölcsön kívül a többi éretten lehull a fáról és a legtöbb esetben, különösen ha még hibás is, felhasználatlanul elpusztul, pedig a felesleges, hibás gyümölcsöt igen gazdaságosan lehet felhasználni és a fogyasztás részére megmenteni. Nagyon sok háztartás jelentékeny jövedelemhez juthatna, ha nálunk is több gondot fordítanának a gyümölcs feldolgozására.

A gyümölcs házi feldolgozásának aránylag könnyen végrehajtható módja a befőzésen és az ízkészítésen kívül a gyümölcsaszalás, a gyümölcsbor, a gyümölcslikőr, a cukrozott gyümölcs és a gyümölcsecet készítés. Gyümölcsbort, aszalványt és gyümölcsecetet, finom, ízletes és tápláló csemegét hullott, hibás gyümölcsből is készíthetünk. Igaz, hogy íz, vagy dzsem is főzhető belőle, de vannak, akik nem szeretik a lekvárt. Ezek számára ajánljuk a cukrozott, vagy kandírozott gyümölcsöt. Érdekes, hogy nálunk a gyümölcs felhasználásának ez a módja elég ritka, ezzel szemben pl. Tirolban, Olaszországban főképpen pedig Amerikában igen számottevő jövedelemforrást nyujt a gyümölcstermelőknek cukrozott, kandírozott gyümölcs, amelyet ízléses csomagokban hoznak forgalomba.

Cukrozott, szárított gyümölcsöt mindenféle érett, de nem túlérett gyümölcsből készíthetünk. Igen alkalmas erre a célra a cseresznye, a zöldmandula, a kajszi- és az őszibarack, a füge, az apró körte és a dinnye, különösen pedig a sárga turkesztáni dinnye. A gyümölcsöt mindenekelőtt meghámozzuk, a nagyobbakat felvágjuk és kimagoztuk, a hibás részeket kivágjuk, majd fedeles, takarható, zománcos, vagy porcellánedénybe rakjuk és forró szirupot öntünk a kisebb-nagyobb darabokra vagdalt gyümölcsre. A szirupot, melynek sűrűnek kell lennie, úgy készítjük, hogy egy-egy liter vízben két kg. cukrot oldunk fel és ezt felforraljuk. A forró szirupot ráöntjük a gyümölcsre, az edényt lefödjük és egy napig állni hagyjuk. Az edényekben annyi gyümölcs legyen, amennyit a szirup eltakar. Egy nap elteltével a gyümölcsről leöntjük a szirupot, az forrással kissé besűrítjük és újból a gyümölcsre öntjük, az edényt lefödjük és egy napig hűvös helyen állni hagyjuk. Ezt a munkát vagy műveletet mindaddig ismételjük, mí a lé eltünik, ami körülbelül nyolc napig tart. Ekkor a gyümölcsöt cserényekre, illetve vékony léceből készült rostélyokra rakjuk és az aszalóban, vagy pedig jól tűző napon mindaddig szárítjuk, amíg a cukor a gyümölcsön megkeményedik. Ilyenkor azután befőttes üvegekbe rakjuk a fényes áttetsző gyümölcsöt, a gyümölcs száját vékony vászonnal bekötjük, hogy por, piszok, légy, darázs ne kerüljön a gyümölcshöz.

A kandírozást az említett eljáráshoz hasonlóan végezzük, azzal a különbséggel, hogy a forró sziruppal többször öntjük le a gyümölcsöt s minden leöntés után a gyümölcsöt kiszedjük és a levegőn szikkasztjuk. Az utolsó ráöntés után, amikor rendesen már csak kevés szirupunk van, véglegesen megszárítjuk a gyümölcsöt. Ebben az esetben a kristályosodás rétegesen képződik a gyümölcsön. A kandírozást úgy is végezhetjük, hogy a sziruppal egyszer, vagy kétszer lentött gyümölcsöt porcukorban megforgatjuk.

A háztartásokban azonban nemcsak a hibás gyümölcs, hanem a gyümölcshulladék is előnyösen felhasználható, legyen az málna, szeder, ribizke, szilva, vagy alma, sőt felhasználható a befőzés előtt meghámozott gyümölcs, illetve annak héjja is. A gyümölcshulladékból igen kellemes illatú és zamatú ecet készíthető, amely ételek ízesítésére sokkal alkalmasabb és az egészségre is előnyösebb, mint a hígított szeszből, úgynevezett gyors eljárás útján előállított ecet. Minden háztartásban, ahol van jókora kőfazék, könnyen készíthető az ecet. A kőfazékban kell összegyüjteni az étkezésre nem alkalmas gyümölcsöt, gyümölcshéjjat, gyümölcs magházait. A hulladékot, ha a kőfazékban bizonyos mennyiség már együtt van, forró vízzel kell leönteni. A hulladék összeszedését és forró vízzel leöntését, leforrázását addig kell folytatni, amíg a fazék egészen megtelik. A kőedényt napsütéskor kendővel jól betakarjuk és napra állítjuk, hűvösebb időkben pedig a tűzhely közelében meleg helyre tesszük. Bizonyos idő — hat nyolc hét — múlva, anélkül, hogy valami erjesztő anyagra szükségünk lett volna, a hulladékgyümölcs vizéből ecet lesz, mégpedig sárga, a legtöbbször vöröses barnás színű folyadék, amely szintelenné, illetőleg átlátszóvá is tehető, ha a gyógyszertárban csontszenet veszünk és abból egy literre egy evőkanálnyit számítva a folyadékba, illetve az ecetbe teszünk. — Az ecetet a szénnel együtt körülbelül 10 percig jól felrázzuk, majd állni hagyjuk s ha a szén az ecetben leülepedett, a folyadékot szürőpapiron át szürjük. A leszürés után világos, tiszta színű lesz az ecet. Ilyen ecet gyümölcs, illetve főzelék konzerválására is felhasználható. Házilag kicsinyben úgy készíthetjük a gyümölcsecetet, hogy tíz literes, széles szájú, úgynevezett uborkásüveget kétharmadrészig megtöltünk 50—60 fokig felmelegített, majd pedig lehűtött gyümölcsborral és ezt az ecetágy felszínén felszínén úszó hártyával beoltjuk. A háztartásban összegyülő gyümölcshulladékot úgyszintén hibás gyümölcsöt nem kell szemétbe dobni, mert ezt is előnyösen és gazdaságosan felhasználhatjuk. Érték minden megtermett gyümölcs, még akkor is, ha szemre nem tetszetős.

(n—n.)

Nem szabad elmulasztani a tarlószántást

A tarlószántás igen fontos, mert megszakítjuk vele az alsó talaj nedvességének elpárolgását. A jó gazda azt sem várja meg, míg a keresztek a földjéről elkerülnek, hanem a keresztek közeit már aratás után felszántja és a keresztek helyét pedig behordás után. Szükséges is a szántás gyors elvégzése, mert annyira kiszáradhat a föld, hogy megmunkálni nem is lehet később, csak ha jó esőt kap a talaj és megpuhul.

A tarlószántást minden gazda elvégezheti, hiszen aratás után a keresztek legalább egy hétig, néhol tovább is a földeken maradnak, ez az idő elégséges arra, hogy elvégezze a tarlószántást. — A tarlószántás egyik célja a talaj nedvességének megőrzése, a második pedig a gyomok irtása. Minden gazda tudja, hogy a vetések között kikelő gyomnövény magja már aratás előtt megérik és mire a gabona aratásra kerül, a magvak már elhullottak a talaj nedvességének megmaradását biztosító tarlószántás után a gyommagvak kicsiráznak, de nem tudnak új magvakat termelni, mert az őszi szántással földbe kerülnek és elkorhadnak.

A tarlószántást sekélyen kell végezni és ajánlatos, hogy a szántást elfogasoljuk. Ha a szántás rögös, azt hengerelni kell. A tarlószántás akkor lehet mélyebb, ha a trágyát akarjuk alászántani, vagy ha másodnövényt akarunk vetni.

Érdemes-e az első borjut megtartani?

Sokan azt hiszik, hogy az első borjút nem szabad megtartani, el kell adni, mint gyengeborjút, mert nem megfelelő a tovább tenyésztésre. Ez a téves felfogás onnan ered, hogy vannak, akik gyenge fiatal üszöt párosítanak és ott természetes, hogy satnya a borjú, de ahol teljesen kifejlett üszőket bocsájtanak a bikához, ott már az első borjú is kitünő és törzskönyvezésre is alkalmas, ha az apa és anyaállat egészséges. Arra azonban vigyázni kell, hogy a fiatal anya bőséges takarmányt kapjon és bőséges teje legyen. A borjú legjobb tápláléka a szopás, a tejet nem pótolja semmiféle takarmány és ezért nem szabad túlkorán elvonni a tejtől. A borjú szépen, gyorsan fejlődik, ha nem sanálják a tejet.

A földi bolha irtása

A káposztaféléket sok helyen ellepi a földi bolha és nagy pusztítást okoz. Az apró fekete bogarak irtása nem könnyű. A legbiztosabb mód a kártékony bogarak összefogása és ennek módja az, hogy a káposztatáblák felett vastag papirból vagy vászonból készült zászlót lenegtünk, amelyet folyékony kátránnyal jól bekenünk. A meleg napsütésben a káposzták felett himbált kátrányos anyagra ráugrálnak a földi bolhák és odaragadnak. Ha a kátrányos zászló megtelt földibolhával, akkor elégetjük és új kátrányos zászlóval szedjük össze a magasra ugráló bolhákat. Nagyobb káposztatábláknál nagyobb rudakra szerelik a kátrányos zászlót és tartórudak segítségével két ember himbálja a káposzták felett. — Az irtást tökéletesen kell végezni, mert a földibolha igen szapora rovar.

Védekezés a gabonamoly ellen

Ha a gabonamoly már pusztítja a termést a magtárban, akkor a gabona szellőztetése és gyakori átlagpótlásával tudunk védekezni ellene. A gabonamoly lepkéje májusban és júniusban repül be a magtárba, a padlásra, ahol gabonát tartanak. A lepke rárakja a petéket a gabonára és a hernyók serege rágja ki a szemeket. A maradék gabonát összeszövik gomolyokká és azokban báboznak be. Ha repedés van a hombáron, falakon, deszkákon, azokban telel át és tavasszal kirepül a lepke. A legjobb védekezés az, ha a gabonaraktárban minden repedést betömünk, az ablakot sűrű szövésű hálóval látjuk el, hogy a lepkéje ne tudjon berepülni, ne tudja ott a petéit lerakni.

— *Küzdelem a fertőző állati betegsége ellen.* A fertőző állati betegségek közül különösen a rühesség terjed, főleg a lovak között. Ez a súlyos kór nemcsak az állatok gyógykezeltetésével okoz gondot a gazdáknak, hanem az értékesítés elé is nagy akadályt gördít. A földmívelésügyi miniszter most elrendelte, hogy be kell jelenteni a rühes lovakat, az elmulasztást szigorúan büntetik. Kívánatosnak tartja a miniszter, hogy járásonként és városonként egy fertőtlenítésre alkalmas gázkamarát szerezzenek be.

— *Akció a kényszervágott állatok forgalmiadójának törléséért.* A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara akciót indított, hogy töröljék el a kényszervágott állatok forgalmiadóját. Indokolatlan a vagyoni veszteséget szenvedő gazdát, aki állatát kénytelen levágni, még külön forgalmiadóval megterhelni. A kamara a földmívelésügyi kormányt kérte közbenjárásra, hogy a kényszervágott állatok húsának eladásából származó jövedelem utáni forgalmiadót megszüntessék.

HIRDETMÉNY Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy a folyó 1937. év III. negyedére esedékes közadó tartozását 1937. év augusztus hó 15. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31,713. számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejárta után a hivatal behajtási eljárást indít. Városi adóhivatal.

HIRDETMÉNY. Értesítem az érdekelt közönséget, hogy a nagyerdei csónakázón a csónakázási díjat a folyó évi augusztus hó 1-től személyenként és félóránként 10 fillérre szállítottam le. *Polgármester.*

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város a tuladonát képező Ohattelekháza elnevezésű ingatlanból alakított D. II. a) jelű cca 140 khold területű, a D. II. b) jelű cca 416 khold területű, a D. III. jelű cca 264 khold területű ingatlanokat 1937. évi október 1-től 1938 szeptember 30-ig terjedő egy évre szabadkézből kívánja bérbeadni. Az ajánlatok írásban nyujtandók be a városi közigazgatási iktathóivatalba, vagy pedig élőszóval is megtehetők a gazdasági ügyosztálynál naponként 12—14 óra között. — Az ajánlathoz mellékelendő, illetve azzal egyidejűleg leteendő bérbeadási feltételek szerinti bánatpénz, illetve a befizetésről szóló nyugta. A bérbeadási feltételeket és részletes felvilágosításokat a városi gazdasági és erdészeti ügyosztály bocsájtja az érdeklődők rendelkezésére térképpel együtt. Akik a birtokot megkívánják tekinteni, a városi gazdasági ügyosztálynál erre vonatkozó igazolvány küldjenek. *Polgármester.*

KÖZGAZDASÁG

Nagyon sok a visszaélés és hamisitás az ásványolaj termékek körül

Különös hirek a Vacuum Oil „Mobiloil"-jéről.

Sorozatos cikkekben számolt be az egyik budapesti napilap a Rockefeller érdekeltség tulajdonához tartozó Vacuum Oil vállalat magyarországi tevékenységéről. A sulyos állitásokra nem is nyilatkoztak a vállalat vezetői és még csak azt sem igérték, hogy sajtópert inditanak. A cikkeknek nagy visszhangja támadt, nemcsak a szakkörökben, hanem a közönség körében is.

A cikkekben azt állitják, hogy a külföldi vállalat különféle védjegyek alatt olajcikkeket adott ki a forgalomba, kivonta az Árvizsgáló Bizottság ellenőrzése alól és mint márkás olajokat 50—60 százalékkal drágábban adta el a fogyasztó közönségnek. A védjegyekkel és hangzatos elnevezésekkel azt a látszatot akarja a vállalat elérni, hogy magasabb értékü olajról van szó. A vizsgálat során, melyet például a fővárosnál tartottak,

megállapitották, hogy a Vacuum »Mobiloil« nevü olaja, melyet 2 pengő 60 fillérért adnak el a jóhiszemü fogyasztóknak, nem különb, teljesen azonos rendeltetésü, mint a 62 fillértől egy pengő 60 fillérig kapható más olajok.

A felhasználása semmivel sem jár kedvezőtlenebb eredménnyel, mint a Vacuum »márkás« áruja.

A reklámokban azt hirdeti a Vacuum, hogy a »Mobiloil« a legfinomabb amerikai olaj. Most kiderült, hogy

már nyolc év óta Romániából és Lengyelországból hozzák az »amerikai« olajat s igy az eredeti Mobiloiltól eltérő európai olajon hordónként 170 pengőt keres a Vacuum.

A főváros a vegyelemzések adatai alapján megtiltotta üzemeinek, hogy a Vacuum kenőolaját használják, mert a védjegyek és márkás nevek csak arra jók, hogy az anyag indokolatlan drágitását célozzák.

Debrecenben sem ártana a vegyelemzes, hiszen a Világitási Vállalatnál is használják a Vacuum kenőolajat.

A Vacuum magyarországi ezirányu tevékenysége nemcsak a nagy vállalatoknak, gyáraknak okozott érzékeny anyagi kárt a kenőolajaknak magas áron való számitásával, hanem az autóstársadalomnak és a mezőgazdaságnak is. Különösen a mezőgazdaságokban, uradalmakban volt tág tere az indokolatlan drágitásnak, mert ott igazán nem jöhettek rá arra, hogy a drága olaj az üzemben levő mezőgazdasági gépek szempontjából éppen annyit ér, ugyanazt a szolgálatot teszi, mint a sokkal olcsóbb másféle olajok.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara is felfigyelt már ezekre a dolgokra és évi jelentésében mint sulyos gazdaságérelmet állapitja meg, hogy

annyi visszaélés és hamisitás egyetlen üzemanyaggal sem történik, mint az ásványolajtermékekkel, különösen a kenő olajakkal.

A nagy nyilvánosság elé tárt vádakkal szemben nem lehet a hallgatás utjára lépni és a hatóság a lapok közlései alapján megindítja minden bizonnyal a vizsgálatot és irgalmatlanul eljár a fogyasztók nagy károsodását jelentő üzletpolitika irányitóival szemben.

Tervpályázati felhivás

A 3-as honvéd emlékmű bizottsága a Magoss György-tér Ajtó-ucca felé eső részén, főhomlokzatával nyugat (laktanya) felé néző emlékmű megtervezésére hiredt pályázatot.

1. Az emlékmű a diadalmas harcos eszményét juttassa tetszőleges, de a tér jellegéhez és méreteihez alkalmazkodó formában kifejezésre. Talpazati felépitménye fagyálló nemes terméskő, szobrászati része bronzból készüljön. Az emlékmű méreteinek tehát szimetrizálni kell az ott elhelyezett Magyar Fájdalom-szoborral, illetve a felállitandó Országzászló emlékművel.

2. A pályázat nyilt és azon részt vehet minden magyar honos, okl. épitész, — kamarai tag, vagy szobrászművész.

3. A Magoss György-tér helyszínrajza vitéz Szegedi Gyula müszaki tanácsosnál kapható (Debrecen sz. kir. város Világitási Vállalata) 1.— pengő előzetes beküldése ellenében.

4. A pályázathoz 1 : 500 léptékü helyszínrajz és egész műről 1 : 20 és külön a szobrászati részről 1 : 5 arányban elkészitett gipszminta küldendő, továbbá a mű leirása és szakiparosok ajánlatával ellátva költségelőirányzat csatolandó.

5. A pályázati — helyszínrajz — modell, müleirás és költségelőirányzat névaláirásal látandó el s a pályaművek 1937 október hó 25-ének déli 12 órájáig »A 3-as honvéd emlékmű tervpályázata« felirattal ellátott csomagolásban vitéz Huszár Endre tábori alesperes úr címére Debrecen, Péterfia uccai honvédlaktanya — küldendők be. Ezen időpontig a postán küldött tervpályázatoknak is be kell érkezni, később benyujtott tervek a pályázaton figyelembe nem vételnek.

6. Az emlékmű összes költsége 20.000.— pengő lehet, ezen költséget felülhaladó pályaművek figyelembe nem vételnek. Az emlékmű elkészitésének és helyszini felállitásának határideje 1938 május 21.

7. A pályadijak: I. dij = 600.— pengő, II. dij = 400 pengő, III. dij 200 pengő.

Ezenkivül a birálóbizottság javaslatot tehet a dijazottakon kivül 2 mü 100—100 pengős megvételre. A dijazottak és a megvett tervek a pályázatot hirdető emlékműbizottság kizárólagos tulajdonába mennek át és azok eszméit a bizottság a felállitandó emlékműnél szabadon felhasználhatja.

8. A birálóbizottság a dijazott műveken bizonyos módositásokat végeztethet s a dijazottak közül a kivitellel való megbizásból a birálóbizottság javaslata alapján az emlékmű-bizottság dönt. Az emlékmű-bizottság — ha nem lesz megelégedve a pályázat eredményével — nem köteles a munkát kiadni, hanem uj pályázatot hirdethet.

A kivitellel való megbizás a pályázathoz benyujtott költségelőirányzat alapján történik s a 20.000.— pengőig terjedhető összegben bennfoglaltatik a mű kivitelének és felállitásának teljes költsége, továbbá a tervező ellenőrzői és bármi más címen felszámitható összes költsége, illetve dijazása.

9. A birálóbizottság tagjai:

a szobor-bizottság elnöke és 3 tagja.

Debrecen sz. kir. város kiküldötte 1 tag,

Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet Debreceni Csoport kiküldötte 1 tag,

az Országos Képzőművészeti Főiskola kiküldöttje 1 tag.

10. A beérkezett pályaművek a birálat befejezése után 1 hétig ki lesznek állitva, mely alól pályaművét egy pályázó sem vonhatja ki. A kiállitási idő lejárta után 15 napon belül a dijazásban nem részesült és meg nem vásárolt pályaművek — a birálati jegyzőkönyv 1—1 példányával a beadásnál kapott elismervény, vagy feladóvevény beszolgáltatása ellenében átvehető. Ezen időn túl a pályaművek további megőrzéséről az emlékmű-bizottság nem gondoskodik.

11. A pályázó pályatervének beadásával jelen hirdetésnek összes kikötéseit magáranézve kötelezőnek elismeri. Egyéb, fel nem sorolt vonatkozásban ezen pályázat tekintetében a M. Kir. Kereskedelemügyi Miniszter 79.049—1908. számú tervpályázati szabályzata érvényes.

Debrecen, 1937 augusztus hó 1-én.

ELNÖKSÉG. (:)

Gyöngyvér

REGÉNY

Irta: Székelyné Bészler Anna

(25. folytatás.)

— Másodszor már nem is ők árultak el, hanem én magam.

— Te!?

— Bögözzel üzentem meg az én leghűségesebb vitézemnek, Ajtánynak.

A férfi arca sötét lett, mint az éjszaka. Barnatüzü szeme villámlott, hangja kemény, ellenséges lett.

— Mi köze veled Ajtánynak, hogy neki küldted az üzenetedet!?

— Testvérem helyett mindig a testvérem volt. És talán nemsokára a sógorom lesz. Megkedvelte a néném et, Marost és szivesen hozna magával.

Dobok arcába visszatért az élet. Fellélegzett. Gyöngyvér folytatta:

— Megüzentem neki, hogy te megtudtad leányvoltomat. Azt se tagadtam el, hogy a váradba hurcoltál. Most már aztán mindenki tudja, hogy nem vagyok férfi. Ha már egy ember tudja titkunkat, az többé nem titok, ezt meg nagyon is sokan tudják.

— Az én titkom soha nem tudta volna meg senki, Gyöngyvér. De mondjad csak, egyebet nem tud a vitézed?

Kutatva nézett a leány arcába, amelyet elborított a vér. Gyöngyvér felsóhajtott, a szája megreszketett.

— A többi egy fergeteges éjszaka kegyetlen álma volt Dobok. Azt csak én tudom, meg te. Mi ketten vergődtünk abban a rossz álomban. Ezt nem tudja meg soha senki.

Dobok lehajolt Gyöngyvérhez, rátette kezét a leány csuklójára s megkérdezte nyugtalan mohósággal:

— Hát vajjon te elfelejthetnéd annak az álomnak a kegyetlen voltát? Vajjon ledönthetném e valaha azt a falat, amit az az éjtszaka emelt közénk, hogy legalább csak gyülölet nélkül gondolj reám? Hitudod, Gyöngyvér, éreznednek kell, hogy mennyire szeretlek!

A leány szabadulni próbált, de kezének vergődése olyan gyenge volt, hogy kisérletét észre sem vette a férfi. Halk, szomorú szóval kérte a leány:

— Ne beszélj nekem szerelemről, Dobok, ne beszélj róla soha. Ég az arcom és a szivem összeszorul. Hát nem érzed, hogy miesoda szenvedés nekem arra az estére rágondolni? A te szerelmed rosszabbat jelent nekem a halálnál is, a gyalázatom volt, a szenvedésem. Ha ruhátalanul szegeztettél volna a házad oldalára, nem fájt volna ilyen soká, hiszen le vett volna onnan hamar a halál. Ha ostorral verted volna le rólam véres cafatokban a húst, annak a kinja se sajgott volna oly sokáig bennem, mint ez. Vagy ha már megtetted, akkor legalább utána engedtél volna el a halál útjára. Odaát elfelejtenék mindent, visszaüzentem volna neked a szellővel, a csillagokkal, hogy megbékéltem veled, élj boldogul bátyám. De igy, ha rádtekintek, a szemed villanása jut eszembe, ha a szádat látom, akkor érzem azoknak a csókoknak a kinját, melyek elvették a szivem nyugalmát.

Elhallgatott. A férfi felegyenesedett.

— Igazad van, Gyöngyvér. Te so ha nem felejtheted el azt a napot. De mondom neked, te voltál az utol só asszony, akit szerettem. Most én kivánom neked, hogy légy boldog és adjon neked az Öregisten feledést.

Kemény léptekkel megindult az ajtó felé. A bejáratnál beleütközött Ajtányba, aki azért jött át, hogy megkérdezze, mi igaz abból, amit a vén Bögöz beszél.

A két férfi szeme összevillant.

— Mit keresel itt, Ajtány? — kérdezte Dobok.

— Szólni kivánnék veled, Dobok úr, Szilágy fia! — felelte Ajtány.

— Várlak odakint.

Ajtány után Gál lépett be a házba. Visszatartotta az unokáját.

— Maradj bent te is Dobok, meg kell beszélnünk egyetmást Gyöngy vérről.

Ajtány Gyöngyvér felé fordult. Dobok tekintete a leányra villant, kinek testét egy vékony takaró fedte, mely alatt meglátszott testének minden körvonala.

Hirtelen odalépett Dobok az ágy hoz és az előtte a földön fekvő prémet felvette s mintha csak a véletlenül leesetett emelné fel, rádobta a leányra. Az ősz Gál figyelmét nem kerülte ki ez a kis jelenet s komor szemében egy kis mosoly lopódzott. Gál hellyel kinálta meg Ajtányt s a fiatal vitéz nehéz szivvel nézte nemrégiben még viruló kis vezérét, most a szépséges, halványarcu Gyöngyvért. A leány megvékonyodott arcát hosszú, sötét göndör haja lágyan vette körül s nagy barna szemében fáradt keserüsége párázott.

Ajtány nem birta sokáig a bizonytalanságot. Felállt s odalépett a leány ágyához.

— Mit tettek veled, Zelend? — kérdezte.

— Zelend meghalt — sóhajtott fel a leány, — már csak Gyöngyvér vagyok.

— Ki ölte meg az én kis uramat? Ki vette el a mi reménységünket, ki volt olyan kegyetlenszivü, hogy összetörje azt, amit Gyula úr épitett csak azért, mert féltette a hatalmát a gyermekifjútól, tőled Zelend, aki hős voltál, igaz voltal. Vagy féltette tőled valaki gyáván...

Dobok felordiott, mint a sebzett vadkan:

— Ezért a szóért megfizetsz Ajtány! Én voltam az, aki megszegtem Gyula akaratát, én öltem meg Zelendet, de a gyáva szót a véreddel mosod le Ajtány!

— Lemoshatom!

(Folyt. köv.)

Apróhirdetések

Házasság

Nagy alföldi
városban benősülhet 29 36 éves, jómegjelenésü izr. fiatalember, 26 éves leányomnak átadandó biztos megélhetést nyujtó tőkeerős üzletbe. — „Komoly" jeligére a kiadóhivatalba. 1673

Levelezés

Napsugár
édes kis Napsugár nagyon szeretem magát. Kezeit csókolja Gyertyaláng. 1766

Őszinte
barátságát keresi 20—30 év közötti intelligens nőnek 40-es, korrekt férfi. „Most, vagy soha" jeligére. 1999

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist,
nőtlent, benkosztost vidéki tanyára azonnali belépesre felveszek. — Cim a kiadóban. 496

Hoffherr-traktort
kezelt gépészt keresek szántáshoz, Rákóczi u. 15. szám. 1785

Asztalostanulót
felveszek, Szoboszlai ut 4. Széll, asztlos. 1825

Házmesternek
gyermektelen házaspár felvétetik. Jelentkezni héttőn, Csapó 88. 1828

Szappanos-
tanoncnak felveszek 14—15—17 éves jóviseletü fiut. Katona István, Szappanos ucca 22. sz. 1846

Kifutót
saját kerékpárral azonnal felvesz Miklós ucca 20. Fenyves ügynökség. 1843

Kertimunkás
állandó munkára keresteltik. Simonyi ut 13. 1851

Gyermektelen
házaspár házmesternek felvétetik. Timár utca 26. sz. 1858

Majoros
jó bizonyítványokkal októbel elsejére felvétetik. Arany János utca 15. 1602

Fiatal
cipészsegéd felvétetik, aki csizmához is ért, vidékre. Jelentkezés 7—9-ig Tatár vendéglő Wesselényi utca. 1685

Villanyszerelő-
tanulót fizetéssel felveszek. Németh Béla, Nyomtató u. 16. 1816

Ványolásban
jártas, kisegítőnek felvétetik, felszerelés van. Tímok utca 127. Köbös. 1515

Erősebb
kifutót és munkásnőket felveszek. Széchenyi 30. Keresztépület. Asztalosfelszerelés eladó. 1764

Tehenész,
kinek nagyobb fia van, felvétetik. Háy, József kir. hg. u. 30. 1919

Fűszerüzletbe
kifutót felveszek, Rákóczy ucca 5. 1952

Erősebb
kifutófiú felvétetik. — Róth, Révész tér 2. 1969

Kifutófiú
jó fizetéssel felvétetik, Csengeri, Szepességi u. 29. szám. 1984

Fűszereseknél
bevezetett ügynököt fontos napi cikk eladására felveszek. Ajánlatok „Agilis" jeligére a kiadóhivatalba. 1898

Erős ember,
liszt-, termény szállításhoz, ló mellé felvétetik. Ajtó ucca 43. 1991

Kifutófiú,
és tanuló, azonnali belépésre felvétetik, fűszerüzlet, Árpád tér 15. 1991

Bentkosztos
nőtlen férfi, ki lóhoz és fejéshez is ért, felvétetik elsejére, Bethlen u. 44. szám. 1881

Gyermektelen
házmesterpár, lakással fizetéssel felvétetik, — Sámsoni út 69. 1949

Gyermektelen
házaspár, házmesternek felvétetik, Széchenyi u. 83. szám. 1948

Gyárimunkás
fiú felvétetik Pesti ucca 9. szám. Jelentkezés reggel 7 órakor. 1859

Alkalmazást nyer nő

Kiszolgálónő,
tanulóleány
jelentkezhet
Mandel Cipő-házban.
1752

Vasonduláló
kisasszony felvétetik, vidékre. Cim: Dapsi. 1605

Tanulólányt
felvesz, **Hegdeüs Kata kalapszalon,** Arany Bika bérház, félemelet 5. 1621

Segédlányok
felvétetnek Erzsók kalapszalonba, Szent Anna ucca 5. sz. 1792

Jócsaládból
való fiú szabótanulónak felvétetik. Cegléd ucca 4., szabóműhely. 1781

Takarítónőt
délelőttre könyvvel felveszek. Szent Anna ucca 9. Keresztépület. 1830

Fiatal
tiszta bejárónő elsejére felvétetik. Eötvös 22. 1855

Bejárónő
tiszta, megbizható, — könyvvel felvétetik Kossuth u. 59. 1857

Azonnali
belépésre főző bejárónőt keresek. Egymalom u. három. 1806

Bejárónőt
keresek 7—fél 11-ig koszt nélkül. Csapó utca 44. 2. lépcső. 1611

Német
leányt, ki a háztartási munkát is vállalja, felveszek. Fahidiné, Simonffy 6. 1757

Német
kisasszony — azonnal felvétetik Vár ucca 7 1956

Segédet,
kiszolgáló kisasszonyt kezdő fizetéssel felvesz Berzéki müterem. 1814

Bejárónőt
délelőttre felveszek könyvvel Csapó u. 25. sz. 3. ajtó. 1958

Bejárónő
a reggeli órákra felvétetik bizonyítvánnyal. Mándiné Rákóczi u. 4. emelet. 1960

Ügyes
fiatal munkáslányok könnyü munkára felvétetnek Garai 16. 1941

Mindenes
főzőnőt elsejére felveszek. Dr Farkasné, Hungária palota. 1942

Üzleti
munkára varróleány felvétetik, Gyepüsor 17. sz. 1940

Tanulólányt
jó családból felvesz Styl fehérnemü szalon, Széchenyi ucca 11. sz. 1982

Fiatal
leányt kifutónak felveszek, Goldmann füszerkereskedő, Külső vásártér 13. 1971

Tanulóleányt
felveszek, aki házimunkában is segédkezik fizetésért, Kandia u. 15., varroda. 1979

Ügyes
kifutóleány felvétetik, Molnár Mária fotoszaküzletében Svetits palota 1970

Egy intelligens
fiatal asszony, magános úr háztartását elvállalja, vidéken is. Cim a kiadóban. 1995

Kiszolgálóleányt
felveszek. Gazdák. Hatvan ucca 2. Jelentkezni vasárnap 2—4 óra között. József kir. herceg ucca 50. Wienerménél. 2000

Bejárónő
hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Angyal, Csapó ucca 19. Jelentkezni 7—10 óráig. 1997

Bejáró
mindenes egésznapra felvétetik. Kiss cukrászda. Batthyány ucca 26. 1992

Önállóan
dolgozó iparművész, — vagy iparművésznő, azonnalra felvétetik. — Meszena ucca 20. 1990

Pénztáros nő,
ki a könyvelésben is jártas, azonnal felvétetik, darálómalomba. Jelentkezés: Piac ucca 19 II. emelet. 8.

Bejárónőt
a délelőtti órákra felveszek Wesselényi ucca 119. szám. 1869

Hosszú
bizonyítvánnyal középkorú, jól főző szakácsnő elsejére ajánlkozik, Gyöngyvirág ucca 22. 1968

Intelligens
fiatal nő elmenne házvezetőnőnek. Cim: Varga ucca 40. szám, 6-ik ajtó. 1925

Ügyvédi
irodába gép- és gyorsíró (nő) azonnal felvétetik. Arny János ucca 4. szám. 1966

Bejárónő
felvétetik, Hadházi u. 14. szám. 1867

Varrodába,
értelmes ügyes, nagyobb lányok tanulóknak felvétetnek, Szent Anna u. 25. szám. 1988

Házvezetőnőnek
vagy főzőnőnek ajánlkozik kitünő bizonyítvánnyal középkorú, intelligens nő, Szabóné, Szent Anna ucca 52. 1883

Mindenes
főzőnőt keresek, hosszabb bizonyítvánnyal Werbőczy ucca 2. szám II. emelet. Jelentkezés délelőtt 9—11 óráig. 1885

Bejárónő
hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Darvas, József kir. herceg ucca 6. emelet. 1888

Állandó
munkára rendeslányt keres férfiszabó, Kuruc ucca 112. sz. 1889

Bejárónőt
parketthez hosszú bizonyítványokkal azonnalra felveszek. Simonyi út 6., földszint. 1892

Bejárónő
napi 5 órai munkára felvétetik, Honvéd ucca 79. szám. 1897

Masamód
kézilányokat és tanulókat felvesz „Friczi" kalapszalon. 1896

Szerény
mindenesleány, vagy asszony felvétetik. — Bethlen ucca 44. 1881

Varrólányokat
felveszek. Jósika ucca 8. szám. (népfürdő után első ucca). 1907

Fiatal
bejáróleány azonnal felvétetik, Péterfia ucca 56. szám, hátul az udvarban. 1909

Szücsmunkára
segéd és varrónők felvétetnek. Ugyanott tanuló is. Altmann, Miklós ucca 2. 1913

Bejáróleányt,
hosszú bizonyítvánnyal felveszek, Kossuth ucca 51. 1861

Főzőnőt,
bejáró szolgálatra, a főzés minden ágában jártast, hosszú bizonyítvánnyal felveszek, dr Loessl Jánosné (Horthy kórház). 1923

Intelligensebb
hölgy pénztárhoz óvadékkal kerestetik. — Ajánlatok „Jó modorú" kiadóba. 1928

Kifutóleányt
és tanulót felveszek, — Pikó, Kossuth ucca. 1929

Önállóan
dolgozó varróleány felvétetik, Piac ucca 42 sz. 1933

Mindenes
szobaleány, jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik, Hüvelyes ucca 9. 1931

Varróleányt,
és kifutót felvesz Hagymási szücs, Piac ucca 63. szám. 1937

Alkalmazást keres nő

Vendéglői
perfekt szakácsnő állást keres. Cim a kiadóban. 1834

Ajánlat

Cianozlasson
bizalommal — CSALA cianozó vállalattal, Rakoczi ucca 9., teleton 14-27. szám. 950 8. 3.

Poloskairtás
ciángázzal, zsizsiktelenitést felelősséggel vállalom, Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. sz. 710 8. 7.

Arc-ránesimitó
tejnapolaj, egyénisége fejlettségének megfelelő arcszépitő kozmetikumok, fejformáju strandsapkák, a Földes illatszertárban, Bikaberház

Fegyver-
javitómühely, Ferenc József út 7. (Bika mellett). Havek Károly puskaműves. 1604

Agysodronyok,
drótsodronykerítések, vaságyak, mosdók, álló ruhafogasok stb. készülnek Ottónál, Rakóczi ucca 13. 1799

Veszek. Eladok. Cserélek! Használt bútort. Zálogjegyet, varrógépet, jégszekrényt, s mindenféle ingóságot, Barnáné, Csapó ucca 16. sz. Hivásra jövök. 49+

Eladás,
vétel, csere. Hálók, ebédlők, konyhák, irodaberendezések, szalonok, szőnyegek, rekamiék minden elképzelhető használt uj ingóságok Dégenfeld tér 6. 51+

Festés
cipő, ritikül, bőrkabát stb. villanygéppel fest Nagy Károly Batthyányi u. 10. 1015

Zománctüzhelyek
petroleumfőzők, fürdőkádak, nyugágyak, vendégágyak, üstök, üstházak, porszívógépek s edények Nagy vasüzletében, csapókanyar. 1943

Poloskairtást,
ciángázzal, bútorokat darabonként s lakások vizsgálását felelősséggel vállalom, Nánássy, Kossuth ucca 47. 1985

Kereslet

Nagy üzlet-
vagy raktárhelyiséget forgalmas helyen keres Honig, Vár ucca 7. 1954

Keresünk
álló és függő petróleum lámpákat, 48-as időkből származó — emlékeket, régi pecsétnyomókat, egyajtós szekrényeket, régi poharakat, disztárgyakat. Ingóságközvetitő. 1899

Keresek
megvételre első osztályú fekete földet 40—60 holdig és 20—30 holdig. Samu János, Hunyadi ucca 24. 1939

Házat veszek
lakbérlekötéssel, ajánlatokat „Havi 70 P" jeligére kiadóba kérek. 1759

Oktatás

Zongorázni
tanitok jazzeket, magyar nótákat, házahoz elmegyek, Eötvös ucca 18. szám. 1310

Németül,
franciául tanitok biztos módszerrel, javitóra elő készitek. Kigyó u. 27. I. 1833

Iroda

Kiadó
irodának, kalapszalonnak, hölgyfodrásznak alkalmas nagy szoba, „Emmy" Piac ucca 79.

Diákot keres

Középiskolást
egy-két diákot, vagy pedig diákleányt úriesalád teljes ellátásra elfogad. Cim a kiadóban. 1964

Diákot
vállal, teljes ellátással magános úriasszony, Aradszky, Csap ucca 66 szám. 1973

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József út 59. sz. Telefon: 23-39. szám. 949 8 1

Két
férfi kvártelyba felvétetik idősebb nőnél Wesselényi u. 83. 1927

Nyaralás

Nyaralásra
strandfürdő közelében bérbeadó azonnalra Besze János ucca 3. sz. alatt 3 szoba, fürdőszobás villa. Értekezni Papp Lászlónál, Alföldi Takarék. 1760

Nyomozó iroda

Magánnyomozó
SZABÓ ISTVÁN magán nyomozó irodája, Varga ucca 7. szám. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel. 1873

Rádió

Rádió
3 lámpás „Sába" gyártmány, telepes, összes hullámhosszra kitünő hangú pótlámpával és egy cipész varrógép eladó. Mester ucca 8.

Bútor

Eladó
szalongarnitura, futószőnyegek, függönyök, nagytükör, 2 antik szekrény. Erőss Lajos utca 14. 1810

Eladó
ebédlőberendezés, szőnyeg, kép, konyhabútor Miklós ucca 37. 1944

Uj modern
konyhaberendezés szép kivitelben olcsón eladó. Csemete ucca 9. 1976

Hálók, ebédlők,
szalonok, szekrények, ágyak, íróasztalok, Singer varrógép, söntés, ebédlőszékek, mindenféle használt bútorok vétele és eladása. Csapó ucca 6. sz. Piroskánál. 1965

Autó, motor kerékpár

ZÜNDAPP

200 kbc. 990 P. Körzetképviselet és lerakat

Király-nál

Royal-épület. Telefon 20-66

Kerékpárokat
tökéletesen javít alkatrészt, gumit olcsón behelyez, Nagy István, Széchenyi ucca 6. szám. 736 8. 8.

„Nasch"
gyártmányu négyüléses személyautó, kifogástalan állapotban eladó. Kossuth ucca 54. 1001 vv

175
köbcentiméteres generáljavított motorkerékpár eladó. Érdeklődni d. u. 2—5-ig Timár utca 37. sz. 1805

Eladó
egy teljesen uj kerékpár Kassa ut 29. sz. 33. ajtó. 1845

Jókarban
levő 350-es motorkerékpár eladó. Megtekinthető naponta öt óra után, Burgondia 17. 1934

Motorkerékpárok
Sarolea 500, Raleuch 250, Triumpf 500 kifogástalan állapotban eladók, Honvéd ucca 52. 1918

350 köbcentis
motorkerékpár, jó állapotban eladó. Kossuth ucca 38. szám. 1894

Jó állapotban
segédmotoros kerékpárt veszünk, Klein, Hunyadi ucca 21. 1911

Áladó üzlet vendéglő

Központban
legjobb helyen fűszerüzletes ház olcsón eladó. Értekezni lehet: Maróthy György ucca 2. szám. — 1339 vv

Péküzem,
november elsejére kiadó. Értekezni Wiener, Kossuth ucca 27. 1778

Szatócsüzlet
jóforgalmú, berendezéssel, áruval, eladó. Cim a kiadóban. 1818

Fodrászat
eladó sürgösen, kétszeri fizetésre is. Cim a kiadóban. 1818

Szatócsüzlet
27 éves, forgalmas helyen váratlan körülmény miatt azonnalra kiadó. Vigkedvü Mihály ucca 34. 1820

Kisebb
füszerüzlet forgalmas helyen átadó. — Cim a kiadóban. 1924

30 éve
fennálló étkezde eladó Csapó 38. sz. 1906

10 éves
füszerüzlet italméréssel, nagy vevőkörrel — családi okok miatt eladó. Cim a kiadóban. 1864

Tisztviselői
étkezde — elköltözés miatt azonnal átvehető jó helyen. Cim a kiadóban. 1947

Szatócsüzlet
átadó Hatvan ucca 63. sz. 1967

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Hunyadi ucca 11.
szám alatt üzlethelyiség raktárral, vízvezetékkel, belső WC s mellékhelyiségekkel aug. elsejére kiadó. Értekezni lehet dr Jakobovits és dr Hegedüs irodájában, Piac ucca 47. szám. 1657

Üzlethelyiség
berendezéssel füszernek, terményáruknak, régi nagy vevőkörrel kiadó. Ugyanott ablak eladó. Árpád tér 5. 1807

Csapó ucca
legforgalmasabb helyén üzlethelyiség átadó. Cim a kiadóban. 1916

Raktárnak
betonozott pincehelyiség azonnal kiadó Nyil u. 24. szám alatt 1987

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
családi ház, esetleg irodának, vagy raktárnak is. Megtekinthető naponta este 6—8 óra között. Deák Ferenc ucca 7. szám alatt. Ugyanott bútorok és egyéb használati cikkek eladók. 1780

Kiadó
egy szoba, előszoba, s konyha, szeptember ho elsejére, Domokos Lajos ucca 3. 1908

Udvari
egy szoba, konyha, s spájz azonnal kiadó. Rothermere ucca 29. 1893

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara, fáskamarával, Csapó ucca 96. sz. 1920

Kiadó
egy szboa, konyha, s spájz, jószágtartással, augusztus 15-től Luther ucca 8. szám. 1926

Egy
uccai szoba nagy előszobával. — gáz, villannyal kiadó Deák Ferenc 5. 1972

Szép
nagy szoba kiadó — Piac u. 79. Házfelügyelőnél. 1983

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
két emeleti utcai szoba orvosi rendelőnek vagy hölgyfodrászatnak és kozmetikának. Piac utca 14. Bővebbet a házmesternél. 1716

Péterfia 42.
3 szobás első emeleti utcai lakás minden komforttal novemberre kiadó. 1812

Kétszobás,
lakás, pontos fizetőnek csendes udvarban kiadó. Varga ucca 29. 1886

Két szoba,
konyhás uccai lakás, azonnalra kiadó., Borz ucca 13. 1917

Kiadó
Bihari telepen egy s két szobás lakás, istállóval. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1903

Két szép szoba,
nagy előszoba, nagy konyha és mellékhelyiségekből álló lakás, kis virágos kerttel kiadó. Böszörményi út 5 C. keresztépületben, hatvanuccai villamos szakaszhatárnál. 1895

Kiadó
2 szobás komfortos lakás, a befejezéshez szükséges évi lakbér előre fizetendő József kir. herceg u. 46. 1006

Novemberre
kiadó udvari kettőszoba, elő-, fürdőszobával, mellékhelyiségekkel Arany János u. 62. 1951

Szép
kettőszobás lakás kiadó, Csapó ucca 63.

Kiadó lakás háromszobás

Három,
esetleg négyszobás lakás, két előszobával, s mellékhelyiségekkel kiadó. Piac ucca 71. II. emelet. Ugyanott az első emeleten egy üres szoba. Értekezhetni kizárólag Belvárosi Takarékpénztár fiókjánál. 1878

Kiadó lakás nagyobb

Erkélyes
utcai nagyszoba előszobával irodának, rendelőnek stb. kiadó. Piac 38. I. emelet 1837

Kiadó
november elsejére, Hatvan ucca 61. szám alatt elsőemeleti uccai modern lakás. Értekezhetni: Alföldi Takarék pénztárban. 1860

Nagyon szép
teljes komfortos — négyszobás lakás — parkirozott udvarban — novemberre, Barna 15. 1959

Svetits
palotában négyszobás uccai lakás október hó 1-ével kiadó. Érdeklődni a gondnokságnál. Sv

Komfortos
uri lakás augusztus 1-től kiadó mellékhelyiségekkel Bethlen ucca 58. 1963

Butorozott szoba

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba. úri családnál kiadó. — Eötvös ucca 48. 193

Kiadó
bútorozott szoba, magános nőnek. Ugyszintén nagy szoba, estleg két személyre, Kossuth ucca 22. 1788

Egy
modern berendezett fürdőszoba használattal butorozott szoba kiado. Hatvan u. 6. III. emelet. 1808

Csinosan
butorozott utcai szoba egy vagy két személyre azonnal kiadó. Péterfia 29. 1837

Szép
butorozott szoba két személy részére kiadó. Bundi utca 5. 1774

Utcai
földszintes butorozott szoba fürdőszobával kiadó. József k. her. u. 6. 1789

Kiadó
különbejáratu emeleti udvari szoba. Piac utca 14. Bővebbet a házmesternél. 1777

Különbejáratú
kétágyas bútorozott szoba, előszobával azonnal kiadó. Beresényi u. 36. szám. 1935

Különálló
kertes bútorozott szoba komolyabb úrinő, esetleg úr részére kiadó. Vénkert, Domokos ucca 18. szám. 1914

Csinosan
bútorozott szoba, azonnalkiadó. Vár ucca 10. 1939

Különbejáratú
bútorozott uccai szoba kiadó, Garay ucca 30. szám. 1935

Különbejáratú
bútorozott szoba azonnal kiadó, Bethlen ucca 40. szám. 1876

Kiadó
uccai csinosan bútorozott szobo, Széchenyi ucca 21. szám. 1880

Kiadó
azonnalra kétszemélyes bútorozott szoba, lépcsőházi különbejárattal villamos megállónál. — Simonyi út 6. 1891

Kiadó
butorozott különbejáratu szoba két személynek is. — Csapó ucca 19. 1953

Csinosan
butorozott szoba olcsón kiadó Kölcsey ucca 1. 1957

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba esetleg teljes ellátással kiadó Simonffy u. 9. 1946

Kiadó
csinosan butorozott szoba Eötvös u. 90. 1876

Különbejáratu
uccai, igen szép butorozot szoba kiadó József kir. herceg 35. I. jobbra. 197

Központon
különbejáratu csinosan butorozott alkovos uccai szoba fürdőszoba használattal 1—2 ur részére kiadó Piac ucca 9. 1978

Udvari
bútorozott kis szoba kiadó Széchenyi ucca 35. szám. 1

Nyaralásra
különbejáratu butorozott szoba ellátással kiadó. Simonyi ut 13. 1850

Lakást keres

Keresek
bérbe lehetőleg város központjában 6—10 szobás modern lakóházat udvarral vagy kerttel. Lehet két vagy három lakásból álló. Cim a kiadóban. 1854

Keresek
egyszobás mellékhelyiséges lakást szeptember elsejére, esetleg előszobával. Vasvári ucca 7. 1848

Különálló
3 szoba, összkomfortos lakást, november hó elsejére keresek. Cim a kiadóban. 1884

Két
vagy egyszobás lakást keresünk Honig Vár ucca 7. 1955

Ingóságvétel

Fürdőszoba-
berendezest, csakis kifogástalan állapotban levőt, (kádat, kályhát, mosdót, WC-t) esetleg külön-külön is keresek megvételre. Ajánlatokat árral „Fürdőszoba" jeligére a kiadóhivatal továbbit. 1919

Asztalspórt
jókarban levőt, egész kicsit, csinosat megvételre keresek. Timár ucca 38. szám. (A)

Jó állapotban
levő perzsaszőnyeget veszek, csütörtökig. Cim a kiadóban. 1890

Ingóság eladás

Bontásból
kikerült nagymennyiségü tégla, cserép, ajtók faanyagok eladók. — Ghilányi laktanya, telefon: 19-71. 1377

Fegyver
gpürüspiper, tizenkettes kakasos, hibátlan, kilencvenért eladó. Troján, Bujdosó utca 38. 1733

Betegtolókocsi
eladó. Lorántffy u. 16. 1846

Egy
300 literes fütlető fürdőkád eladó. Epreskert utca 5-a. 1804

Háromezer
darab Hortobágy téglagyári I. o. tégla ezre 26, ugyanannyi II. o. Klein gyári 22 P. ab gyár. — Cim a kiadóban. 1844

Halápon
11. számu tanya 23 hold földdel kiadó — Török Bálint ucca 2. Jobboldal 2. ajtó. 1936

Férfiszabógépek,
tükrök, kerti lócák, ingaórák eladók — Csapó 49. 1921

Eladó
cserépkályha Árpád tér 24 szám. 1866

Modern
gyermek sportkocsi eladó Pereces u. 22. szám. 1932

Eladó
Velog rendszerü ötlövetü pisztoly Böszörményi ut 91. sz. Nagy Endre. 1922

Egy
vas rolló, fele ajtó fele kirakat eladó — Homokkert, Harsányi Gusztáv u. 9. sz. 1938

Bontásból
nagymennyiségü tégla, ajtók, ablakok eladók Saletrom laktanya. 1905

Ebédlőszőnyeg
hazai perzsa olcsón eladó Szőnyegklinika. Simonffy 7. 1910

Eladók
ajtók, ablakok Faragó ucca 22. délután 3-tól. 6898

Üzletberendezés
minden üzlethez alkalmas, teljesen uj eladó Méliusz tér 3. 1885

Zománcozott
fürdőkád kályhával 100 literes rázüst üstházzal, varrógép, kerékpár eladók Virág u. 46. 1875

Linoleum
nagyon olcsón eladó ugyanott könyvespolc Széchenyi u. 10 szám. 1873

Varrógépek
szabó, női Central, — karikahajós, üzemképes, olcsón áron eladók Rakovszky ucca 5. 1875

Jó
fürdőkád, asztalsparhelt (jobbos), vaskályha eladók. Rothermere u. 14. 1839

Varrógép
Singer, süllyesztős kifogástalan, olcsón eladó Rothermere 8., keresztépület. 1974

Eladó
hármas Wertheim-kassza. Nyomtató ucca 15. szám. 1999

Vegyes

Tímároknak
cserkéreg, kötegelve, vagy felvágva, olcsón eladó. Varga ucca 11. 1703

Grafológusnő
megmondja a multat, jelent, jövőjét, boldogulása felé irányitja. Széchenyi 43. 1826

Gazdasági eszközök

Eladó
20-as Cormick traktor ekével. Sámsoni ut 75. szám. 1823

Kocsit
gazdaságit használt jó állapotban keresek. — Hajnal, Szotyori utca 2. 1883

Stráfszekér
oldalak és egy farhám jó álapotban eladó Külsővásártér 3. 1877

Terménytisztitó
rosta kitünő állapotban eladó Károly Ferec József ut 21/b. 1862

Boroshordók
javítása Nap uca 4. sz. alatt. Ugyanott boroshordók eladók. 1887

DIENES JÓZSEF

INGATLANFORGALMI IRODA
FÜVÉSZKERT-U. 16.

Eladó házak :

50,000 pengőért :
Hajdúszoboszlón szép penzió.

35,000 pengőért :
Szent Anna uccán.
Péterfia uccán.

34,000 pengőért :
Szoboszlói úton.

22,00 pengőért :
Jókai uccán.
Bethlen uccán,
Magoss György téren.

20,000 pengőért :
Cserepes uccán,
Hadházi uccán.

12,500 :
Hadházi uccán.

8,500 :
István úton.

8,000 :
Rakovszky uccán,
Csonka uccán,
Hadházi uccán.

7,000 :
Apafi uccán,
Doberdó uccán.

6,000 :
Homok uccán,
Botond uccán,
Epreskert uccán.

5,800 :
Dorottya uccán,
Ligettéren.

5,500 :
Könyves Tóth Kálmán uccán.
Kerti uccán.

5,200 :
István úton.

5,000 :
Kishegyesi úton.
Karcagon háromszobás.

4,500 :
Honvéd ucca 77.
Méhes uccán,
Huszár Gál uccám

3,600 :
Kar uccán.
Akácfa uccán.

3,500 :
Keresztszegi uccán,
Szegfü uccán,
Homok uccán.

3,200 :
Keleti soron,
Kuruc uccán,
Mező uccán,
Kabar uccán.

3,100 :
Keresztesi uccán.

2,800 :
Klapka uccán,
Sárosi uccán.

1,400 :
Balaton uccán.

1,000 :
Tegez uccán.

850 :
Barcaság uccán.

Telkek :
Balatonföldváron részletre,
Széchenyi uccán kedvező feltételekkel.
Jerikó uccán,
István úton,
Nádor uccán.

Kertek, szőlők :
Hajdúszoboszlón,
Mikepércsen,
Faci iskolánál.
Vámospércsen.

Földek :
Bellegelőn 10,
Kismacsón 17,
Karcagon 7,
Pallagon 5,
Mikepércsen 6 hold.

Fentieken kivül
ingatlanok legnagyobb választékban.

Keresek :
eladó házakat, földeket telkeket, szőlőket, földbérleteket, nagyobb kiadó lakásokat.

DIENES IRODA, Füvészkert ucca 16.

Bakóczy László

INGATLANFORGALMI IRODÁJA · VERBŐCZY-UTCA 8

Péterfia ucca 61. Ajtó ucca sarkán levő hatalmas saroképületet négy szobás, összkomfortos főúri lakással, külön kettőszobás, fürdőszobás úri lakással, üzletekkel, minden elfogadható áron eladjuk.

Péterfia ucca 59. sz., Eötvös ucca sarkán levő háromszobás, alápincézett lakást a híres Gombos Ferenc-féle hentesüzlettel és a Kékmacska vendéglővel potomáron elprédáljuk.

Eötvös ucca 6. számú háromszobás, alápincézett, kitünő karban levő családiházat minden elfogadható áron.

Nagyeserén, vasúti megállónál, 36 hold tanyásföld 22 ezerért.

Ezekhez az ingatlanokhoz vevő tetszésszerinti bankkölcsönt kaphat, esetleg a teljes vételárat is törlesztheti a vevő, ha más ingatlan biztosítékot ad.

Kondoros megálló mellett, de már a cserei erdőben, 18 hold tanyásföld 9 ezerért, elköltözés miatt ritka alkalom.

Ondódon 42 hold tanyás, harminc hold tanyás, huszonnégy hold tanyás földek, sürgősen eladók.

Házak, földek, szőlők telkek a legnagyobb választékban.

Ingatlan adásvétel ügyben, saját érdekében cselekszik ha felkeresi Bakóczyt. 1975

NAGY SÁNDOR

INGATLANIRODA · CSAPÓ-UTCA 27.

JEGYEZZE MEG :
olcsón és jól a NAGY ingatlanforgalmi irodától vásárolhat, Csapó-utca 27. szám alatt.

Kazinczy ucca 7. sz., Csapó uccához harmadik, villamosnál, értékes hely. Magasföldszintes : két szoba, s fürdőszoba, előszoba, mellékhelyiségek s két kisebb lakással 8000 P vagyonmegosztás miatt.

Vendég ucca 44. adómentes, pincézett két szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségek 3x1 szobás lakással, örökösök elutazás miatt 7000 pengőre leszállították. Megvehető 2000 pengő kész pénzzel. Lakások megtekinthetők vasárnap állandóan, hétköznap este hét órától.

Kút ucca 104. két szoba, konyha, (vízvezeték benti) udvari egy szoba, konyha, melléképületek 3500 pengő. Potomár.

Honti ucca 19. egy szoba, konyhás saroképület, mellékhelyiségek 2.200 pengő, előnyös feltételekkel.

Méhészet, nyúltenyésztés, baromfitenyésztés céljára kitünő helyen 1800 négyszögöl fekete föld, adómentes kétszobás lakóház, mellékhelyiségekkel, 18 méter fütthető üvegház, s fiatal gyümölcsös 7.700 pengő. Vevő átvállalhat 3500 pengő tartozást.

Bellegelő 138 B. szám, Létai útfélen 6 kilométernél 18 hold búzatermő, kitünő lakóházzal, gazdasági épületekkel, 4 hold kaszálóval, 25 ezer pengő. Kösélyszegben 20 hold feketeföld, épülettel. Ondódon 40 hold tanyás, kisebb tanyátlanok. Bellegelőn 32 hold tanyás Halápon Bánkon. Fancsikán 32 25 16 10 hold és kisebbek.

Házak, földek, villatelkek, házhelyek, szőlők, gyümölcsösök minden igényt kielégitő választékban.

Vételnél, eladásnál
saját érdekében keresse fel megbizhatóságáról ismert irodámat, ahol mindenkor olcsón s jól vásárolhat.

SÁMU JÁNOS

Ü+B ENGEDÉLYES HIRDETÉSI IRODA HUNYADI-UCCA 24

Eladó ingatlanok :

Házak :
hihetetlen olcsó és kedvező vételek. Hatvan-uccai kertben, Gyepüsor 29 számú egy szoba konyhás jó lakással 513 öl területtel, 3200 P 600 pengő előleggel megvehető. Nagyállomáshoz Hunyadi uccához közel 3 szép szobás családiház 6500 pengő, 1500 pengővel megvehető, a vételár hátralévő része tulajdonosnak törlesztendő. Állomáshoz közel, értékes bérház, évi bére 1956 pengő, vételára 11,500 pengő, 8000 pengővel megvehető. A Nyilastelep mellett, Zádor ucca 15. egy szoba konyhás jó kis ház 320 öl területtel, 1600 P, 300 pengővel megvehető, Rigó uccán 600 öl bekerített gyümölcsössel, s hihetetlen 1500 P, 200 pengő előleggel megvehető, hátralék igen előnyösen tulajdonosnak törlesztendő. DEMKÉhez egészen közel háromszor egyszobás lakással, jó kis ház, 6500 pengővel megvehető, havi 80 törlesztéssel. Jerikó ucca 42. számú szép kétszobás, adómentes ház 6500 pengő. Fülöp ucca 13. jó kis ház, 2200 pengő. Bocskaiban 2891 öl prima szőlő. Egyletkert ucca 56. szám alatt szép 300 öl gyümölcsös.

Földek : Ugy feketén, mint homokon nagy választékban kaphatók. Iroda : Hunyadi ucca 24. szám.

Nagyceserén
36 hold tanyásföld, tehenészetnek alkalmas, bérbeadó, Honvéd ucca 16. 1821

Haszonbérbe
kiadó négy hold föld Ondódon, Vedresdülő, Rothermere 24. 1813

Bérbeadó
Nagyceserén 30 hold föld tanyával. Rakovszky ucca 42. III. emelet 8. 1765

Nagycsere
2. számu tanya 23 hold földdel kiadó. 1847

45 hold
öld Vérvölgyön kiadó. 13 Szepesen eladó. Szappanos 19. 1842

Kiadó
város alatt 20 holdas tanyásföld, Köntöskertben, Bihari telepen egy-egy hold konyhakertészeti föld lakással. Értekezni Gazdák Bankjában, Kossuth ucca. 1092

Kiadó
12 hold föld tanyával. Értekezni Nagy Balint, Bellegelő 106. Mélyfurásnál. 1904

Kiadó
30 hold föld Elepen bérletbe, esetleg felébe, okt. 1-től Bethlen u. 55. 1865

Hajduszováti
határba 70 hold föld haszonbérbe kiadó. Értekezni Pereces u. 16. sz. 1870

4 hold
föld eladó. Bánk 52. sz. alatt. 1856

Eladó
Ujkert Lehel u. 41. sz. alatt 400 öl föld. Érdeklődni Busi u. 15. sz. 1827

Eladó
2x4 és fél hold föld a Gál dülőben, esetleb elcserélem. Kassai ut 2. 1838

Huszonkettő
hold szántó, szőlő, — gyümölcsössel, — tanyával, urilakkal — kedvező fizetéssel eladó. Cim a kiadóban. 1950

Eladó
föld tanyával a Fancsikán, négy hold, — fele lucerna. Értekezni Apafi u. 119. 1947

Ondódon
Verébdülőben 3 hold föld eladó vasutmegállóhoz, kövesuthoz közel Értekezni Kölcsey ucca 24. 1961

Kutszivattyu.
eladó használt. Eötvös utca 23. és Kassai ut 3. 1832

Gazdasági terméyek

Eladó
száz mázsa buza szalma. Gáll dülő 26. 1811

Eladó házhely

kozmayes vitaielsek!
25 éves adókedvezménnyel, Simonyi ut menten, megállóhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetesi feltetelei mellett, esetleg koleson aavállalásával eladók — Felvilágositast ad. d-l után 5—7 óraig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1575. xx

Csapókertben
520 négyszögöl telek eladó. Kuruc utca 110. Pacsirta u. 14. 1831

Villa
házhelyek háromszáz négyszögölesek, közművesek — kertben. Értekezni Széchenyi 76. 1986

Eladó ház

Eladó haz,
szép virágos udvarral eladó. Timár ucca 38. (A)

Poroszlay út 33.
szőlő, jó lakóházzal eladó. Értekezni : Csapo ucca 78. 1754

Eladó
Homok ucca 106. számú ház sürgősen. Érdeklődni ugvanott. 1782

Adómentes
kétszobás, előszobás villaszerü ház 573 □-öl gyümölcsössel eladó Tábitám 24. A

Eladó
3 szobás ház Derecskén 1500 négyszögöl kert, termő csemegeszőlő, gyümölcsös és földi eperrel telepitve. Központban. Vitéz Fekete. 1829

Eladó
Horthy Miklós uton villa Lajos kir. térnél villaielkek. Téglaskertben 3032 négyszögöl gyumölcsös és belsőségi házak. Értekezni dr. Szemere ügyvédnél Piac u 30. sz. 1849

Családi
ház kényelmes, több lak résszel, jóvizü kút, nagy kerttel eladó. Homokkert, Bujdosó u. 14. sz. 1667

Villák
kertesházak a Nagyerdő környékén eladók. Megbizott Máté-ingatlaniroda, Blaháné 14. Rendőrpalotával szemben. 1767

Hajduhadházon
Főutcán levő nagytelkü kertes családi ház fennforgó ok miatt eladó, vagy Debrecenben a város keleti részén levő megfelelő családi házért elcserélhető, esetleg fenti ingatlan bérletbe is vehető. Érdeklődni Csillag u. 5. 1824

Eladó
vagy kiadó Boldogkert, Csóka u. 3. 1817

Adómentes
kétszobás családi házastelkem gyümölcsössel, kevés pénzzel megvehető. Epreskert ucca tizenegy D. 1874

Családi ház
eladó Homokkert, — Bánfi u. 6. Értekezni Attila tér 2. 1900

Nagyjövedelmü
ház Szoboszlói ut 4 D eladó. Értekezni kizárólag Nap 22. 1981

Eladó
családi ház, hatablakos. Kevés pénzzel átvehető. Honvéd utca 25. sz. II. ajtó. 1811

Adómentes
kertes ház kevéssel átvehető, többi részlet. Budai Ezsaiás 60. 1863

Eladók
városi és telepi házak havi részletre is, tanyásföldek, konyhakertészeti földek, házhelyek, szőlők. — Betétekre magas kamatot ad, kölcsönöket folyósit Debreceni Gazdák Bankja — Kossuth ucca 17. 1901

Öt uccára
néző kettős, nagyjövedelmü sarokház eladó Nap 22. 1980

Eladó
háromszobás komfortos lakás 1150 négyszögöl gyümölcsössel. Erőss Lajos utca 14. 1809

Földbérlet

Köntösgátnál
6 hold tanyásföld, kertészetnek alkalmas, bérbeadó, Honvéd ucca 16. 1822

Eladó föld

Elado
szántó Kádar dülői iskolánál, 3 és fél hold. Értekezhetni Simonffy u. 42. 1755

Kocák
mangalica eladó. Hajnal, Szotyori u. 2. sz. 1852

Foxi
három nőstény valódi faj patkányfogó nyolc hetes. Zápolya u. 3. 1912

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.

Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.